DT Riżā, 'Alī Pāşā
291 Mir'at ül-Cezāyir
R519

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

2116

13/22

برنجی فصل

صحیفه

١ مقدمه

٢ افریقا قطعه‌سنك غرب جهتنه دائر بعض معلومات

١١ بار باروس فاملیاسنك ظهوری

١٤ (فتح چیچل)

١٨ باربا‌روس خیرالدین پاشانك جزایرك مفتاحنی دولت عثمانیه‌دن سلطان سلیمان‌خان حضرتلرینه کتورمسی

٢٣ (اسپانیالیلرك جزایره هجومی)

٢٧ ایکنجی فصل

خیرالدین پاشانك ضبطندن اول جزایرك احوال قدیمه‌سی

٣٩ اوچنجی فصل

جزایر اهالی سکنه‌سنك احوال وعاداتی ایله اداره‌ٔ سابقه‌سی

٤٧ دردنجی فصل

جزایر حکومتنجه خیرالدین پاشانک وضع وترتیب ایتدیکی اصول ونظامات

٥٣ بشنجی فصل

جزایرک فرانسزلر یدینه نه صورتله کچدیکنک تفصیلاتیله جزایر بکی حسین پاشانک ترجمهٔ حالی

٦٢ التنجی فصل

فرانسزلرله محاربه یه دائر بعض تفصیلات اولیه

٦٦ یدنجی فصل

فرانسز عسکرینک جزایره برا هجومی

سکزنجی فصل ٧٤

فرانسز عسکرینك جزایره کیردیکنی
بیان ایدر

طقوزنجی فصل ٧٩

فرانسزلرك جزایری بعدالاستیلا مغایر
شروط بعض حرکاتی بیان ایدر

اوننجی فصل ٨٧

جزایر اهالیسنك دولت علیه یه اولان میل
طبیعیلرینی بیان ایدر

اون برنجی فصل ٩٢

جزایر اهالیسندن اسلحه نك طوپلانمسی
واتراك طاقمنك نفییله والیسی حسین
پاشانك ایتالیایه کوندرلمسنی بیان ایدر

٩٦ اون ایکنجی فصل

فرانسه جنرالی رووینونك قسطنطنیه بکی حاجی احمد بکله صلح مکالمه‌سی ایچون مؤلف کتاب علی رضا پاشا پدری حمدان افندی مرحومی اعزام ایتدیکنی واثنای راهده تصادف اولنان بعض عجایب احوالی بیان ایدر

١١٤ اون اوچنجی فصل

فرانسز اوردوسینك قسطنطنیه‌دن منهزماً رجعتنی بیان ایدر

١١٦ اون دردنجی فصل

قسطنطنیه‌یه فرانسزلرك تکرار هجومیله ضبط ایتملرینی بیان ایدر

اون بشنجی فصل ١١٩

مشهور شیخ عبدالقادرله (١) قسطنطینه
یکی حاجی احمد بکك فرانسزلرله
محاربه‌سنی بیان ایدر

اون آلتنجی فصل ١٢٥

شیخ عبدالقادرك دخی بعض محاربه‌لریله
بالاخره فرانسزلره صورت تسلیمیتنی بیان ایدر

اون یدنجی فصل ١٣٣

جزایرده حکومت ایدن پاشالرك تراجم احوالی

اون سکزنجی فصل ١٤٠

مؤلف کتاب علی رضا پاشا مرحومك
ترجمه حالی

---

(١) شیخ مومی الیه الیوم برحیات اولوب فامیلیاسیله شام شریفده اقامت ایتمکده اولدیغی .

Rızā, ʿAlī, Paşa

﴿ مرأت الجزاير ﴾

Mir'at ül-Cezayir

LIBRARY
NOV 24 1967
UNIVERSITY OF TORONTO

مؤلفی

(علی رضا پاشا)

مترجمی

علی شوقی

هر حقی مترجمه عائددر؛ مترجمك مهری اولمیان
نسخه‌سی ساخته عد اولنور

فیاتی اون اوچ غروشدر

DT
291
R519

خیرالله افندی تاریخی اون سکزنجی جلدینه قدر اقدمجه طبع و نشر اولنه‌رق کتاب صاتیلان محللرده فیئات مقرره‌سیله صاتلمقده اولدیغی کبی اون طقوزنجی جلدی دخی دردست طبعدر

مجلس کبیر معارفك تنسیبیله عموم مکاتب رشدیه‌ده تدریس اولنمق اوزره برمدتدنبرو جمع و ترتیب اولنمقده بولنان (مرأت تاریخ عثمانی) بو کره طبع اولنه‌رق یقیندن سائر هوسکاران عصرك دخی استفاده‌سیچون مواقع معلومه‌ده بشقه‌جه صاتلمقده‌در

سنه

۱۲۹۳

شرف نسبت و قرابتیله مفتخر بولندیغم وزرای
عظام سلطنت سنیه‌دن بروسه والیسی اسبق دولتلو
علی رضا پاشا حضرتلرینك جزایر فتوحاتنه دائر
عربی العباره قلمه الدیغی مجلهٔ رعنای مطالعه‌یه شایان
بر اثر بولندیغی و مغبوط ازمنه و اعصار اولان شو
عصر حمید محاسنزید حضرت پادشاهیده بونجه آثار
و فنونك مرآت تیسرده جلوه‌گر ظهور اولدیغی
بر وقتده اخلافه مستلزم عبرت و انتباه اوله‌جق
اویله بر وقوعات جسیمه‌نك ورای پردهٔ استتارده
قالمسی روا کوریله‌مدیکی جهتله مجرد ابنای
وطنه بر یادکار ناچیز اولمق اوزره مشار الیه
حضرتلرینك انضمامی معاونت کامله‌سی و درسعادت
ویرکو برنجی دائره باش مأموری رفعتلو محمد
سامی افندینك علاوهٔ مأثرت قلمیه‌سیله من غیر
لیاقة لسان عذب البیان ترکی‌یه بالترجمه متعدد
باب و فصلاره تقسیم و مندرجاتی سهولتله استفاده
اولنور برطرزده تنظیم قلندی
امید ایدیلورکه ارباب مطالعه بوکبی اثر

عاجزانامی مع القصور قرین قبول ایلر وترجمه سنده
ظهور ایدن نقایص وخطایایی نظر عفو وعاطفتله
اورترلر

عدلیه برنجی حقوق ممیزاولی
علی شوقی

(مقدمه)

فن جليل تاريخ كه وقوعات ماضيه وحادثات كونيه‌نك برمرآت مجسميدر اندام جمالندن صور وقايع هرعصر وزمان انعكاس نماياى دوران اولور بومزيتله علم تاريخك قدر واهميتنى تقدير وفوائد ومحسنات عديده‌سنى تقريرده هر برمورخ معجز بيانك قال وقلمى عاجز ولالدر چونكه گنجايش پزير حوصلهٔ تعريف بيان اولمسى محالدر بناء عليه اولمجندن صرف نظرله بيان مقصده خامه زن ابتدا اولدم

شو يله كه جمله‌نك معلومى اولديغى اوزره عالمده صحايف كتب تواريخه درج اولنه‌جق مواددن بريده جزاير وقوعاتى اولديغى حالده مطالعه گذار عاجزانه‌م اولان تواريخ عموميهٔ عثمانيه ايچنده بوكا دائر صراحت كافيه گوربله‌مامش و تواريخ عربيه‌نك بعضيسيدهٔ غايت مختصر اوله‌رق بيان ايتمش اولمسيله استفاده اولنور درجه‌ده دگلدر گرچه فرانسز تاريخلرينك برطاقنده جزايرچه

معلومات مفصله مندرج ایسه‌ده بتون فرانسزلرك شهرت و شجاعتلریله طولدیریلوب حقیقت حالك خلافنه کیدلمش اولمسیله بونلردنده مطلوب حاصل اوله‌میه‌جغی طبیعیدر

وقعهٔ مذکوره اثناسنده جزایردن ممالك محروسهٔ شاهانه‌یه هجرت ایدرك توطن ایتمش اولانلر اراسنده جزایرك وقوعات واحوال تاریخیه‌سنه واقف اصحاب معلوماتدن بر خیلی ذوات موجود ایسه‌ده اکثری فقر وفاقه‌یه کرفتار اوله‌رق اقوات یومیه‌سنی تدارك واستحضاردن اوکبی براثر ترتیبنه مساعد وقت بوله‌مدقلری کبی جزایرده قلانلر دخی فرانسزلرك تحت اداره وقوماندا سنده بولندقلرندن یازه‌جقلری تاریخه ایشی وقوعی کبی درجه جسارت ایده‌میه‌جکلری بدیهی واولبابده معلوماتی اولانلرده مرور زمان ایله بر طرفدن اکسلمکده اولدیغندن بالاخره جزایر وقوعاتندن بحق معلومات النه‌میه‌جغی امر جلیدر

درکار اولان لیاقتسزلکمله برابر (فالنمل معذور بما حمله) نشیده‌سنه تبعیتله اسباب مشروحه عاجزلرینی بویله بر تاریخچه ترتیب و تألیفنه تسویق ایتدی مقصد

اصلی هر نقدر وقوعات مذکوره‌یی بیاندن عبارت ایسه‌ده جزایرك احوال قدیمه سیله بالاخره دولت علیهٔ عثمانیه‌نك جزایری قبضهٔ تسخیره کتوردیکی زماندن باشلایوب دولت علیه عصرنده اولان جزایر حکومتنك اوچ یوز سنه‌یه قریب اداره و اجراآتنه و بعده فرانسزلر طرفندن استیلا اولنمسیله فرانسزلرك جزایر عربانی ایله جزایر سنجاقلرندن قسطنطنیه بکی حاجی احمد بك و مؤخراً ظهور ایدن مشهور شیخ عبدالقادر ایله سبق ایدن محاربانه وبونلرك فرانسزلره نه شرط ومقاوله ایله تسلیمیت کوسترد کلرینه و یوسف جنرالك عسکرلکه دخالتیله منشأ ووقوعاتنه وجزایر حوالیسنده مسکون عربان وقبائل ایله اعیانندن بعضیلرینك اخلاق واحوالنه دائر اولان اشبو تاریخچه که اساسی پدرم فضلای بنامدن مرحوم حمدان افندینك فرانسه‌ده بولندیغی اثناده جزایرجه فرانسزلرك اولوقت سوء اداره‌سیله اهالی حقنده ظهوره کتوردکلری انواع تعدیاتك فرانسه‌جه عکسی ایشیدلدیکندن بونلرینك صحتی وجهله انظار عمومه عرضنی امل ایدرك

عربی العباره تألیف و مؤخراً فرانسز لسانینه نقل
وترجمه ایله (مرأت الجزایر) نامنی ویروب طبع
ایتدرمش و برر نسخه‌سنی فرانسز کبراسنه الیله
طاغتمش اولدیغی کتابك مسوداتندن النمش ایسه‌ده
بالکز بونکله‌ده اکتفا اولنمیوب عربی وافرنج تواریخنه
دخی مراجعت اولندیغی کبی مندرجاتنك اکثری جزایر
قدماسنك لسان امنیت رساندن ایشیدلمش وفرانسزلر
ایله وقوع بولان محاربه هنکامنده دخی عاجزلری بدرمله
جزایرده بولنوب حداثت سنمله برابر وقوعاتك همان بك چوغنی
رأی العین مشاهده ایله خاطرمده طوتمش اولدیغمدن
بونك هر حالده صحته مقرون اولدیغنه امنیت ایدرم
انسان فرصت بولدقچه ولو جزئی اولسون اثر اقدام
وسعییله ساحهٔ وجوده کتوردیکی محصول فکری
سایه‌سنده نامنك کتب تواریخده مسطور اولمسنی
ارزو ایده کلدیکی مسلماتدن اولوب کرچه اشبو
اثرك اویله انظار عامه‌یه قونیله‌جق درجه‌ده‌دکری
اولمدیغنی دخی بیلور ایسه‌مده وقوعات مذکوره‌نك
یوقاروده بیان اولندیغی وجهله کوشهٔ نسیانده
قالمسنه کوکل رضا ویرمدیکنه وبتخصیص شوعصر

معارفحصر جناب ملوكانه‌ده مقدمهٔ مجموعهٔ سعادت
وسرنامهٔ وسیلهٔ فیض وسلامت اولان فنون متنوعه
ووقوعات سالفهٔ کونیه‌یه دائر پك چوق آثار نفیسه
زیور دستکاه طبع وتمثیل اولمقده بولندیغنه بناء
بوعبد کمبضاعه اسبق بروسه والیسی (علی رضا)
دخی من غیر حد ایشته بویله بردکرسز یادکار ترتیب
و تألیفنه اجتسار ایلدی .

همان جناب رب مستعان ولی نعمت بیمنتز
ولی نعمت جهان و شمس المعارف مجلهٔ زمان
السلطان ابن السلطان (عبد الحمیدخان)
افندمز حضرتلرینك عتبهٔ فلکمرتبهٔ شهریاریلرین
مالشکاه جبههٔ اکاسرهٔ زمان وسدهٔ سماسای
ملوکانه‌لرین نمایشکاه چهرهٔ اسکندر دوران بیورسون
امین ثم امین بحرمة سید المرسلین .

——ooooo ooooo——

﴿ برنجی فصل ﴾

افریقا قطعه‌سنڭ غرب جهتی ایکی‌یه منقسم اولوب بریسی (مغرب الاقصی) دیگری (مغرب الوسطی) در مغرب الاقصی صحرادن تلمسانه قدر کیدر فاس پادشاهینڭ (ماروق) و(تطاون) مملکتلری قسم اولده‌در مغرب الوسطی تلمساندن بجایه قدر کیدر بالجمله جزایر اراضیسی بو قسم ایچنده‌در

مورخیندن بعضیلرڭ حسابنجه میلادڭ درت یوزنجی سنه‌سنده اسکی روماليلر (غرناطه) یی ضبط وخراب ایتدکدن صکره افریقایه طوغری کلوب جبل‌طارق حدودندن تامصر حدودینه دکین اللرینه کچورمشلردر

بو اراضینڭ جمله‌سی اوتاریخده وحشی بر عربان اسکانه مخصوص ایدی بونلرده ایکی نوع اولوب بری عربان دیگری نومالدر

اسکی مورخ (ثلانتڭ) قولنجه بو عربان ونومات (کیین)نسلندن یعنی مصر وبنغازیده بولنان(چتول) نواحیسندن کلمه‌درلر ایچلرنده مالطه عسکرندن کلوبده

بونلر ایله اسکان و اختلاط ایتمش اولنلرده واردر
عربانك شونوعی غایت وحشی ایدی

شویله که: بغدای وار په بی طحن ایتمدن و پیشورمدن
چیکنه یه رك ییدكلری کبی اتی دخی پیشورمکسزین برلر
وقیون و اینك کبی اوتلرایله دخی تغذی ایدرلرایدی
الك زنکینلری یالکز بر پوستکی یه مالك اولوب سائرلری
یرلرده اوتوررلردی البسه‌لری قیش و یاز برنوعدر

رومالیلر بو وحشیلر ایله بر چوق محاربه
ایلدکدنصکره عربان جنسی مغلوب اولدیغندن
بالمجبوریه رومالیلره تبعیت ایدوب آیین ومذهبلرینی
دخی تمامیله قبول ایدرك تجارتلر ایله مشغول اولدیلر

لکن نومات طائفه‌سی رومانلولر ایله بروجهله
او یوشه‌میوب دائما محاربه‌دن کیرو طورمدیلر

رومالولرك غلبه‌سیله نوماتلر طاغلره وصرب یرلره
قاچمشلر ایسه‌ده ارالقده اینوب رومانلر ایله غوغادن
خالی قالمدیلر

اوجهتله رومالولر بونلره مقابله ایچون غایت
صرب اولان محلاره جسیم جسیم قلعه‌لر بناسیله
ایچروسنده عسکر بولندیرمغه مجبوراولمشلر ایدی
(اشبوقلعه‌لرك اثری الیوم موجوددر)

نوماتلر بوقلعه‌لره دخی هجوم ایدرك ضبط ایتملریله رومانولر بر طاقم مملكتلر بنا ایتمكه‌ده مجبور اولمشلر ایدی (رومالولرك ابنیه‌سی بتون طاشدن اولوب طاشی غایت براوسته‌انله دوزكون و بیض كسرجه‌سنه كمال سرعتله كسرلر)

بومملكتلر یاپلدقجه نومات محاربه‌سی برازكیر ولدی وسنین عدیده نوماتلر بتون طاغلرده اختفایه مجبور اولوب قالدیلر

مؤخراً رومالولر بیننده اتفاقسزلق حاصل اولوب قوتسز قالدقلری وارتق بعدازین افریقا قطعه‌سنده طوراماغه باشلادقلری جهتله هجرتك (٧٨) سنه‌سنده یعنی صحابهٔ كرامدن عثمان بن عفان رضی الله عنه افندمز حضرتلرینك خلافتلری زماننده جانب مصردن سید عبدالله بن سعد قوماندا‌سی التنده یكرمی بیكدن متجاوز عربان افریقایه هجوم ایدرك برچوق محاربه‌لرله ضبط ایتدكلرندن صكره رومالولری اسلامه دعوت ایتدیلر ومسلمان اولمیانلری خراجه كسدیلر

بوجهتله افریقا قطعه‌سنك اكثر محللری ضبط اولنه‌رق سید عبدالله بن سعددن صكره اورالرك اداره‌سی سید عقبا بن اندلس ناطه‌یه بجدی

سید عقبا دخی قطعهٔ مذکوره‌دن برخیلی یرلر فتح ایتمکه موفق اولوب عسکر ایچون بردارالحرب بناسنه لزوم کوره‌رکه (قروان) نام مملکتی قلعه طرزنده بنا ایلدی (اشبو قروان تونس اراضیسنده‌در) بومملکتك هرطرفنه استحکام یاپلمشیدی

سید عقبا ایکی سنه قدراورالرده اوتوروب بعده مصره عودت ایدرك اورانك اعمارینه دائر خلیفه ایله مذاکره‌دن صکره هجرتك سکسان ایکی تاریخنده افریقا خلیفه‌سی عنوانیله ینه افریقایه کلدی وبرچوق عسکر ایله جزایرده کائن قسطنطین سنجاغنه طوغری یوریوب قسطنطینه ایکی کون قدر مسافه‌سی بولنان (ملیش) نام مملکتی دخی روماولردن ضبط ایتدی واورالرجه دها پك چوق محاربه‌لرده موفقیتلری وقوعبولدی ایسه‌ده تفصیلنه بوراجه لزوم کوریلمه‌دی

بوندن صکره افریقا فاطمیون یدینه کچه‌رك بونلرده کیروده قالمش اولان اراضیی روماولردن الوب ضبط ایتمش اولمسیله اولوقت افریقاقومانداننی صایلان جنرال (جان) بقیهٔ روماولویی الوب

شكايت قصديله طوغريجه استانبولده روم ايمپراطورينه دخالتله افريقانك باشنه كلان بليه‌دن آنى خبردار ايتمشيدى

رومالو وجنويزلرك اصلى ايتاليادن منشعب اوله‌رق شويله كه جنويزلر عن اصل ايتاليانك غرب طرفنده واقع جنوه‌ليدر من القديم جمهوريتله اداره اولنه‌رق قراللق اولمديغندن جنويز جمهورى دينوردى هرطرفده قوللرى و تجارتكاهلرى وار ايدى حتى غلطه قله‌سى بيله جنويزشعبه‌سى داخلنده اولوب انلر بنا ايدرك اطرافنه سور چكمشلردى

ونديكلو دخى ايتاليانك شرق طرفنده ظهور ايدرك عينى جنويزلر كبى هرطرفده شعبه‌لرى وار ايدى

ايتاليالولرك شودرجه قوتى سايه‌سنده ايتاليادن اوله‌رق صكره‌لرى مذكور روما دولتى تشكل ايتمشدركه جنويز و ونديك شعبه‌لرينى ضبط و عربستان واسيانك اكثرينى استيلا ايدرك جهانكير مرتبه‌سنه وارمش ايدى

قوتنه هيچ بر دولت قارشو طوره‌ميه‌جغنى اكلايوب صكره‌لرى ترك سلاح ايله سفاهت واعياته

ذوكلملر يله عربان رومالونك شوحالندن استفاده ايدرك تحت ضبطنده اولان يرلرى رفته رفته الديار وافريقايى بروجه محرر كاملاً الندن آلوب افريقا سواحلنك جمله سنى اسلام فتح ايدرك جبل الطارق حدودينه قدر وارديلر حتى اوراده سيد عقبا حضرتلرى آتنى دكزه سوروب اكرينه قدر صويه كيردكده (يا ربى دها ايلروسنه كيتمكه قدرتمز اولسه ايدى فتح وتسخيره سعى ايتمكدن كيرو طورليه جغى وارقه مزك دشمنه كوسترليه جكى سكا معلومدر. لكن دكز حد فاصل اولوب دها ايلروسنه كيتمكه اقتدار قالمدى) ديو بلند اواز ايله دعا وفرياد ايدرك دونديكى مرويدر

افريقا عربانده مقدما رومالولرك مذهبنه كيرنلر شرف اسلام ايله مشرف اولديلر كه اندلسيون ديدكلرى ايشته بونلردر لكن نومات طائفه سى ينه جبللرده قالوب يك چوغى اسلامه كيرمديلر

عربان بروجه محرر افريقا اراضيسنه يايله رق اورادن اسپانيايه طوغرى يورويوب اسپانيا اراضيسنك غايت منبت واسلامه مناسب اولديغنى

کوردکلرندن اسپانیوللرك اوزرینه هجوم ایتدکلری حالده الفه موفق اوله‌مدیلر ایسه‌ده هجرتك (٩٢) سنه‌سنده اسپانیالو قونت (جول) نام جنرال قرالی بولنان (رودریك) ه عصیان ایتمسیله قرال افریقا عربانك امدادینه مراجعت ایلدیکندن بو بابده اولنان اعانه اسپانیانك اسلام النه کچمسنه سبب اولمشیدی

اولوقت اسپانیایی اندلسلو ضبط ایله ایجروسنده اون بربطنه قدر طوروب بونلر اسپانیاده برخیلی جوامع وجسیم سرایلر بنا ایتمشلردر که اکثری الیوم موجود اولوب وقعه‌نك تفصیلی اندلس تاریخنده کوریلور

هجرتك ٨٩٢ سنه‌سنه قدر افریقا احوالی صورت محرره وجهله دوام ایدرك اولمدنده اسپانیالولر ایله اندلسلولر بیننده برچوق محاربه‌لر وقوع بولدی

نهایت اندلسلولر مغلوب اوله‌رق بعضیسی استعانه ایچون بعضیسیده منفیاً افریقایه کلدیلر

اندلسلولرك درونده اسپانیادن انتقام المق ارزوسی باقی اوله‌رق غائب ایتدکلری بونجه ابنیه وجوامع وسائره‌نك حسرتکشی اولملریله بتون افریقا عربانی کرك براً وکرك بحراً اسپانیا اوزرینه مسلط اوله‌رق الدقلری غنائمدن

افریقالویه بك چوق قوت پیدا اولوب احوال حرب
وجدالده واوْر سیاسیه وخارجیه‌ده زیاده‌سیله
مهارت ومعلومات استحصال ایتلریله سائر دولتلره
بیله بعض مرتبه قورقو دوشمش ایدی

اسپانیا قرالیچه‌سی (ازابلاك) وفاتندن صکره
زوجی شارلیكان عر بلرك کندی کجه بویله شهرت وقوت
قزانمقده اولدقلرندن ایلروده اسپانیایه تکرار
تسلطلری وقوع بولمسون دیه‌رك بونلر ایله عظیم
برمحاربه ایتمکه قرار ویرمسیله همان تشکیل ایتمش
اولدیغی اردو ایله دونماسنی دخی برابر السوب
(مارس الکبیر) نام لیمانه کلمشدر اشبو لیمان
(وهران) جوارنده‌در

مارس الکبیر غایت متین ومستحکم وطوپلری
مکمل بولندیغندن قرال دکز طرفندن مقابله
ومحاره‌یی کوزینه کسدیره‌میوب قره طرفندن هجوم
ایله مذکور لیمانی و(بجایه)یی وتونسك قارشوسنده
بولنان (قولات) قلعه‌سنی وبر مقدارده جزایر
طرفندن ضبط ایدوب جنویزدولتی دخی (جیجیل)ی که
(جزایرالکاسنده بر لیمانك اسمیدر) تسخیر ایتمشدر

بو مدت ایچنده افریقالو اسلام قورصانلری اق دکزدن هیچ اکسك اولمایوب اسپانیا وایتالیا طرفلرندن برچوق غنایم ضبط ایدرلر ایدی او درجه‌یه واردیکه اق دکزده خرستیان کمیلری بك کوج برحالده کزه بیلورلر ایدی

اسلام کمیلرینك مرکزی (جیربا) و (طرابلس) و (تونس) ایدی کمیلرك ایچنده بولنسان طائفه‌نك اکثری اندلس عربلری ایدرکه اسپانیادن منفیاً کلمش اولانلردر مؤخرا جزایرده (شیرشار) لیمانینی دخی مرکز اتخاذ ایتمشلر ایدی

اصل اهالیٔ افریقا محاربات کثیره ایله متشتت برحاله کلمه‌رك بونلرك ایچنه عربان و اندلسلولردن برچوق بیانجیلر قارشمشیدی افریقالو اتفاق ایدوبده کندو جنسلرندن برحاکم انتخاب ایده‌مدکلری جهتله دره‌بکی کبی کوچك کوچك حکومتلر اداره ایدردی

چونکه افریقاقطعه‌سی یوقاروده سویلندیکی اوزره برقاچ دائره‌یه یعنی (طرابلس) (تونس) (ماروق) (قسطنطین) (بجایه) (تلمسان) ودها بوکبی برطاقم الکایه منقسم اولمش وبونلرك هر بری مستقلا

افريقا پادشاهلغنى قورمش اوللريله ارالرنده متمادى
محاربه اكسك اولميوب متفرق برحالده بولندقلرندن
مشهور(باربا روس) ظهوريله بونلره غلبه ايتمشيدى
بواسم (بابا اوروج) اولوب اسپانياولر ياكليش
اوله رق (بار بروش) ديمشدر كه توركجه سى (قرمزى صقال
ديمكدر)ظهورنده قرنداشى خيرالدين دخى برابرايدى
بونلرك برقاچ كميلرى اولوب اق دكزده كزه رك برچوق
غنائمه مظهراولشلروودرجه كه نامرلرى غايت شهرت الوب
اوروپالولر بياغى اق دكزده كمى كزديره مز اولمشلرايدى
كندولرى ايچون بزلرك دولت عليه طرفندن
مأمورتيز بورالرده كزن كمى خرسزلرينى طوتمقدر
ديو نشر ايدرلر ايدى
بوايكى برادر رستم زمان شجاعت وغيرتلرى ثمره سى
اوله رق مشار باالبنان اولديلرشويله كه
اون بشنجى بطن اواخرنده سلطان بايزيد ثانى
سلطنتنده مدللوجزيره سنده پابوشجى يعقوب اسمنده
برسپاهى اولوب درت اولادى وار ايدى
بونلرك اسملرى (الياس) (اسحق) (اوروج)
(خيرالدين) نام ديكرى خضردر بونلردن اوروج

غایت عقللو وجسور اولدیغندن باباسنك وفاتندن
صکره بیوك قرنداشی الیاس الوب مدللو واطه‌سندن
دائرهٔ اتفاقنه الدیغی جسور برقاچ کمیجیلر ایله
دکزه چیقوب غنائم اخذی سوداسنه دوشمش
ایسه‌ده اواوقت بختی کندویه یار اولمدیغندن
طولائی وركن ردوس قواليرينك دونناسنه راست كله‌رك
محاربه اراسنده قرنداشی الیاس شهید دوشدکده
توابعیله برابر کندوسی دخی بونلرك النه اسیر دوشمش
اولدیغی حالده بالاخره فرار ایدرك (قره‌مان)
دیارینه کلمش واوراده‌دخی مصره کیدوب تدارك
ایلدیکی برقاچ کمی ایله ینه‌اق دکزه چیقمشدر
بوکره اولدرجه غنایمه مظهر اولمشدرکه
ازوقتك ایچنده نامی عالمه منتشر اولمشیدی
برسنه‌صکره تونسه کلوب سلطانی اولان مولای
محمد حفصدن کندوسنه برلیمان و یرلمسی ایچون
رجا وطوتدیغی غنائمك خمسنی ویرمکی تعهد ایلدی
سلطان‌مشارالیه بوتعهدی قبول ایله برلیمانده
طورمسنه‌مساعده‌ایتدی
آتیده بیان قلنه‌جغی اوزره قرنداشی خیرالدین

تکرار یاننه کلمش ودکزدن اسپانیالو و ایتالیالولردن برچوق غنائم حاصل ایتمشلر

مال زیاده‌لشدکجه کندوسنه مخصوص بر حکومت تشکیلنی وتونسه ویرمکده اولدیغی خمس غنائمدن قورتلمسنی نیت ایدرك بجایه یی مقر حکومت اتخاذ ایلمشیدی بوراسی اوجه اسپانیالولرك النه کچمش اولدیغندن (اوروج) هجرتك (۹۱۸) سنه‌سنده کشف ایچون درت کمی ایله بجایه کلمش وبجایه قلعه‌سندن اسپانیوللرك آتمش اولدقلری کلله‌لردن بری اورجك برقولنه تصادفله جرح ایتمش اولدیغندن لاجل المداوات قرنداشی خیرالدین کندوسنی تونسه کوندروب خیرالدین دونما اوزرنده قوماندار اولدیغی حالده اسپانیا سواحلنه کیده‌رك اوراده اسیر بولنان اندلسلولردن سکز یوز قدر اسلامی قورتاروب کمی‌یه المش و بوجهتله عسکرجه دخی زیاده قوت پیدا ایلمش اولدیغندن اسپانیانك (مینورق) قلعه‌سنی تخریب ایله ایچنده اولان بالجمله اشیا ومهماتی الوب وبرچوق کمیلری دخی ضبط ایدرك تونسده بولنان قرنداشی اورجك یاننه کلمشدر

فتح جيجيل

جنو يزلولرك اق دكزه چيقارمش اولديغى دونغالرى بار باروسك دونغاسنه راست كله‌رك برچوق محاربه‌دن صكره بار باروس بونلرك التى قطعه كميسنى اسيرطوندى و برقاچنى دخى ياقدى ايسه‌ده كندوسنك ده اقدمجه قولى كسلمش ايدى يارەسى ايواولدقده (جربا) نام ليمانه كيدوب اوراده محاربه‌دن زده‌لنمش اولان كميلرينك تعميريله مشغول اولدى

هجرتك (٩١٩) و (٩٢٠) سنه‌لرنده قرنداشى خيرالدين ايله برابر تكرار جيجيله وارمشيدى

جيجل (جزاير الكاسنده‌در) جنويزلولر النده ايدى كميلر جيجيله‌يناشديغنده مقدما سبق ايدن مقاوله اوزرينه عربان وقبائل قره‌دن هجوم ايدرك باربارووسه برخيلى اعانه ايدوب جنويزلولرى بتون كميدن كچوردیلر الدقلرى غنائمك حد وحسابى يوغيدى بوغنائمى عرب وترك بيننده على السويه تقسيم ايتديلر ذيقيم اشيا ايله بركمى طولديروب هديه اوله‌رق جيجيلك اناختاريله برابر اولوقت

استانبولده عثمانلی دولتی بولنان یاوزسلطان سلیمه کوندرمش واراسی چوق کچمکسزین کندوسیده وفات ایتمکله بار باروس لقبی قرنداشی خیرالدینه انتقال ایتمشدر

بو صره‌ده یعنی (٩٢٢) سنه سنده جزایر اهالیسی دخی اسپانیالولردن کوردکلری انواع ظلم وتعدیاتك ازاله‌سی امرنده (سلیم تمی) دن استعانه ایتلری اوزرینه سلیم تمی بن هرنقدر برأ اقتضا ایدن امانه‌یی اجراده بولنور ایسه‌ده دکز طرفندن دخی بارباروس خیرالدینك یاردم ایتمسنه محتاجدر اوحالده تماميله قلعه‌نك ضبطنه موفق اولورز دیدی

وشو رأیی عموم طرفندن تقدیر اولنه‌رق درحال بار باروس ایله بالمخابره اسپانیالولرك اوزرینه قره‌دن و دکزدن هجوم اولنمسنه قرار ویرلدی

واواوجهله بر قوهٔ جسیمه ایله هجوم اولنوب جزایر اسپانیالولرك الندن ضبط اولندی فنار قلعه‌سنده بولنان اسپانیا عسکرینك تسلیم اولنملری تکلیف اولندی ایسه‌ده قبول ایتمدکلرندن سلاح قوتیله منهزم ایدیله‌رك اوراسی دخی اله کچورلدی

لکن بو مظفریت اوزرینه ایکی ارسلان بر بوستده اوله‌میه جغندن سلیم تمی ایله

خيرالدين او بوشه ميوب (سليم ثاني)نك مسموما وفاتی واوغلينك دخی اسپانيايه فراری اوزرينه اسپانياليلر فرصت بولەرق اون بيك عسكر ايله جزايره هجوم ايدوب خيرالدين ايله محاربه يه طوتشمق استمش ايسه ده ليمانه بناشملری ممكن اوله مديغندن دكز طرفندن كميلری طاشلرك اوزرينه اوغرادوب عسكری قره يه چيقارديلر بو عسكر قره يه چيقار چيقمز يغماجيلغه طالمشلرايدی

لكن خيرالدين اتراك واندلس عربانندن كليتلو عسكرايله مقابله ايدرك كلان اسپانيالولری كاملاً قليجدن كچوروب بر جان قورتلمدی

اندلسده قالمش اولان عربلرك استرحاملرينه وسلطان سليمك ارتحاليله سلطان سليمان خانك جلوسی صره ده بر پروستان ساحللرنده پيدا اولان حقوق سلطنت سنيه يه مبنی سلطان سليمان خان طرفندن دخی اسپانيا عليهنه سفرآچلمسيله سلطان مشاراليه اسپانيا قرالی والمانيا ايمپراطوری شارليكانك خصماسندن اولان پروتستان بكلريله شارليكانك خصم جانی مثابه سنده بولنان فرانسزلری دائره اتفاقه المغله برابر جزاير بكی مشاراليه

خیرالدینی دخی بوخصوصلك مذاکره‌سیچون سنان چاوش واسطه‌سیله درسعادته دعوت ایتدی

اسپانیالولر بار بار وسك دولت عثمانیه ایله تأکید ایلیه‌جکی مناسباتی بوزمق ایچون بارباروسلك سلطنت سنیه طرفنه کیتمسنی استه‌مه‌یوب اسپانیا قرالنك همان افریقایه کچه‌جکی خبرلری طوبلنجه جزایر زندانلرنده بولنان یدی بیك قدر فرنك اسیرینك قتلی اقتضای مصلحتدن بولنمشیدی حتی بونلرك ایچلرنده رودوس قوالیرینك دخی اوغلو وارایدی بو اسرا غائله‌سی برطرف اولدقدن وبعدازین اسپانیوللرك جزایره تسلطلری کاملا کسلمك اوزره موجود قلعه‌لری تحصین و ترصین وفنار قلعه‌سنی دکز ایله قره‌یه الصاق ایچون آرایرنی طولدیرتوب برلیمان یاپدقدن صکره خیرالدین دولت علیه اطاعتی التنده اولدیغنی اعلان ایدوب جزایرجه پادشاه اسلام نامنی خطبه‌ده قرائت ایتدیردی

و (تلمسان) عصیانی دخی برطرف ایله اسپانیاده قلان بیچاره عربلری اسپانیالولرك قلیجلرندن قورتارمق ایچون خادم حسن‌بك نام امیری جزایره

قائممقام براغوب فرق کمی هدیه ایله کندوسی
استانبوله کلمك اوزره ساردنیا اطه‌سنه اندن سجلیایه
اوغرایوب زاد وذخیره الەرق جنویز سواحلنده
بعض یرلری اورارق وبوراده خرسز کمیلرینی
طوته‌رق سلطنت سنیه‌نك قوروته امدادینه
کوندردیکی دونغای عثمانی قپودانی احمد پاشا
ایله اوارین پیشکاهنده بعدالملاقه اورادن
استانبوله کلدی وجزایرك اناختارینی دولت عثمانیه‌یه
تسلیم ایلدی

ات میدانده واقع قپودان احمد پاشانك
سرایی قوناق ویریلوب ایکنجی کونی حضور
همایونه کیردی وبك چوق التفاته نائل اولدی
ایسه‌ده دولتك کرك بریه وکرك بحریه‌جه کافه
امورعسکریه‌سی سرعسکر معظم یعنی صدر اعظم
ابراهیم پاشایه مفوض اولوب اولکونلرده ابراهیم پاشا
حلبده بولنمغله سفراحوالنك مذاکره‌سیچون خیرالدین
بك همان حلبه اعزام اولندی وصولنده کندوسنه
جزایر بکلربکلکی توجیه اولنوب بعض مواد سفریه‌یه
دائر سوزلشدکدن صکره استانبوله عودت ایلدی

ترسانهٔ عامره‌ده اتمش بر قطعه قدرغه

انشا ایدرك كندوسنك برابر كتورديكی سفينه‌لر

و بش قطعه دخی كوكللو كميلری ايله برلشوب

سكسان درت پاره سفاينه‌دن عبارت بر دوننمايی الهرق

ينه قپودان احمد پاشا ايله بولشمغه كيتدی تفصيلی

خيرالله افندی تاريخنك اون برنجی جلديله مشاهير

عثمانی نام رساله‌ده مندرجدر

لكن تونسك فتحی اولمز ايسه دخی دوننمانك

قشلمه سنه جسبان اولان (حلق الواد) ليمانك

ضبطی خيرالدين پاشانك افكارنده طولاشور

ايدی اوجهتله طوغری تونسه يوريدی بواثناده

تونس پادشاهی سلطان محمد وفات ايدوب سلطان

حسن وسلطان رشيد نام ايكی شهزاده‌لری قالشيدی

سلطان حسن بحسب السن تونس و بر برستان

پادشاهلغی سريرينه قعود ايلدی

برادری (بلدالعناب) واليسی اولوب سلطان

حسندن حسن معامله كورمكده ايديسه‌ده سلطان

حسنك سوء حالی بين الاهالی تقبيح اولنمقدن خالی

دكل ايدی

سلطان رشید برادرینك حرکت غافلانه‌سنه متأسف ایکن اسپانیوللرك اورالرده اولان نفوذلرینك کون بکون زیاده‌لشه‌سنی کوردکجه جزایرده مشهور (سیلم تمی) یی اولدیرو بده یرینی ضبط ایدن مشارالیه باربا روس خیرالدین پاشا طرفنی التزام ایلیه‌رك میرمشارلیه استانبوله کلوب یومی‌بش یوز التجه عثمانی وظیفه ایله سایهٔ سلطنتده قالمشیدی

بودفعه خیرالدین پاشانك تونسه وصولنده اهالئ تونس بروجه محرر سلطان حسنك اوضاع غریبه‌سندن روکردان اولدقلری جهتله سلطان رشیدی برابر کتورمشدر ظنیله باربا روس خیرالدینی شهره قبول ایلمدیلر ایدی

سلطان حسن ایسه اهالیك کندیدن یوز چویرمش اولدقلرینی کورنجه قره‌یه طوغری فرار ایلدی لکن خیرالدین پاشانك یاننده سلطان رشیدك اولمدیغی بین العربان معلوم اولدقده سلطان حسنه تکرار غیرت کلوب خیرالدین پاشا ایله محاربه‌یه چیقشدی ایسه‌ده مقاومت ایده‌میوب فرار ایلدکده خیرالدین پاشا تونسده دخی سلطان سلیمان خان نامنه خطبه‌یی

اوقودوب اورانك دخی ممالك محروسه‌دن اولدیغنی اعلان ایلدی

سلطان حسن سوء افعالندن ناشی دولتنه كتوردیكی رزالت وخرابتینه قانمیوب بودفعه اعادهٔ دولت واقبالی اغورنده ناموس ودیننی دخی پایمال ایدرك اسپانیوللردن استمداده قالقشدی اسپانیا قرالی بولنان شارلیكان ایسه سلطان سلیماندن اوصره‌ده كوردیكی رخنه‌لرك اجیسنی چیقارمق ایچون فرصت بین اولمغله سلطان حسنه اعانه ایلمكی كمال ممنونیت ایله قبول ایلیوب پورتكیز واسپانیولدن عبارت اوچ یوزه قریب مراكب بحریه ایله یكرمی درت بیك اسپانیول عسكرینی تونس اوزرینه كوندردیكی جهتله خیرالدین پاشا تونسلی ایله حلق الواد و تونس قلعه‌لرینه قپانوب بر طرفدن هجوملر دیكر طرفدن مدافعه‌لر اولمقده ایدی خیرالدین پاشانك یاردمجیلری ازالدیغندن و تونسده محافظ براقدیغی جعفر بك دخی سلطان حسن طرفنه میل ایلدیكندن دشمن ایله نابجایه چالشمقدن ایسه بجایه كیتمك خیرلو كورنمكله خیرالدین پاشا صاوشوب فرنكلر

و سلطان حسن تونسه كيروب سلطان حسن
يكيدن تونس پادشاهى اولدى

اجنبى تاريخلرى روايتنجه بو محاربه‌ده، باربا روس
خيرالدينك فوت اولديغى يازلمش ايسه‌ده بزم
تاريخلرده وقوعات عديده‌سيله روايت مذكوره‌نك
كذب اولديغى مثبتدر

سلطان حسن تونسده برادرى سلطان رشيدك
طرفلولرينى عموماً قتل ايتمكله اخذ انتقام ايتمش اولدى

خيرالدين پاشا بجايه‌دن كميلره سوار اولوب جزايره
چيقدى لكن بو وقعه خيرالدين پاشانك حضرت
پادشاهه ويرديكى سوزك خلافى اوله‌رق ظهور
ايلديكندن شارلكانك نشر ايلديكى فخريه‌لر ايله
اوروپانك هرطرفى طولمشيدى

بونك اوزرينه خيرالدين پاشا استصحاب ايلديكى
كميلرى جزايردن قالديروب (مينورقه) اطه‌سنه هجوم
ايله ايكى بيك قدر اسير الدقدن بشقه جزيره‌يى دخى
جزاير اداره‌سنه ادخال ايلدى اسپانيوللر تونسى
سلطان حسنه ويروب كندولرى حلق الوادقلعه‌سنى
تعمير ايلدى بش بيك مستحفظ نفرات ايله برطاقم

مهمات وضع ایلدیلر بو وسیله ایله ساحللرندن (طرابلس) (حلق الواد) (جربه) (قیروان) نام محللر اسپانیوللره کچمشدر

خیرالدین پاشا استانبوله واورادن تونسك فتحنه کیتدیکی صره‌ده یعنی (۹٤۸) ده اسپانیا قرالی شارلیکان جزایرك کیتدکچه بویله کسب قوت ایتدیکنی واسلامك غیرتیسی بالاخره ترزیل اولنه‌جغنی مطالعه ایله خیرالدین پاشانك استانبوله عزیمتنی فرصت عد ایدرك سائر دولتلر ایله بالاتفاق ایتالیا وسیجلیا وناپولی دولتلرینك نقدر معلم واسکی عسکرلری وار ایسه سلاح التنه الوب غایت مکمل براردو تشکیلیله برطرفدنده جزایری محاصره ایتمشیدی

اسپانیانك بتون اعیان وکبراسنك وحتی (فرنانت قورتی) (مکسیقایی ضبط ایدن ذاتك اسمیدر) اوچ نفر اولادیله برابر بواردویه کوکللو یازلمشدر

ایتالیاده شجاعت وبسالتله مشهور اوچ طائفه واردرکه (قالون) و (دوریا) و (سپینورا)در بونلر دخی برچوق عسکر حاضرلیوب مذکور اردویه کوندرمشلر ایدی بو دولتلرك دونغاسیله اسپانیانك

دونغماسی برلشدی امیراللرینك اسمی (اندردوینا) اولوب فن حربجه مشهورلردندر

اسپانیا پاپاسلری بو محاربه‌نك منعنه چوق چالشمشلر ایسه‌ده قرال شارلیکانه سوز کچوره‌مدکلرندن اردو یوله چیقوب طاقم طاقم جزایره سوق اولندی

دونغانك مقداری یتمش قروت و یوز قدر اوفاق تفك سفینه‌دن عبارت ایدی کمیلر دکز قیبسندن یناشوب عسکری قرایه چیقاردیلر

اسپانیا والمانیا و پورتکیز وایتالیا ومالطه‌دن مرکب یکرمی ایکی بیك پیاده و بیك یوز سواری ایدی بونلری کمیدن قره‌یه چیقاردیلر ایکن جزایر اهالیسی منع ایتمك استدیلر ایسه‌ده کمیلر طورمیوب برطرفدن کلله اتدقلری جهتله منعه موفق اوله‌مدیلر

والحاصل بونلر جزایر قلعه‌سنك هرطرفنی محاصره ایتدیلر عربلر صول طرفدن هجوم کوستردیلر ایسه‌ده اسپانیا قرالی بالذات کندوسی عسکر ایله مقابله ایدرك عربلری طاغیدوب وجزایر مملکتنه ناظر (سید یعقوب) نام تپه‌یی دخی ضبط ایدرك اسپانیول بورجنی بنا ایتمشدر

بوصورتله جزایرك سائر قلعه‌لرینی دخی احاطه ایدوب عساکر یه یه باشلادقلرندن بویله برقوه جسیمه‌نك اوراری همان زیر وزبر ایده‌بیله‌جکی درکار ایکن اولکیجه بحکمة الله تعالی کوك کورلیوب شمشکلر چاقمغه وهرطرفه صاعقه‌لر دوشمکه باشلایوب کثرت باراندن اورتالق طوفان نوح کبی غرق اوله درجه‌سنه کله‌رك عسکرلر عادتا بربرلرینی طانیمز اولدیلر

دکز ایجنده کیلر بربرلرینه قاریشوب شاشردیلر عسکرك چادرلری اولمدیغندن کیجه بوحال ایله صباحه قدراردی اراسی کسلیوب حتی کوندزی کیجه‌دن زیاده یاغمورلر یاغدی وکیلرك اکثریسی پارچه‌لنوب پارچه‌لری قره اوزرنده کورندی وغرق اولنلرك نشانی بیله کوریله‌مدی

عسکرك یه‌جکلری قالمدیغندن نه ایده‌جکلرینی شاشرمشلر ایکن بوقاریده ذکر اولندیغی اوزره خیرالدین پاشانك قائممقامی اولان حسن بك عساکر اسلامیه ایله (باب عازون) طرفندن چیقوب اوزرلرینه هجوم ایدرك بك چوغنی تلف و پریشان ایتدی

دیکر طرفده بولنان مالطه عسکری اوزرینه کیدرکن

اسپانیاقرالی معیتی بولنان المانیا فرقه سیله کاوب حسن بکی رجعته مجبور ایلدی ایسه ده اشبو فورطنه ده المانیاولرك یوزللی کمیسی ضایع اولدیغی کبی سکز بیك کشیده ایچروسنده تلف اولدیغی مرویدر کیروده قلان کمیلرده فنا حالده زده لنمشیدی

بواثناده امیرال (دوریا) اسپانیا قرالنه برتذکره یازوب محاربه نك ترك اولنمسنی رجا ایتمش وموجود قلان عسکری کمیلره المق ایچون (تمنتفوس) طرفنه کلملرینی بیان ایلمش ایسه ده قرال شارلکان قبول ایتمیه رك بلایای سماویه یه کوکس کروب طورمش وییه جکی اولمدیغندن آتلرینی کسدیروب عسکره طاغتمش اولدیغی حالده نهایت بنه طیانه میوب امیرالك قراری وجهله تمنتفوسه کیدوب کمیلره راکباً اولوقت اسپانیوللر النده اولان بجایه لیمانه قدر فرار ایتمشلر ایدی (بجایه برمملکتدر صکره دن جزایرك تحت حکومتنه کیردی لیمانی غایت کوزلدر)

شارلکان سائر دولتلرك جنراللریله وداعلشوب طاغلدیلر جزایرده مدفون معطنة کرامدن ولی ده ده اولوقت برحیات اولوب اوموزنده دائما برتیمور طوپوز

کزدیرر ایش بو عسکرک کمیلر ایله بروجه محرر جزایره ابتدای هجومنده ولی‌ده‌ده‌دن اهالینك واقع اولان استعانه‌لری اوزرینه مومی الیه دکز کنارینه کیدوب طوپوزینی اورمش ودرحال مذکور فورطنه ظهور ایدوب کمیلر یکدیکره چارپشوب و چاتشوب غرق اولمغه وکوك کورلیوب شمشکلر چاقه‌رق هر طرفجه صاعقه‌لر دوشمکه باشلامش و یغمور‌دن عادتا عسکرك غرق اوله درجه‌سنه کلمش اولدیغی و بو یله بوزیلوب تلف اولمسنه ولی ده‌ده‌نك دکزه طوپوز اورمسی سبب اولمش ایدوکی جزایر اهالیسنك روایت موثوقه‌سندندر

❊ ایکنجی فصل ❊

خیرالدین پاشانك ضبطندن اول جزایرك احوال قدیمه‌سنی بیان ایدر

جزایر ازقدیم رومالولر طرفندن بنا اولنمشدر اسمنه (اقوزیوم) یعنی باغ مملکتی دیرلر ایدی

مؤخراً برقاتدها تنظیم واعمارینه مشارالیه بار باروس سبب اولمشدی

روماليلردن صكره اورالر نيجه محاربه‌لر ايله خراب اولدى بالآخره (بنى ميزغنى) نامنده بوربان قبيله‌سى كلوب اقامت ايتمشدر

هيئتى اطه‌يه مشابه ودكزه طوغرى دل كبى اوزامش اولديغندن اسمنه جزاير بنى ميزغنى دينلمشدر التى يوز سنه قدر بو اسمله ياد اولندى بو يرلرك كسب اعمارى دخى تخميناً اون بشنجى قرنده اسپانيادن كلمش اولان اندلس عربلرينك همت وغيرتيله حاصل اولمشدر

بونلر غايت متمدن اولدقلرى كبى اكثر متدين واصحاب معلومات وثروتدن اولملريله بالاتفاق جزايرك مدنى برحاله كلسنه سعى ايله برابر برطرفدنده ملل غير مسلمه عليهنه هربار محاربه ايتمكله مشغول ايديلر واوراده كائن جامع كبيرى واسپانيالودن كندولرينى محافظه ايتمك ايچون اندلس نامنده ايكى قطعه قلعه‌يى بنا ايتمشلر ايدى بوقلعه‌لر اليوم جزايرده موجوددر بونك برى مذكور جامعه متصل ديكرى باب البحرده‌در ايكيسيده ليمانه قارشو تصادف ايتمشدر

هرنقدر بو یله محافظه ایچون متعددقلعه‌لر یاپلمش ایسه‌ده بالاخره ینه اسپانیوللر کاوب فنار قلعه‌سنی بنا ایلمشیدی

مؤخراً باربا روس خیرالدین پاشا جزایرك استحکام ورصانتنه وفنار قلعه‌سنك مملکته التصاقیله لیمانك انشاسنه‌بك چوق غیرت وهمت صرف ایتدیکی کبی مملکتی یکیدن تحت انتظامه الەرق اهالینك ایشلرینی بروجه مطلوب تسویه وایچلرندن برینی کندوزینه (شیخ البلد) نصب ایتدی

مجلس بلده وحکومتی عساکر عثمانیه‌یه‌بالاحاله یکیچری اصولی اوزره نظاملر وضع ایدرك عساکر مرقومه‌یه قشله‌لر بنا ایلدی بوندن صکره بلده‌نك هرجانبنه قوت و یروب بتون قلعه‌شکلنه قو یدیغی کبی جزایر حکومتنه مخصوص اوله‌رق شهرك اورته‌سنده بر مرکز حکومت بنا ایدوب نامنه (دارالسلطان) تسمیه ایتدیردی

خیرالدین پاشا زمانیکه هجرتك ٩٨١ سنه‌سیدر جزایر پك چوق ایلرولدی حتی اون ایکی بیك خانه بنا وسکنه‌سی التمش بیك نفوسه بالغ اولمشیدی

بیوك وكوچك یوزقدر جامع شریف ایله اوتوزدرت خستەخانه یاپلدی جزایر اهالیسی صنایعله مألوف واهل صنعت اولمیانلر نظرلرنده معیوبدر

اكثری ایلروكلانلرك صنعتلری (قزازلق) (ترزیلك) (صرمەجیلق) در (قیومجیلق) صنعتی یهودیلرینه مخصوصدر صرمەلی ایشلی البسه اعمالنده غایت ماهر ومشهور اولدقلرندن تونس وطرابلس كباری البسەیی جزایرده اعمال ایتدیررلر قادینلره مخصوص صرمەلی ایشلی قوشاق و فوطەلرك انواعنی یاپارلر

خیرالدین پاشا اندلسلولرك من القدیم تمدن كسب ایتمش بر ملت اولدقلرینی بیلدیكی جهتله معاملات مشروطەسنی اندلسلولر ایله بالاستشاره نظام وامور مملكتی اساساً اندلس حكومتی اصولنه توفیق ایدرك تمدن وسیاستجه اك كوزل براصول وضعیله كندوسی بروجه محرر استانۀ علیەیه دعوت اولنمشیدی

خیرالدین پاشادن صكره اورایه رئیس انتخاب اولنان صالح رئیس زماننده دخی جزایر برقات

دها قوت بولدی

جزایر لیمانی تسویه وتوسیع قلندی بو ارالق دولت علیه ایله فرانسه دولتی بیننده بر تجارت عهدنامه‌سی امضا ایدلدی اوصره‌ده برنجی فرانسوا واسپانیا قرالی شارلکانك یکدیکریله اولان محاربه‌لری فرانسه‌نك دولت علیه ایله اتفاقلرینه سبب اولدی

بوده سلطان سلیمان زماننده در بوعهدنامه‌نك ممالك دولت علیه‌نك کافه‌سنه شمولی اولدیغندن بر مقتضای عهدنامه جزایر دخی دولت علیه‌نك اراضیسی صایلمغله جزایر اهالیسنك فرانسه ایله اولان تجارتلری تزاید ایدرك (قسطنطنیه) قدر امتداد ایتدی

اوتوزنجی قرنده مارسلیا ممتاز اوله‌رق مستقل برحکومتدن معدود ایدی بونلرك افریقا ایله تجارتلری اولدیغندن مؤخراً مارسلیا فرانسه ممالکنه علاوه قلنمسیله بونلرده فرانسه کبی دولت علیه تجارتی معاهده‌سنه داخل اولدی

مارسلیا تجارلرندن ایکی بیوك تجار

جزایرده (عنابه) نام محلده بر بنا انشاسیله دکزدن مرجان چیقارمق وچیقاردقلری مرجان ایچون جزایر پاشاسنه مناسب مقدار رسم ویرمك اوزره مساعده اولنمسنی دولت علیه‌دن رجا ایلمسی اوزرینه دولت علیه بونلره رخصت ویرمسیله اشبو تجارت ١٢١٤ سنهٔ هجریه‌سنه قدر ممتد اولمشدر

بووجهله مارسلیا اهالیسی بیوك بر تجارته نائل اولمشلر ایدی اووقته كلنجه‌یه قدر جزایره فرانسه قونسلوسی تعیین اولنمامشیدی

فرانسه‌نك جزایره بر قونسلوس كوندرمك ایچون دولت علیه‌دن واقع اولان التماسی اوزرینه هم بوكا و همده فرانسه قرالی بولنان اون برنجی شارلونك پادشاهلق عنوانی حكمنده بولنان ایمپراطور لقبیله یاد اولنمسنه مساعده ایدلمشدر

اووقته قدر هیچ بر قرال پادشاه القابنه مظهر اولمامشیدی اوارالق مارسلیا حكمداری فرانسه ایمپراطورینه بعض مرتبه عصیان یوزی كوسترمسندن همان دولت علیه ایمپراطورینه اطاعت ایتمكلك یولنه باقیكز زیرا سزك افریقا تجارتی ایمپراطوره

اطاصنه باقيدر يوقسه بونجارت بتون اليكزدن
چيقمش اولوردي‌ه‌رك خبر كوندرمسي اوزرينه
بالمجبوريه ينه فرانسه ايمپراطورينه مطاوعت اوزره
بولنديلر (اشبو تجارت اولقدر ممتد اولمشدركه
اسلامك جزايرجه اولان اواخر حكومتنده (باقرى)
نام يهوديك دخى تجارت مذكوره ايله مألوف
اولمسندن مرقومك جزاير حكومتنه اولان بورجى
آنف‌الذكر مرجان رسومندن طولايى ايديكه تفصيلى
اشاغيده فصل مخصوصنده كوريلور
ينه اول عصرده يعنى اون التنجى بطننده خيرالدين
پاشا (وهرانى) محاصره ايدرك الله كچورمش
اولديغى حالده دولت عليه اق دكز اطه‌لرينك
محاربه‌سيچون جزايردن دونغا استه‌مش اولديغندن
همان خيرالدين پاشا جزاير دونغالرينك الك كزيده
اولانلرندن بر طاقم دونغايى بالاستصحاب عزيمتله
وقوع بولان محاربه‌ده خيلى ايش كورمش و يك چوق
شان وشهرت قزانمش ايدى
او صره‌ده تونسك اسپانيا النده بولنمسندن
سليمان پاشا قوماندا سيله كوندريلان التى بيك

كشی طرفندن استیلا اولنمش ومؤخراً باش قوماندان سنان پاشانك كلیتلو عسكر ایله كلهرك تونسك هرطرفنی اله كچوروب جزایر ترتیبنه صوقمش ایسه‌ده تونس اهالیسی جزایر اهالیسی كبی اولیوب تجارته میال بولندقلرندن ترتیبلری اصول تجارته توفیق ایدلمشدر

جزایر اهالیسیله اسپانیا اولری بیننده بوندن صكره دخی سنه‌لرجه محاربه‌لر اولوب اكثری غلبه‌یی جزایرلی قزانمشدر

جزایر قورصانلری دائما خرستیانلرك كمیلرینی اق دكزده قوغالدقلرندن انكلیز دولتی كویا جزایر قورصانلری هر دولتك كمیلرینه مسلط اولیور بهانه‌سیله ۱۲۳۲ تاریخنده بونلر ایله محاربه ایچون اعلان حرب ایتمش و برفیلو دونغا ایله جزایر لیماننه كلوب لاجل الكلام بیاض سنجاغی چكمسیله جزایر قپودانلری بحریه قاعده‌سنجه مذكور سنجاغه احتراماً سسلنیوب دونغا طوغریجه لیمانك اوكنه كلوب تیمور بینی اتمش و بتون جزایر خلقی چولق چوجق سیره چیقمشلر ایدی صكره كمیدن برضابط كلوب جزایر پاشاسنه بوسنك

کدیشك اصول دوله مغایردر دولت علیه مسلکنه توفیقاً حرکت ایتمکز لازم کلور دیمسی اوزرینه پاشا بو تکلیفی رد ایلمسندن طولایی همان دونغانك قوماندانی بیاض سنجاغی ایندیروب محاربه اشارتی اولان سنجاغی چکمش وسیرجی اولان اهالی‌یه طوپ آته‌جغندن اورادن صاوشملرینی اشارتله بیلدیرمش ایسه‌ده اهالی اشبو اشارتدن اکلامدقلری جهتله چکلمامشلر ایدی

دونغادن ایسه همان طوپلره آتش ویریلوب اوراده بولنان موجود اهالی حصر کبی یره دوشنه‌رك اکثریسی تلف اولمش و درحال قلعه‌دن طوپلر اتلمغه باشلایوب جزایر پاشاسی بالذات طوپلرك قوماندا سنده بولنه‌رق یکرمی درت ساعت قدر محاربه ممتد اولمشیدی

کیجه‌لین جزایر دونغاسنی انکلیزلر طوتشدیرمش اولملریله قپودانلری همان تیموری قوپاروب اچیغه چیقمش و هرنصلسه بونلر انکلیز دونغاسی اوزرینه دوشمش اولدقلرندن انلرکده برقاچ قطعه جسیم کیلری طوتشمش واولدرجه شدت اوزره محاربه وقوع بولمشدرکه ارتق دها ایلروسنه کیتمکه نه جزایر اهالیسنده

قدرت ونه‌ده انكليزلرده غيرت قالمشيدى بو اراده بك
چوق جوامع ايله ابنيهٔ جسيمه خراب اوله‌رق شهدانك كثرتيله
باب البحر اوكنه ييغلمش اولان جنازه‌لردن كچلمز ايدى

انكليز دونغاسى اچيقده دوروب
مصالحه طلبنه راغب بولنمشيكن جزاير پاشاسى
عمر پاشا عجله ايدرك دها اول برمأمور كوندروب
مصالحه استدى بونلركده ذاتاً مصالحه اولمق
جانلرينه منت اولديغندن درحال قبول ايله بو بابده
لازم كلان شروطك تنظيمنه مباشرت ايدلدى
شويله كه اولا نه‌قدر جزايرده ملل غيرمسلمه‌دن اسير
وار ايسه تسليم اولنمسى واسپانيوللردن الدقلرى
اسرا ايله فديه اقچه‌سنك ودونغا مصارفنك ويراسى
مقاوله التنه آلنه‌رق بونلرك كافه‌سنى اجرا
ايتديردكدن وبر چوق مال واشيا الدقدن صكره
دونغا انكلتره‌يه عودت ايتمشدر

١٢٤٠ تاريخنده حسين پاشا زماننده دخى
انكليزله اعلان حرب ايدلمش ايسه‌ده محاربه اولنمقسزين
باريشق اولدى

سنهٔ مذكوره‌ده فرانسه ايله محاربه‌يه طوتشلمش

ایسه‌ده طرفینجه برنتیجه حاصل اوله‌میوب چند
سنه صکره فرانسه بردونغا حاضرلیوب جزایرله
محاربه ایتمك اوزره کلمشیکن هوانك مخالفتی جهتیله
جزایر لیمانیه یناشه‌مدیغندن اوزاقدن اوج کون
برقونوزی‌یه طوپ آتوب جزایره برکونه زیان ویرمکه
دسترس اولمقسزین ایرتسی سنه مکمل دونغا ایله
محاربه‌یه کلدیکی حالده مرادینه ینه نائل اوله‌میوب
مصالحه‌یه قرار ویرمش وبعده پاشاسی تبدیل
اولنمشدر

١٠٨٧ تاریخنده دخی اسپانیانك ضبطنده
بولنان جیجل لیمانی بالمحاربه جزایر النه کچمشدی

بوتاریخه قدر جزایر پاشالری دولت علیه
طرفندن اعزام ونصب اولنور ایدی بوندن صکره
کوندرلمیوب ترجمهٔ حاللری فصل مخصوصنده
کوستریله‌جکی وجهله یوز طقسان التی سنه قدر
حکومت واهالی طرفندن انتخاب اولنان پاشالر
معرفتیله اداره اولندی

چونکه خیرالدین پاشانك بروجه محرر اوروجده
وضع وتأسیس ایتدیکی نظامات وعادات اقتضاسنجه

جزایر حکومتنه اهالی وعسکرینك اتحاد وانتخابیله ایچلرندن عثمانلی اوله‌رق اك درایتلو برذات والی نصب اولنور وفرمان وقابچ وخفتان جلبی ایچون بربکلك سفینه‌یه انواع هدایا وضمیله عتبهٔ دولت علیه‌یه مأمور مخصوص کوندریلوب استانه‌دن قلیج وخفتان ووالیلك فرمان عالیشانی اله‌رق جزایره عودت ایدن مأمورك وصولی کونی قلعه‌دن طوپلر انداخت وانواع شنلکلر اجرا وپاشا نصب اولنان ذات دخی یالدیزلی بر صندالیه اوزرینه جالس اولدیغی وطاول وسورنالر چالندیغی حالده عموم اهالی تجمع ایدرك رسم تبریك وبیعتی ایفا اولنور ایدی

بونلرك ترجمهٔ حاللرینه دسترس اولنه‌مدیغندن وصکره‌زی دولت علیه‌نك غوائل کثیره‌سی بونلرك انتخابنه باقغه مانع اوله‌رق یکیچریلر اهالی‌یه مراجعت واستشاره ایتمکسزین قشله‌لرده بیننلرنجه پاشالر انتخاب ایتدکلری کبی بونلر خیرالدین پاشا اصولنك خلافنی طوتوب اهالیدن ایلرو کلورلری قتل واصحاب ثروتدن اولنلرك اموال واشیاسنی غصب ایتمك کبی افعال

غیرمشروعه ظهوره کتورمکـه باشلادیلر انتخاب
کرده‌لری اولان پاشالر بیله مستقلاً اداره‌دن عاجز
قالمشلر ایدیکه تفصیلی فصل مخصوصنده محرردر

﴿ اوچنجی فصل ﴾

اصل وقوعاتك تفصیلنه کریشمزدن اول جزایر
اهالی وسکنه‌سنك کیملردن عبارت اولدیغنك واهالیسیله
عربان وقبائلی قنغی مذهبدن بولندیغنك بردرجه
دها ایروجه تعریفی ایجاب ایتمکله زیرده بیان ایدلدی

بو قاریده سویلندیکی اوزره جزایر
اهالیسنك برازی اسپانیادن منفیا اوراده توطن ایتمش
اولان اندلس اهالیسندن اولوب نومات طائفه‌سندن
اسلام اولان ومصردن کلان بعض عربان دخی
بونلر ایله برابر اسکان ایتمشلردی

چونکه جزایرك اکثر محللری عربان و بدویلر ایله معمور
اولوب هر بانڭ برطرفی صحرای کبیره التصاق ایدن
آراضئ وسیعه اوزرنده متفرق اوله رق مسکوندر

جزایر اهالیسنك برطاقی دخی طاغلرده مسکون

تومات طائفه‌سندن بقیه قبائلدر بونلر فرانسزلرك (بدوان) تعبیر ایتدکلری بدو یلردر بروجه محرر فتوحات اسلامیه‌دن صکره شرف اسلام ایله مشرف اوله‌رق اورالرده اسکان ایتمشلردر

انجق شرائط اسلامیه‌یی لایقیله بیلمدکلرندن الڭ سهولتلی اولانلرینی اجرا مثلا ابدست المق ایچون ایاقلرینی ییقامق فریضه‌دن ایکن ییقامزلر ونکاحله اولنمیوب زوجه‌لرینی عادتا یکدیکری بیننده اقچه ایله بیع ومبادله ایدرلر و بوکا مماثل مخالف شرعمبین دها نیجه شیلر یاپارلر ایدی که بوراده تفصیلنه لزوم کورنمدی

انجق قبائل مرقومه امر جهادده فوق الغایه ابراز شجاعت و بسالله ملت آخر علیهنه غایت متعصبانه حرکت ایدرلر وذآتا مسکون اولدقلری یرلر روماللرڭ زمانندن قالمه صعب المرور بر طاقم طاغلر ومغاره‌لر ایسه‌ده بونلر بورالرده عادتا ذوزاووه‌لرده یورر کبی حرکت ایدرلر

مع ما فیه کولاتلری مذکور طاغلرده حاصل اولان انجیر وزیتون یانی واوزمدن عبارتدر میوه اغاجلرینی یتشدیرمکده بك مهارتلری اولمغله بونلردن حسابسز محصول الورلر

بغدای واز به کبی لوازماتی عربلردن بو محصوللر
ایله مبادله ایدرلر قبائل مرقومه غایت فطین ومتفنن
اولوب هرنه کورورلر ایسه همان عینی وبلکه دها
اعلاسنی یاپارلر اللرندن هیچ برشی قورتلمز باروتك اعلاسنی
واسلحه نك انواعنی یاپارلر سلاحلری جنویزلولر کبی
خنجر شبش قلیج اولوب قلنجلری حربه کبی اوزون
واینجه در قبائل مرقومه نك اسانلری عربی لسانه ده
بکزه مدیکندن لسانلرینه قبائلیه یعنی کلام بدوی
تعبیر اولنور مثلا عربجه (کیف انت) (وکیف
حالك) دیه جك یرده قبائلجه (امکضلت طوقدی)
دیرلر بونلرك لهجه لری عربه مشابه اولمیوب اکثری
کوزلری مائی صاجلری قرمزی رنکلری غایت
بیاضدر انجق کونشده چوق کزدکلرندن براز یانق
بیاض رنکنده درلر بعض مرتبه انکلیزلره مشابهتلری
واردر طائفهٔ نسای ارککلرندن اصلا قاچمزلر
عادتا ارککلر کبی برابرلرنده کزرلر و خدمتلرنده
بولنورلر ومحاکه لری مشایخ ومسن اولنلر معرفتیله
اجرا و فصل اولنوب بونلره غایت مطاوعتده
بولنورلر

قبائل مرقومه يكديكريله محاربه‌لر ايدوب برطاغك قبيله‌سندن برينى ديكر طاغلودن برى اولديرمش اولسه درحال اعلان حرب ايدرك بونلرله جنك وجداله قالقيشورلر ارالرينه شيخلرى كيرمدكجه حربه نتيجه ويرمزلر اهالىٔ عربانه كلنجه بونلردن جزايردن قسطنطنه سنجاغنه واورادن صحراى كبيره قدر واصل اولان اراضىٔ واسعه ومنبته اوزرينه طاقم طاقم بالجمله عيال واولادلريله اينوب چادرلر ايله اسكان ايدرلر چادرلرى كچى و دوه تويلرندن طوقنمش غايت كوزل وجسيمدر حتى حرملى سلاملقلى قوناق شكلنده چادرلر واردر

برلكده اسكان و بالايجاب بعضاً نقل مكان ايدرلر ايسه ده جزاير اراضيسى غايت منبت وچاى وايرمقلرينك كثرتى جهتله حيوانلرينى رعيه كافى اولديغندن طرابلس عربانى كبى صيق صيق نقل مكانه محتاج اولمزلر عربانك جمله‌سى جزاير حكومتنه متابعت و مطاوعتده اولملريله جزاير پاشالرى دخى بونلرك ضبط و ربطنى بكلره وقيدلره حواله ايتمشيدى

ترتیبلری متصرفلق و قائممقاملق و مدیرلکلر اداره‌سنه تقسیم اولنه‌رق ولایت کبی اجرا اولنور والی یه (بلك) دینور (قسطنطنیه) (وهران) (تتری) سنجاقلری بکلرك مرکز حکومتی اولوب بکلرك تحت قوماندازنده ایدی متصرفلق محللری تهیدلره و قائممقاملق ایله مدیرلکلره و شیخلره مخصوص بولنمش وسکانی عربلردن عبارت اولان شو آراضی واسعه اداره‌سی بواصول اوزره ترتیب قلنمشیدی

لکن جبالده مسکون قبائل امورینك تسویه‌سنی وربط وضبط کیفیتی تمامیله کندو اهالیسنه محول اولوب چونکه بونلر حکومته اصلا ویرکو ویرمز وتحت انقیاد واطاعتده بولنمزلر انجق حکومتك قورصان کیلری ایچون لدی الاقتضا کراسته قطع ایتمکدن بشقه تکلیفاتی طانمزلر کرچه بونلردن بك چوغی جزایر بغچه‌لرنده چالشمق اوزره شهره کلورلر ایسه‌ده اوزرلرنده سلاحه دائر برشی بولندیرلمز ایدی عربان ایسه ویرکو وتکلفات سائره‌یی ایفاده مخالفت ایتمدکلرندن مسلح اوله‌رق

شهره کیرملرینه مساعدهٔ مخصوصه ویرلمشیدی

(اهل بلد) تعبیر اولنان یعنی نفس جزایرده مسکون بولنان اهالی‌یه گلنجه بونلر درت فرقه‌یه منقسم اولوب بری عن اصل اندلسلولردن اوراده توطن ایدن وایکنجی متمدن عربان اوچنجیسی قول اوغلو تعبیر اولنان اولاد اتراك دردنجیسی توکاردر

اندلسلولر ایله عربان مالکی المذهب قول اوغلو ایله اتراك حنفی المذهبدر جزایرده مذهب مالکی وحنفیدن بشقه مذهب اصحابی یوقدر بونلر ایچون ایکی مفتی اولوب محکمه‌لری دخی ایکیدر دعوالری حنفی ایسه حنفی محکمه‌سنده مالکی ایسه مالکی محکمه‌سنده رؤیت اولنور بونلرك حکمنه قانع اولمیان اولور ایسه مجلس کبیر طلبنه صلاحیتی اوله‌بیلور مجلس کبیر دینیلان هیئت پنجشنبهٔ کونلری اعضاسی مذاهب مختلفه علماسندن و منصوبین و معزولیندن اوله‌رق جامع کبیرده تجمع ایدن ذواتدن مرکبدر

اوراده مدعینك دعواسی هر نه ایسه میدانه قونیله‌رق بتکرار رؤیت وقتنی نص احکامنه توفیق حکم ایدلدیکی حاکمندن سؤال اولنور ونصه مستند

دکل ایسه اول حکمی نقض ایتمکه مجلسك حق وصلاحیتی اوله بیلور ایدی

ادارهٔ مملکت شیخ البلدك نظارتنه مفوض اوله‌رق تنظیفات اسواق ایله مملکتك هرصورتله محافظه‌سی شیخ البلددن مسؤلدر

شیخ البلده مخصوص برداٸره اولوب اعضاسیله برابر هروقت اوراده تجمع ایدرك ایشلرینه بقارلر قول اوغوللرینك جمله‌سی طوبجیلق امورنده مستخدم اوله‌رق بالجمله طوب مهماتی بونلرك اللرنده اولوب کندولرینه تعیینات اوله‌رق یالکز کونده بر و چفت اتمك و یریلور ایدی دفتر مخصوصنده بونلرك اسملری مقیداولمسیله بشکده بولنان جوجقلری بیله اشبو تعییندن آلورلر وقلعه‌یه نوبتله کیده‌رك نوبتی مدتنده جزٶی معاشله ایفای وظیفهٔ خدمت ایدرلر و بعض وقت و یرکو تحصیلنه اتراك ایله برلکده دخی کیدرلرایدی هیئتلری طبق بورالرك یرلو طوبجیلرینه مشابهدر

قول اوغوللری کرچه ترفیع مناصب ایدرلرایسه‌ده بوده محدود اولوب شویله که رتبه‌سی چیوی بولنان

صنداليه مقامنی احراز ایتدکدن صکره ایلرو سنه نائل اوله میوب (چیو یلی صنداليه یه) یعنی قول اغالق رتبه سنه ترفیع رتبه ایتدکارنده بیکباشیلق صنداليه سنه اوتوره میوب تقاعدلکی اجرا قلنه رق هیچ برقول اوغلو بیکباشی اوله مز ایدی

هرنقدر عن اصل بونلرك اتراك اولادندن اولدیغی درکار ایسه ده اولادلری کندولرندن دها عقللو و تربیه لو اولملریله اولادلرندن قورقارلر ایدی

قول اوغلوزینك اکثریسی صاحب علم ومعرفت اواوب قواعد نحوی تحصیله غیرت و حافظ قرآن اوله رق عربی اصولی اوزره کوزل تلاوت ایدرلر و بونك ایچون ترکاره هر وجهله تفوق ایلرلردی

اتراك ایسه مملکتلرینی ترك ایله جزایره کلمش اولان برطاقم جهله دن اولملریله اولادلریله ارالرنده اولان برودت شو سببلردن نشأت ایتمشیدی

﴿ دردنجی فصل ﴾

جزایر حکومتنك احوالیله خیرالدین پاشانك نه یولده منصب وامرا تعیین وترتیب ایتدیکنی تفصیل ایدر

حکومت متشکله پاشاسی یعنی حاکمیله برابر بولنان الك بیوك منصبی (خزینه‌دار) بونك مادونی (اغا وعموم عسکر قومانداری یعنی سرعسکر مقامنده عرب عسکری اغاسی) و بوندن صکره (وکیلخرج) تعبیر اولنوردی

وکیلخرج ترسانه ناظری مقامنده اولوب بتون قورصان کمیلری ایله قپودانلر وطوبجی وقلعه‌لرك اداره و نظارتی وکیلخرجه محول ایدی اولا ترکدن بولنان قول اوغلولرندن بر طوبجی باشی وارایسه‌ده بودخی هر اموردە وکیلخرجه مراجعت ایلردی

دها مادوننه (آتلرناظری) دینورکه بومأموریت غایتده مهم اوله‌رق چونکه بتون مواشینك النوب صاتلمسنه نظارت تامه‌سی اولدیغندن اویله مملکت

ایچنده سرقت اولنمش حیوان صاتیلەمزدی کندوسی اولدرجه صاحب نفوذ ایدیکه اننه خرسزله حیوان کجدیکی انده سارقنی درحال بولوب همان جزای مایلیقنی اجرا ایدر ایدی

بونلردن اشاغی مأموریته بکلر دینیلوب بو بکلر مملکتك خارجنده بولنەرق کرچه مقاملری بیوك ایسەدەدیکرمنصب اصحابی داخل مملکتده بولندقلرندن نفوذجه بونلره تقدم ایدرلر ایدی

جزایر الکاسنده درت (بك) اولوب بونلرك ایکیسی شرق وایکیسی غرب بکاریدر بو بکلرك بولندقلری مرکزلره برر ولایت تعبیر اولنوردی

بونلر (تتری) (وهران) (قسطنطنیه) (شباو) ولایتلری اولوب برنجیسنده کنه بکلربکی تعبیر اولنوردی چونکه تتری بکی اك بیوکدر اوراده واردات زیاده اولدیغندن اعتباری زیادەدر بونلرك تحت قوماندالرنده لزومی قدرقیدلر وارایدی قیدلر متصرفلر مقامنده اولوب شو ذکر اولنان مناصبك جملەسی اتراکه مخصوص ایدی حتی

اولادلری بولنسان قول اوغلولری بیله بو منصبلره نائل اوله‌مز ایدی یالکز بردفعه اوله‌رق قول اوغلو طائفه‌سندن حاجی احمد بك نامنده برذات قسطنطنیه بکی اولمشدرکه نتیجهٔ احوالی تفصیلاً آتیده ذکر اولنه‌جقدر مملکتك داخلنده امورك جمله‌سی (شیخ البلده) مفوض ایدی

شیخ البلدك مشایخ معتبراندن مرکب برمجلسی اولوب اکا مخصوص برمحل اتخاذ ایتمشلر ایدی ایشته شو اصول اوزره امور حکومت بروقتلر کوزل برحالده جریان ایتدی

بونلرك صورت ترتیبی اندلس اصولی اوزره هر برمصلحتك رؤیت و نظارتی ایچون بر مأمور مخصوص اولوب (قیدالعیون) و (قید الوصفان) و (قید الزبل) دینوز ایدی

قیدالعیون مملکتك خارج وداخلنده جریان ایدر نقدرصولر وارایسه انلرك ناظری وقید الوصفان بالجمله ازادلو اولان کوله وحلایقلرك ناظری ایدی

بونلردن ازاد اولانلر تذکره‌سیله برابر قیدالوصفانه

کوندریلوب کوله ایسه کندوسنه کوره برخدمته مشغول ایتدیریلور جاریه ایسه کوله‌لردن برمناسبنه نکاح ایله‌ویریلور ایدی بوکوله‌لرك صنعتی کندولرینه مخصوص اولوب کیمسه بوصنعتی اجرا ایده‌مز صنعتلری (زنبلجیلك) (و بادانه‌جیلق) ایدی

چونکه جزایر مملکتنده اکثر اولرك دیوار وطاملری بادانه‌لو اولدیغندن بونلر ایچون هر وقت ایش اکسك اولمازدی جاریه‌لر ایچون صنعت دخی حمام اوسته‌لغی ایدی اتمکی پیشوروب صاتمق صنعتی دخی بونلره تخصیص قلنمشدر هرجاریه ازاد اولدقجه خانمی قنغی حمامه کیدرایسه اول حمامه‌قید اولنوردی بونك سببی خدمتده بولنان کوله‌وجاریه‌لرك بوش قالمامسیدر

قیدالز بلکه سوپندی ناظری اولوب مملکتك نظافتنه مأمور اولدیغندن معیتنده برچوق خدمه وعمله بولنه‌رق بونلر معرفتیله مملکت غایت تمیز برحالده بولنوردی ایشته بومأموریتلرك جمله‌سی شیخ البلدك تحت نظارتنده اولوب مملکتك کیجه محافظه‌سی دخی ینه شیخ البلده عائد ایدی بوخدمت ایچون متعدد

بکجی و قولجیلر ترتیب اولنوب صکره‌لری نصلسه
بومأموریتك حکمی قالمامغله اجراءاتی یکیچریلر یدینه
کچمش و بونلر مسامحه ایتدکلری جهتله اولکی نظافت
خرابیته تحویل اولنمشیدی

خیرالدین پاشانك جزایرجه وضع ایتدیکی
اصولدن باشلوجه‌سی جزایر و تونس و طرابلس
اوج اوجاق اعتبار ایدیلوب بونلری دولت‌علیه‌نك
تحت اداره‌سنه ربط وادخال والویهٔ ممتازه حکمنه
قویمش اولمسیدرکه بوجهتله هرسنه خزینهٔ دولته
برچوق هدیه‌لر واقچه‌لر کلور ایدی هر نوقت دولت
علیه طرفندن دونما وعسکره لزوم کورینور ایسه‌از
وقت ایچنده اورالردن استنلدیکی قدر عسکرودونما
کوندریلور ایدی

دولت علیه‌نك بونلردن پك چوق استفاده
ایتدیکنه مورا محاربهٔ مشهوره‌سنده جزایرك مکمل
دونما سوق ایتمش اولمسی دلالت ایدر

جزایر فاتحی خیرالدین پاشانك دولت علیه‌ده
قپودان پاشالق منصب جلیلنده بولنمسی حسبیله
بو اوجاقلرك اوچیده دولت علیه قپودان پاشالغنه

مربوط اولەرق تحت امرندە ایدی مذکور محاربە سندە جزایر دونغاسی دخی دولت علیە دونغاسیلە برلکدە یاتمشدر

جزایر اوجاغی سائر اوجاقلرك معتبری اولوب بونلرك اسملری ذکر اولنەجغی وقت تونس طرابلس سلطان جزایر دینوردی تونسك دولت علیەیە برمکدە اولدیغی ویرکودن بشقە جزایرە مخصوص اولەرق بر ویرکوسی دخی وار ایدی کە بودە سنوی برقاج کمی طولوسی زیت یاغی ایدی بوسببلە تونس اهالیسیلە جزایر اهالیسی ارالرندە براز برودت و نفسانیت وار ایدی حتی ایکی دفعە بینلرندە محاربە وقوع بولوب جزایرلولر تونسلولرە غلبە ایتمش ایدیلر

تونس وطرابلس پاشالقلری اولادە قالمق اوزرە ترتیب اولنوب فقط جزایر بوترتیبدن مستثنا ایدی لکن شو استثنائیت بالاخرە جزایرجە بو فلاکتك وقوعنە باشلوجە سبب اولدی

﴿ بشنجی فصل ﴾

جزایرك فرانسه یدینه کچمسی اسبابینك تفصیلاتی وجزایر حکومتنك فرانسزلر ایله توجهله اعلان حرب ایلدیکی و جزایر بکی حسین پاشانك ترجمهٔ حالنی بیان ایدر

بوندن اولکی فصللرده بیان قلندیغی اوزره جزایرجه خیرالدین پاشانك وضع ایتدیکی نظاماتك خلافی حرکتدن متولد اختلال داخلینك نتیجه‌سی خارجه دخی سرایت ایدرك ۱۲٤٦ تاریخنده یعنی سلطان محمود خان حضرتلری زماننده نهایت فرانسز علیهنه اعلان حربی منتج اولمشیدی

اولوقت جزایرده حسین پاشا حکم ایتدیکی جهتله کیفیت محاربه‌یی بیاندن اول مومی الیهك ترجمهٔ حالندن بحث ایدلمك اقتضا ایتدی

حسین پاشا غایت جهله طاقمندن اولوب هن اصل آیدین ولایتنده کائن دکزلو قصبه‌سنده

ایکن قرنداشی ایله برابر جزایره کلەرك اوائل حالنده جزایرجه بالقجیلق ایتمکده اولدیغی حالده نصل ایسه (خواجة الخیل) منصبنه کچمش و اوصرەده خزینەدار عمر پاشا قبل اولنمسیله یرینه کندونك خزینەدار تعیین قلندیغی صورتده کریمەسنی الەجغنی جزایرجه اصحاب حیثیت نفوذدن بولنسان مفتی زاده ایله مقاوله وقسم ایدرك خزینەدارلغی دخی یقالیوب پاشالق رتبەسنی احراز ایتمش و یمیننده طورمیوب ارادن بر قاچ کون کچمکسزین مفتی زادەیی تلف ایتدیرمشیدی

برارالق عسکری طاقمی ینه ایاقلانوب پاشالرینی اولدیردکلری صرده حسین پاشا هیئت و قیافتجه عقلاو و شجیع بر ادم کبی کوزلرینه تصادف ایتدیکی جهتله جزایر پاشالغنه انتخاب ایدرك طوبلر ایلوب عادتلری اوزره اجرای سروردن صکره بر معتاد استانبولدن قلیج و خفتان جلب ایتمشلر ایدی

مومی الیه اوچ سنه پاشالق ایتمسیله اولمدتده اولنسان رعایت عظیمەدن کندوسنه کبر و عظمت

کله‌رك هیچ کیمسه‌یی داخل مشورته قبول ایتمامکه
باشلایوب کندو عقلنی بکنور ایدی غریبه‌دن اوله‌رق
اول اثناده ایتالیا تبعه‌سندن یوقاریده اسمی کچن
لیغورنه‌لی (باقری) نام یهودی جزایر حکومتنه مرجانی
رسوماتندن طولایی اولان بورجنی تعیین قلنان زمانده
ایفا ایده‌مدیکندن اولان طلب اوزرینه شمدی
اقچه‌م یوقدر لکن فرانسه اهالیسندن بعضیلرنده
مطلوبم واردر تحصیل ایتدیکم وقت اعطا ایدرم
سوزینی ویرمسنه مبنی پاشا همان کندو نامنه
اوله‌رق فرانسه قرالنه برمکتوب یازوب سریعاً
جوابنی کتورمك اوزره جزایرده مقیم فرانسه
قونسلوسنه کوندرمش و برآیدن صکره قونسلوس
پاشانك زیارتنه کله‌رك کونلرده رمضان شریفه
مصادف اولدیغندن پاشا طاوس تویندن مرصع
النده یلپازه کمال عظمتله مندر اوزرنده اوتورر ایدی
قونسلوس کلوب پاشانك یاننه اوتورر
اوتورمز یهودی باقرینك اله‌جغنی تحصیل ایدوب
سریعاً کوندرسون دیو سنك قرالنه مکتوب یازمش
ایدم برماه کچدی الان جوابی کلمدی کبی کمال متعظمانه

سؤالنه جواباً قونسلوسك ذاتاً ترجمه‌سی آزاولدیغندن (بزم قرالمزك سنك كبی برقاچ پاشالری واردر الحدده سنك كبی جواب بكلرلر بزم عادتمز جوابلرنو بتله كاورسزك سؤالكزك جوابنه نوبت كلدیكی وقت ظهور ایدر) كبی سوزلرله مقابله ایتمسی اوزرینه پاشا زیاده‌سیله حدتلنوب سنك قرالینك بنم كبی نصل پاشازی واردر دیه‌رك الندمكی یلپازه‌یی یوزینه چارپمش اولمسیله قونسلوس هیچ برسوز سویلمکسزین همان قالقوب چیقمش حالبوكه دكزده متمادیا قونسلوسلرك امرلرینه انتظار ایدر برر قورصان كمیلری طولاشورلر ایدی اوانناده فرانسز كمیسی كورنمسیله همان اشارت ایدوب سندال ایندیریله‌رك قونسلوسی الوب كیتملری اوزرینه بودن بره فرانسزلر ایله اعلان حرب شایعه‌سی میدانه چیقمشیدی

اهالیٔ جزایر شو وقوعاتی ایشتمسیله فرانسزلرك مغلوبی اوله‌جقلرینی بیلدكلرندن بك مكدر اولوب مملكت ایچنده قیل وقال چوغالمش وحتی فرانسزلرك قوت واقتداری حوادثی سید حمدان بن عثمان خواجه طرفندن اشاعه اولنمشدر دیو مؤلف تاریخ

مشار اليه علی رضا پاشا حضرتلرینك پدرلری مرحوم
حمدان افندی حقنده بعض کسه‌لر طرفندن پاشایه
القاآت وقوع بولمش اولمسیله درحال مومی الیهی
سراینه جلب ایدوب کیفیتی سؤال ایتدیکنده مرحوم
بویله شیلری کیمسه‌یه سویله‌مدیکنی بیان ایلمش
مع مافیه تجارتله فرانسه‌یه کیتدیکی جهتله فرانسه
دولتی حقیقة قوتلو بر دولت اولوب عسکر و دونماسی
جزایر کبی نیجه ممالکی زیر وزبر ایتمکه کافیدر
بوللو فرانسه‌نك درجهٔ انتظام واقتدارینی کوروب
بیلدیکی کبی تفصیلاً عرض واخطار ایتمش ایسه‌ده
پاشای مومی الیه طرفندن اولنان شوکونه نصیح
وپنده دخی اصلا قولاق ویرمیوب همان قپودانلره
وطوبجی باشیلره اوامر لازمه ارسال ایله محاربه‌یه
حاضر اولملرینی رأی ایتمش حالبوکه اعلان حرب
اولنوز اولنمز جزایری همان دکز طرفندن
فرانسزلرك محاصره ایتملری حسبیله جزایرك اون قدر
فرقتین ایله قروتی جزایره کیره‌میوب بارنمق ایچون
بالمجبوریه اسکندریه‌یه کیتمش واورایه واردقلرنده
مصر والیسی محمد علی پاشا طرفندن ضبط وتوقیف

اولنمش وجزایرده قلانلر ایسه محاربه وقتنده هیچ
برشیئه یرامز کوچك کوچك کمیلردن عبارت بولنمش ایدی.
اوانناده محمد علی پاشا جزایره خاصة بر قورصان
کمیسی کوندروب فرانسزلر ایله مصالحه ایتمك
اوزره پاشایه نصایح مقتضیهده بولندی

بونك سبب ارسالیده فرانسه طرفندن مصر
قونسلوسلرندن برینك قرنداشی صورت اخفاده
اولهرق کویا قرنداشیله کورشمك ایچون کیدر
کبی مصره کوندرلمش و بونك کلسندن محمد علی
پاشا فرانسهنك کندوسنه برتکلیفی اولهجغنی حس
ایدرك مصردن ایلچویه کیدوب یرینه اوغلو
ابراهیم پاشایی براقشیدی

فی الحقیقه محمد علی پاشایه کوندرلمك اوزره مرقوم
طرفندن ابراهیم پاشایه فرانسزجه برلایحه ویرلمش ومآلی
جزایرك مصر طرفندن تربیه ایدلسنی و بوكا لزومی
اولان یکرمی قدر قورصان کمیسنك فرانسه
طرفندن ویریلهجکنی وبعد التربیه مذکور کمیلرك
محمد علی پاشایه ترك ایدیلهجکنی مبین بولنمش ایسهده
محمد علی پاشا اسلام علیهنه وفرانسهنك لهنه اویله

بر حركت ايدر ايسه مصرلولر عندنده اعتبارى
قاليه جغنى وفقط صلحه توسط ايچون بر بكلك كمى
كوندره جكنى وعد ايدرك اوجهتله مذكور قورصان
كميسى كوندرلمش ايدى كه مصرجه بونك شووجهله
وقوعى ثقه دن ومذكور لايحه يى ترجمه ايدن بر ذات
عاليقدر طرفندن معلومات النمشدر

مذكور قورصانك اورايه وصولنده محمد على
پاشانك نصيحت نامه سنه هركس كندى رأينده
مستقل ومرخصدر سن كندى واليلكنه وكندى
عملكتنه نظارت ايتمكه باق بن سنك نصيحتنه
محتاج دكلم ديه رك حسين پاشانك جواب رد
ويرمسى واوكيجه كمى جزاير ليماننده قالمش اولمسيله
كيجه نوبت ايچون ترنيته چالندقده حسين پاشا
بوفرنكاره مخصوص بر طاولدر قلعه مزك اوكنده
چالنمسون همان تيمور ينى الوب كيتسون ديو خبر
كوندرمسى اوزرينه قپودان كمى يى قالديروب
اسكندريه يه عودت ايتمش ومحمد على پاشايه جزاير
پاشاسنك ويرديكى جوابنامه يى ويروب كورديكى
معامله يى دخى بالاطراف حكايه ايتمشدر

هرنقدر محاربه‌یه حاضرلنمق سوزی اورته‌ده سویلنمکده ایسه‌ده هیچ بر کیمسه‌ده حاضرلق یوغیدی دول سائره قونسلوسلرینك اکثریسی پاشایه رجا ونصیحتده بولنمشلر ایسه‌ده پاشا هیچ برینی قبول ایتمیوب حرب ایده‌جکم سوزنده مصر بولندی

پاشانك شوحالنه علاوه ایتدیکی وقعه دخی اهالی‌یی دلگیر ایتدی

شویله که بوصره‌ده جزایرده عرب اغاسی بولنان یحیی اغا غایت دوراندیش برادم اولمسیله جزایرده توطن ایتمش واهالی ایله پك کوزل انسیت ایدرك جزایرلوره محبت باغلامش اولان فلمنك قونسلوسی مومی الیه یحیی اغایه کله‌رك فرانسزلرك حاضرلامش اولدقلری حرب خریطه‌سنی برتقریب اله کچوردیکندن بحثله اکر مصالحه اولنمز ایسه فرانسزك (سیدالفروج) طریقیله جزایره هجوم ایده‌جکلرینی واوراده‌ن بالتدریج مملکتك ارقه قپوسندن کیره‌جکلرندن لازم کلان استحکامی اورایه یاپمق لازم کله‌جکنی سویلمسیله یحیی اغا همان مذکور سیدالفروج نام محله کیدوب

اوراده دکزه قارشو برقلعه یاپیغه باشلامش وشاید
فرانسز عسکری اورادن نزول ایدر ایسه منع
ایتمك اوزره یقین وقتده اکمالی ایچون نهایت درجه ده
صرف مساعی ایتمش ایسه ده قلعه نك انشاسنی پاشا
ایشتدکده غضبه کلوب یحیی اغایی عزل ایله یرینه کندی
دامادی ابراهیم اغایی نصب ایتمشیدی حالبوکه ابراهیم
اغا کندوسندن بدتر غایت اجهل برادم اولدیغی جهتله
یحیی اغایی نفی ایتدبردکدن بشقه ایرتسی کونی
ارقه سندن کوندردیکی ادم واسطه سیله شهید
ایتدیرمشیدی

بالجمله جزایر اهالیسی شو وقعهٔ مؤلمه دن برقاتده
متأسف ومتأثر اولدیلر فلمنك قونسلوسی مرقوم ابراهیم
اغایه دخی کلوب تیقظ وانتباهی موجب خیلی
نصیحتده بولنمش وفرانسه عسکری برقوهٔ جسیمه ایله قره یه
اینر ایسه مملکتکز خراب اولور اویانق طوریکز کبی
اخطارات مقتضیه یی ایفا ایلمش ایسه ده ابراهیم
اغا شو نصایحدن عبرت المق شویله طورسون هیچ
چلبی کاشکه فرانسز عسکری قره یه اینمش بولنسون
قره ده بزم قوتمز حسابه کلمز بزده دلی اتلولر واردرکه

یالکزانلری صالیویرمش اولسق فرانسز اردوسنی
تارمار ایدر. یوللو جوابلرده بولنمسیله قونسلوس
جواب ویرمیوب قابل خطاب اولمیان بویله شخصله
قونشمق عقللو کاری دکلدر دیه‌رك براقوب کیتمشدر

﴿ التنجی فصل ﴾

محاربه‌یه مباشرتدن اول بعض مکالمه ایچون فرانسه‌دن
برقپاق ظهوریله پاشانك تعند ومخالف شروط حربده
اصرار وجزایر سفائننك انهزامنی بیان ایدر

فرانسه طرفندن بوصره‌ده بیوك برقپاق کله‌رك
مکالمه اشارتی اولان بیاض سنجاغی چکوب
طونریجه جزایر لیماننه قریب برمحلده تیمور اتمش
وبرقاچ ضابط صندال ایله قره‌یه چیقوب پاشا ایله
مکالمه‌یه کلدکارینی بیان ایتمش اولملریله پاشانك
حضورینه کوتوردکارنده بونلر پاشایه افندم بلکی بزم
قونسلوسمزك مخالف آداب بعض حرکتی وقوع
بولمشدر عفوایدیکز لکن سزکده اویله یلپازه ایله
یوزینه ضرب ایتمکز لایقمیدر
مع مافیه بز شمدیلك سزکله مصالحه طلب ایتمکه
کلدك وبوکمی ایله سزه ویرلمك ایچون برچوق مال

کتوردك یالکز بزم رجامز شوندن عبارتدر که طرفکزدن بزه برادم ویرکز فرانسه‌یه کوتوره‌لم وفرانسه اهالیسنه مصالحه سزك طرفدن طلب اولنمش کبی کوستروب هیجان اهالی‌یی تسکین ایده‌لم بعده مابینمزجه هرنه رأی ایدرسکز یپالم زیرا بزم قرالمزك ارزوسی دائما صلح طرفنده‌در بورأی ظنمزه کوره سزك حقکزده‌ده پك خیراو اولور دیملری اوزرینه پاشا بوسوزی ایشتدکده فرانسه‌نك بویله مصالحه طلب ایتمسی جزایردن قورقوسندندر ذها بیله ضابطان مومی الیهمك یوزرینه باغرارق حربدن بشقه برشی طانیمام دیو عنف ایله معامله ایتمش واوارالق ترجمانلغه کلمش اولان مسیو (بیانکه) مومی الیه (ترکجه وفرانسزجه‌یی براشدیروب قاموس هیئتنده لغت کتابی یپاندر) (لمؤلفه) بوذات ایله فسرانسه‌ده بولندیغم صره‌ده بالتصادف کوریشوب بوماده‌نك نصل اولدیغنی کندوسندن بالذات سؤال ایتدم جزایر پاشاسی ایله صحیحاً بویولده مکالمه جریان ایتدیکنی تأسفانه بیان ایله‌حتی کندوسی حسین پاشایه ترکجه اوله‌رق بوافعالکز پك اویغونسز برحالـدر

صکره زیاده‌سیله پشیمان اوله‌جقسکز دیمش ایکن
پاشا ینه جواب سابقنده اصرار ایدرك طورمیوب
کیدك محاربه‌دن بشقه برشی طانیمام سوزنده
مصر بولنمسی اوزرینه کلنلر قالقوب اسکله‌یه
ایندکلرنده همان شمدی کمینك تیوریی قالدیروب
کیتمه‌ونلر وقلعه‌یه یاقلاشمیوب اچیقدن کچسونلر
دیو خبر کوندرمش اولدیغنی وکمینك قپودانی
شمدی تیوری الور ایسه‌ك روزکار طبیعتیله
کمی‌یی قلعه‌یه یاقلاشدیرر دیمش ایسه‌ده پاشا تکرار
کوندردیکی خبرده بنم امرم امردر اندن بشقه
امر طانیمام جوابنده اصرار ایتمش اولمسیله ناچار کمی‌یه
بنوب یلکن آچه‌رق یوله چیقدقلرنده قلعه‌یه یناشمامق
اوزره پك چوق چالشمشلر ایسه‌ده ممکن اوله‌میوب
بالمجبوریه قلعه‌یه یاقلاشدقلرندن اوزرلرینه قلعه‌دن
طوپلر آتلمغه باشلادیغنی حکایه ایتدی،

جزایرك بعض معلوماتلی قپودانلری دخی
اوصرده پاشایه کیده‌رك کمینك قلعه‌یه یناشمسی
مخصوصی اولمیوب روزکارك سوقیله یناشیله‌یور بویله
مکالمه سنجاغی علنا دیرکنده طورور ایکن اوزرینه

طوب اتلمسی بحریه نظاماتنه مغایردر دیوافاده
واخطارده بولنمشلر ایسه‌ده پاشا اکرطوب اتلمزایسه
طوبجی باشی‌یی دخی قتل ایدرم دیو اصرارده
بولنمسیله طوب اتلمغه باشلانوب کله‌لرکمینک قاره‌سنه
اصابت ایتمش ایکن کمینک قپودانی همان کمیده
اولان طوبلرك مازغال دایکارینی قپاتمش و بواشارت
هرنقدر کله انارایسه‌کز بن آتمام مقامنده بولنمش ایدی
کی قلعه‌نك اوکندن کچنجه‌یه قدر بلا
فاصله اوزرینه طوبلر آتیلوب نهایت کمی کوج حال
ایله قورتیله بیلمشدر برقاج کون صکره بر بیوك فرانسه
دونغاسی کله‌رك جزایری بتون بتون محاصره‌یه‌الدی
اودرجه‌ده ایدی که ایچرویه دکل کمی جزایرلولردن
برصندال بیله کیره‌مز ایدی برای قدر محاصره
ممتداولوب بوحال‌ایسه پاشانك ناموسنه طوقندیغندن
کوچك و بیوك نقدر جزایر کمیسی وارایسه عسکر
ایله طولدیریلوب دونغا اوزرینه هجوم اولنمسنی
قپودانلره‌امر ایتدیکندن دلاللر واسطه‌سیله (جهاد
فی سبیل الله) دیو خلقه اعلان اولنوب کمیلرعسکر
ایله طولدی جمله‌سیده بلکن آچوب طوغریجه

دونغا اوزرینه هجوم ایله روزکار التنه الوب (رانپه)
ایتمکه چالشمشلر ایسه‌ده فرانسز کمیلری اوزاقدن
طوب انداختیله بونلری اوزرلرینه یناشدیرمدقلرندن
اتیلان کله‌لردن جزایر کمیلرینک یلکن ودیرکلری
قیریلوب عادتا برتکنه حکمنده قالدیلر کوج حال
ایله بعضیسی طالغانک یاردمی وبعضیسیده کورک
ایله عوت ایده‌بیلدیلر سوار یسنده وقوع بولان تلفات
ومجروحانک حسابی ممکن دکل ایدی ایشته حسین پاشانک
سوء تدبیری ایشی بودرجه‌یه قدر واردیردی

﴿ یدنجی فصل ﴾

فرانسز عسکرینک جزایره قره‌دن هجومیله آتش
حرب وجدالک علولنمسی و اسپانیول نام دیکرملا
حسن قلعه سنده بولنان جبه‌خانه‌یه آتش ویرلمسیله قلعه‌نک
تخریبنی بیان ایدر

دکزده دونمالک هزیمت مشروحه‌سی اوزرینه
فرانسه‌نک بیوک بردونماسی جزایره درت ساعت قدر
مسافه‌سی اولان سیدالفروجه طوغری تقرب ایتمکده
اولدیغنک خبری کلسیله حسین پاشا دامادی

ابراهيم اغايه سريعاً عربانى طوپلايوب اولطرفه
طوغرى كيتمه‌سنى امر ايتمش وبكلره دخى عربلرك
جمله‌سنى فرانسزلر ايله محاربه ايتمك ايچون كلملرى
امرينى كوندرمش ايسه‌ده بكلر اون اون بش
كونلك مسافهٔ بعيده‌ده بولندقلرندن انلره خبروارنجه‌يه
قدر دونغا يواش يواش قره‌يه ياقلاشوب طوپ اتمغه
باشلامش و اوراده استحكام اوله‌رق يوقاروده ذكر
اولنان يحيى اغانك بناكرده‌سى اولان قلعه‌دن بشقه
قلعه اولميوب اوده پاشانك معاملهٔ مشروحه‌سيله ناتمام
قالمشيدى اوراده موجود طوپلر ايسه كار قديم
وايشه يراماز شيلر اولديغندن بوسببله دونغانك
آتشنه مقاومت ايده‌ميوب همان فرانسز عسكرى
صاللر دوبه‌لر واسطه‌سيله برازمدت ايچنده جمله‌سى
بردن قره‌يه چيقمش ودرحال قلعه‌يه هجوم ايدوب
موجود اولان طوپلرينى چيويليه‌رك ضبط ايتمش
اولدقلرى كبى بشقه برشيئه باقيوب اول امرده
اطرافه استحكام و يرمكه باشلامشلر

حالبوكه عرب اناسى اولان ابراهيم اغا شيرديغندن
اورمانلر ايچنده كيزلنه‌رك كندو ادملرينى باشنه طوپلايوب

نصل محاربه ایده‌جکلرینه دائر مشورت ایتمکده بولنمش ایدی

جزایر عسکری ابراهیم اغانك بویله قورقوسندن الی ایاغی دتره‌مکده اولدیغنی کوردکلرنده همان پاشایه خبر کوندروب کندولرینه ابراهیم اغانك قوماندە ایده‌میه‌جکنی بیلدیردیلر ایسه‌ده پاشا بنه عزل ایتمیوب فقط تهدید یوللو بعض تنبیهاتده بولنمش وایکی کون صکره اطرافدن عربان ورود ایتمکه باشلامش ایسه‌ده اکثرینك سلاح وباروتلری اولمدیغندن پاشادن اسلحه وباروت استه‌مشلر حالبوکه پاشا فرانسزلر یوزلدقدن صکره سلاحلر اللرنده قالورده جزایرده بلکه برفنالق چیقاررلر ملاحظهٔ ابلهانه‌سیله بونلره اوجه سلاح ویرمدکدن بشقه سلاحلو بولنانلرك بهرینه اون ایکی فشنکدن زیاده ویردیرمامش وحتی عربان محاربه ایده‌جکمز محل درت ساعتلك مسافه‌ده‌در فشنکمز بتدیکی وقت بورایه‌می کلوب آله‌جغز دیه‌رك کفایت ایده‌جك قدر فشنك استه‌دکاری حالده فشنك صندقلری ابراهیم اغایه تسلیم اولندیغندن

بتدیکی وقت اوراده سزه ابراهیم اغاتوزیع ایدرجوابی ویرلمشیدی

هله عربان یولده کیدرکن هجوم ایدوب فشنك صندقلرینی ابراهیم اغانك الندن اله رق فرانسزلر ایله ایکندی یه قدر محاربه یه کیرشمش الکن فرانسزلر طرفندن عربی لسانی اوزره مطبوع اوله رق اغاج وطاشلر اوزرینه لوحه و یافته لر اصلمش وایچنده ای جزایر اهالیسی وای عربان وقبائل بزلر یکیچریلرك سزك اوزرکزده اولان ظلملرینی قالدیرمق اوزره دولت علیه طرفندن مأمور کلدك زیرا یکیچریلر پادشاهلرینه عاصیدرلر بزلر بورایه انلرك تربیه سیچون کلدیکمزدن محاربه ایتمیوب بزمله برابر اولیکز و بزه یاردم ایدیکز زیرا بز دولت علیه مأموری یز اول دولت که الی یوم القیام اکسك اولمسون همده بزم قوتمزه مقابله ایتمکه سزك اقتدارکز یوقدر کبی تهدید وتأمین یوللو بعض شیلر یازلمش اولمسیله ناس زیاده سیله خیرتده قاله رق دوشمکه باشلادیلر ایسه ده ینه محاربه دن کیرو قالمدیلر عربان وقبائل زیاده لشدی لکن نظام عسکر یله حرب ایتمکی عمرلری

ایچنده کورمامش اولـدقلرندن وموجود قلعـه طوپلرندن بشقه طوپلری دخی بولنمدیغندن کرچه یحیی اغانك قتلندن اول میار بر طاقم طوپلر ترتیب ایدلمش و مخصوص مصردن معلملر کتوردیلوب طوپلری استرلر ایله چکدیررلر ایمش لکن لایقیله تعلیم ایتدیریله مدیکندن طوپلری استرلر مطلوب وجهله چکه مدکلرندن حماللر ایله نقل ایتدیرمکه مجبور اولمشلر ایسه ده فرانسزلر طوپلری ایله بونلره مدافعه ایدرك طوپ آتمغه بیله وقت براقمدقلرندن بالضرور فراره قرار ویردیلر

فرانسزلرده تدریجی تدریجی جزایره یناشمغه باشلادیلر

کرچه تجمع ایدن قبائل وعربان ایکی یوز بیکی متجاوز اولوب فی سبیل الله جهاد دیه رك کثرتله یوریدیلر ایسه ده نه چاره که بونلری سوق ایده جك بر قوماندان اولمدیغندن جماعت جماعت کیدوب غوغا وشهدایی معرکه محلنده براقامق ایچون اکثریا هجوم ایدرلردی فرانسز عسکری ایسه بونلرك هجومنی کوردکجه زیاده سیله اتش ویروب برشهید وقوعنده قپانجه ده

قوش طوتارجه‌سنه میداندن المق اوزره کلنلری
اوروب بیچاره‌لری سهولتله تلف ایلرلردی

بونلرك عدم انتظامی حسبیله نهایت اوتوز بیکدن
عبارت اولان فرانسز عسکری ازوقتده زحمتسزجه
جزایری ضبط ایتدی

عربان وقبائل یوقاریده سویلدیکی اوزره وقتیله
حکومتدن سلاح امدادلرندن سلاحسز اوله‌رق اکثر
شهید دوشنلرك سلاحلرینی المق اوزره‌صو په‌لرایله
میدان محاربه‌یه کیررلردی

والحاصل فرانسزلر بر کون رفته رفته جزایره
تقربله بوطرفدن استحکاملر انشا ایدرك کلدیلر
محاربه‌یه باشلاندیغنك بشنجی کونی ابراهیم
اغانك قوردیغی اردویه قدر یناشوب اردونك جمله
مهماتنی ضبط ایتدیلر ابراهیم اغا جزایره دونوب
کیفیتی پاشایه افاده ایتدکده پاشا دامادینك بوایشه
ارباب اولمدیغنی اولوقت اکلایه‌بیلوب جزایر مفتیسی
(سید محمد بن‌عنابی) یه اردو قوماندانلغنی
توجیه ایتدی واقعا مومی الیه علم وفضل
اصحابندن ایسه‌ده فن حربی بیلمه‌دیکی حالده

امره اطاعت ایتمکه مجبور اولوب خلقی محاربه‌یه تشویقه چالشدی لکن فرانسزلر جزایرك مرتفع محلنده اك جسیم و محکم اولان اسپانیول نام دیگر (برج منلاحسن) دینلان قلعه‌یه یناشمشلردی

بو قلعه النور ایسه مملکت النمش دیمك اولوب چونکه موقعی ایجابنجه طوپلری تکمیل جزایری دوکه‌بیلور ایدی

بو قلعه‌یی وقتیله محاربه اثناسنده اسپانیوللر بر کیجه ایچنده انشا ایتمش اولملریله جزایری اهل اسلام اسپانیوللر الندن النجه‌یه قدر بك چوق زحمتلر چکمشلر و اندقدن صکره بوکا زیاده‌سیله استحکام ویروب مکمل برقلعه یاپمشلردی

فرانسز عسکری مذکور قلعه‌یه یناشدقده هر طرفدن طابیه‌لر ترتیب ایدوب شویله که آتیلان طوپلر مقرضه‌یه قلعه‌نك اوستندن کچمك وقلعه‌نك اوزرنده کیمسه ارام ایده‌مامك ایچون ایکی کونده طابیه‌لر قورمش وقلعه‌دن آتیلان طوپلردن اصلا اجتناب ایتمیوب کندی ایشیله مشغول اوله‌رق طابیه‌لری تکمیل ایتدکده کوك کورلر کبی بردن پاتردی یی قوپارمش

اودرجه كه مازغالدن ادم چيقوبده طوپ طولديرمق بيله ممكن اوله ميوب قلعه درونی مجروحين وشهدا ايله طوله‌رق طوپه خدمت ايده جك قلعه‌ده ادم قالمامشيدی

اواوقت كيروده قلانلر قلعه قپوسنه اينوب چيقمغنی استه‌دكلرنده قلعه قومانداتی دايلر چيقلمز ديه‌رك بونلری منع ايتدی ايسه‌ده پاشا طرفندن امداد كله‌ميه‌جكنی وعادتا قورباتلق قويون كبی ديری ديری فرانسزلرك النه كيريله‌جكنی اكلادقلرندن قلعه‌ده اولان باروتی اتشليوب رهوا ايتمك ايچون جبه خانه‌دن بر قاچ واريل باروت چيقاروب طيشارويه طوغری صاچمش وفرانسز عسكری ايسه‌اواراالق قلعه‌يه هجوم ايله قپوسنی قيرمغه باشلامش اولدقلرندن اواوقت باروته طوبجی باشی طرفندن اتش ويريلوب وجبه خانه‌ده كليتلو باروت اولديغندن قلعه‌نك ياروسندن زياده‌سی رهوا اولمش وكورلديسندن عادتا جزاير صارصلمشدر

قلعه‌ده نقدر شهدا ومجروحين وارايسه انلرايله قلعه قپوسنه هجوم ايتمش اولان فرانسز عسكرينك

جمله‌سی برهوا اولدیلر

﴿ سکزنجی فصل ﴾

(فرانسز عسکرینك غالبانه جزایره کیردیکنی بیان ایدر)

مذکور قلعه‌نك باروت ایله هوایه آتلمسندن حاصل اولان توزلر دومانلر اچیلور آچیلمز فرانسز عسکری همان سبت ودمت ایله طابیه‌لر انشا ایدوب متعدد طوب مازغاللری یاپمش اولدقلرندن طوپلرك جمله‌سی جزایر اوستنه ناظر اوله‌رق قورلدی جزایر پاشاسی بوحاله دوربین ایله باقدقجه بتون نظر امیدی کسیلوب همان دلاللر ایله علما ومشایخ وامرایی جامع شریفه دعوت ایدرك جمله‌سی کلوب پاشانك ورودینه منتظر اولدیلر

پاشا ایسه النده مندیل کوزلرینك یاشنی سیله‌رك جامع شریفه کلوب ای اولادلر بوبلا باشمزه کلدی شمدی نه یاپملق لازمدر بکا برعقل اوکردك هرنه سویلر ایسه کز یاپارم کبی اوائل حالده ایدیله‌جك معامله‌یی

او يله بر وقتده اجراده بولندى جمعيتك ايچنده بك چوق
محاربه كورمش بر قپودان واردى

مرقوم ايلرو كلوب مشار اليهه خطاباً اعلان حرب
ايتمكسزين اهالى ايله شو مشاوره‌يى ايتمك و
اوصره‌ده اولنان اخطارلره اعتبار ايلمك لازم كلور
ايكن ايش بورايه كلدكدن صكره چاره سنى بزدن
استه‌يورسون بز شمدى نه رأى و يره‌بيلورز رأيمزسنك
قتل اولنمقلغكدر سن بيلمزميسككه فرانسز وانكليز
كبى دولتلر ايله بزم محاربه ايتمكه قدرتمز بوقدر حتى
اسلافمز زماننده باب البحر اوزرينه انكليز وفرانسز
صباح اعلان حرب ايدر ايسه اخشامه بمه‌حال
بارشمقلغك چاره‌سى بولنمليدر ديو محرردر اكر سن
وقتيله بزه دانشمش اولسه ايدك سكا اول يازويى
كوسترردك كبى سوزلرده بولندى ايسه‌ده بوصره‌ده علما
وعقلادن بعضيلرى سوزك اوكنه كچوب شمدى
بوسوزلرك ده فائده‌سى يوقدر احوالمزى در پيش ايده‌لم
ديديلر ونتيجهٔ مذاكره‌ده اون بش ياشندن يتمش ياشنه قدر
جزايرده موجود اولان اسلام صباحلين اركنجه طوپلانوب
اسپانيول برجى اوزرينه هجوم ايده‌لمسنه قرار ويرديلر

وهركس طوغريجه كندو فاملياسيله وداعه كيتديلر اواخشام خلق بتون بالق‌قلعه‌سنك طوبجی باشيسی يانته طوپلانوب جامعده ويريلان قراری تكرار ميدانه‌قويديلر بوارادة اهاليدن فاميلا صاحبی اولميانلرك كافه‌سی قلعه‌نك خارجنه چيقديلر مملكت ايچنده چولق‌چوجقی اولنلردن بشقه كيمسه‌قالماشيدی بونلر بيئلرنجه بالمذاكره اكرسالف‌الذكراتفاقلری وجهله فرانسه‌عسكری اوزرينه هجوم اولنور ايسه فرانسه عسكری جزاير مملكتی‌خراب وعيال‌واولادلرينی‌اتلاف وكباب‌ايدربونك‌دهاخيرلوسی فرانسزلرايله‌مكالمه‌ومتاركه بولنه كيديلوب انكليزلره‌ويرلديكی كبی فرانسزلره‌ده هرنه استرلرايسه ويرلمليدر ديوقرارويرديلر واوكيجه پاشايه كيدوب ايچ قلعه‌نك قپوسنی اورديلر پاشا كمال‌مأيوسيتله طشره‌چيقدی فرانسزلرايله‌مكالمه‌ايتمك اوزره بيئلرنجه‌بشقه‌جه‌ويريلان قراری بيان ايله همان برادم‌كوندرلمسنی تكليف ايتديلر

پاشا درحال‌فرانسزجه‌بيلور برادم‌اراتديردی فرانسزجه بيلور يهوديلر وار ايديكه بونلر اثنای محاربه‌ده فرانسزلر طرفنه فرار ايتمش ايديلر (مؤلف رساله) علی رضا پاشا برادری مرحوم سيدحسن

وقتیله پدری مرحوم معیتنده فرانسه یه سیاحت ایتمش اولدیغندن اوراده فرانسزجه یی تحصیل ایتمشیدی برده فرانسزجه بیلور (سید محمد بوداریه) وار ایدی بونلر همان جلب اولنه رق متارکه یی سویلشمك اوزره فرانسه اردوسنه کوندرلمش و مومی الیهمانك مکالمه سنجاغی اللرنده اولدیغی حالده اردویه واروب طوغریجه جنرال مارشال (بورمو) نك یاننه چیقمش (مومی الیه قرال شارلدیز زماننده جنرال ایدی) مارشال بونلره اکر ازاجق دها کلمامش اولیدیکز شوطوپلر ایله مملکتکزی الت اوست ایده جك ایدم قوتمزی کوروب پاشایه نقل ایدیکز دیدی

بونلر بز پاشا طرفندن کلدك مطلوبکز نه ایسه بزه بیان ایدك ویره لم ارتق بورادن کیرویه دونمیلسکز دیدیلر

جنرال بن دولت علیه طرفندن قلعه یی المق ایچون مأمورم یکی تعلیمات کلنجه یه قدر عسکرمله برابر یکیچریلرك اولدقلری قشله لرده اوتوره جغم یکی تعلیماتده نه امر اولور ایسه اکا کوره حرکت ایده بیلورم جوابنی ویرمسیله دونوب کیفیتی پاشایه سویلدیلر پاشا

بونلری تکرار کوندروب بونی قبول ایدرز لکن بونك شروطی یازو ایله اولمسی واهالینك مال وعرضنه اطاله دست ایدلمیوب جوامع وتربه‌لرك حالیله قالمسی رجا ایتدیلر

جنرال بونلرك تکلیفلرینی تمامیله قبول ایتدکدن صکره کندومی علاوه اوله‌رق مملکت ینه عثمانلی مملکتیدر ونم یالکز مملکته کیروبده دولت علیه‌نك امرینه انتظار ایتمك مأموریتندن بشقه قطعا مداخله‌یه صلاحیتم یوقدر وپاشا ده استه‌دیکی مملکته کیده‌بیلور دیو جواب یازوب مهرلیه‌رك اللرینه ویردی ایرتسی کون اوکله وقتندن صکره جزایره کیربله جکنی دخی شرطنامه‌یه علاوه ایتشدی

بو ایشلر پاشا ایله جنرال بیننده جریان ایدرك جزایر اهالیسندن اکثرینك خبری یوغیدی چونکه اهالی نفسی نفسنه دوشوب قیامت کونك برنمونه‌سی اوله‌رق چولق چوجقلر باشی اچیق یالین ایاق انالرینه صاریلوب زقاقلرده اغلاشورلر واولادلری قلعه ایچنده کیلر عجبا طیشاروده کیلرنه یپار وطیشاروده کیلر ایچروده اولانلر نه حال اوزره درلر دیو فریاد

ایلرك سرسری طولاشورلرکن فرانسه عسکری
بوکله اوزری تربته وموسیقه چاله‌رق غایت دهشتلو
بر صورتده ایچرویه کیرمکه باشلادی اهالینك جمله‌سی
خانه‌لرینه صاقلاندیلر ایسه‌ده پاشایوریه‌رك کیدوب
جنرالی قارشولدی

بونجه سنه‌لردنبرو ایچروسنه کلیتلو مال واقچه ادخار
اولنشان خزینه‌نك اناختارینی جنراله ویردکده
جنرال استدیکنی المق اوزره پاشایه رخصت ویرمسیله
پاشا خزینه‌یه کیده‌رك اله بیلدیکی قدر مجوهرات
یوکلنوب چیقدی واورادن اسکی دارالسلطانه یعنی
ایچ قلعه‌یه کیروب صکردن یایلدیرمش اولدیغی غایت
خزین سریرینی دخی کندی الیله جنراله تسلیم ایتدی
فرانسز عسکری همان اطرافه طاغیلوب قشله‌لرده
یکیچریلرك یرلرینی ضبط ایتدیلر

❊ طقوزنجی فصل ❊

فرانسزلرك بعدالاستیلا جزایرده شروطه مخالفه
بعض حرکاتنی بیان ایدر

شویله‌که جنرال مارشال بورمو بروجه محرر

جزایری ضبط ایتدکدن صکره اولا جامعلری کلیسا
وبعض اوفاق جامعلری بیاغی میخانه اتخاذ ایدوب
حتی (سیده) جامع شریفی غایت کوزل برجامع اولوب
جزایرجه الك برنجیدر بونك التنده خزینه اولدیغنی
یهودیلر فرانسزلره خبر و یرملری اوزرینه یقوب پیاسه
یاپدیلر اشبو جامع تکمیل جینی ایله قابلواید ی

زقاقلری تنظیم ایتمك بهانه سیله اهالینك دکان
وخانه لرینی یقدیلر

اواثناده فرانسز قرالی (شارلدیزك)خلعی
وقوع بولەرق یرینه (لوئی فلیب) قرال
اولمشیدی

مارشال بورمو خزینه ده موجـود پاره لری
بوصره ده کاملا قالدیردی

فرانسزلرك کندو تاریخلرنده یازدقلرینه کوره
خزینه ده بولدقلری یوزاللی ملیون فرانق وایکی بیك
عدد طوبچ قلعه طوپی ایله برطاقم قیمتدار اشیادر

مسموعات صحیحه دندرکه اوچ کون متصل
اسیرلرایله اموال خزینه طاشنمشدر نیجه سنه لردن
برو عربلردن اغتنام وادخار ایدلش واکثریسی

التون وكموش وسائر اوانیٔ معتبره‌دن بولنمشیدی خزینه‌ده انتیقه اوله‌رق التون بر دکرمن وار ایدیکه بونك قنغی تاریخده یاپلمش اولدیغی معلوم دکلدی

بونی عادتا صریق حماللریله کمی‌یه یوکلتدیلر والحاصل مارشالك الدیغی مال فرانسه‌نك الجزایرجه وقوع بولان مصارفنك اون مثلی درجه‌سنده ایدی

ینه کندولری طرفندن سویلنمشدرکه مارشال بورمو کندی نفسی ایچون چوق اموال قاچرمش ایسه‌ده اشاغیده ذکر اولنه‌جغی اوزره حکمت خدا تبدلی حسبیله کندوسنه نصیب اولمه‌دی

برقاچ قبطی ترجمانی وار ایدیکه بو ترجمانلر مشهور بناپورطك مصردن عودتنده معیتیله فرانسه‌یه کیدوب اوراده قالمش وجنرال مومی الیه ایله جزایره کلمش اولدقلری جهتله جنرالك جمیع اموری بو ترجمانلرك اغزیله اجرا قلنمغه باشلادیغندن اهالی ضروری هرامورده اولا ترجمانلره مراجعت ایدرك انلری تطییب ایله براز سلامتی بولورلر ایدی

ترجمانلره بونلری تعلیم ایدنلر ینه یهودیلردر

هرنحال ایسه جنرال (وهران) و (عنابه) سنجاقلرینه همان برقاچ بکلك سفینه كوندروب بکلر یی جزایره كتورندی

وبونلره بن سزی ترك اولدیغكزدن عالکتكزه ارسال ایدرم دیو سوز ویرمشیكن بیچاره‌لر برچوق مدت جزایرده توقیف اولندیلر

بکلردن برچوق اقچه‌لر النمش ایسه‌ده جنرالك كندو نفسیچونمی یوخسه فرانسه خزینه سیچونمی بیلنه‌مامش هله وهران بکنك تخلیص كریبانیچون جزایرده ترجمانلره ویردیكی پاره‌نك حد وحسابی یوغیمش جنرال دلال چاغرتوب یكرمی درت ساعتده نقدر متأهل تركلر وارایسه كیتمسنه‌امر ویردی

حاضر اولانلر كیده‌بیلمش ایسه‌ده حاضرانه میئنلرك ضروری ترجمانلره یناشـوب مهلت الق ایچون كلیتلو پاره‌لر دوكمش اولدقلری مرویدر

هله صوكنده ترجمانلرك بوحركتلری فرانسه‌یه عكس ایدرك جنرالك عزلنی موجب اولدی

یرینه مارشال (دواوزل) كلمش ایسه‌ده بوده سلفنك طوتدیغی یولدن ایرلمیوب بول یاپمق بهانه‌سیله

اكثری اهالی‌یه مخصوص قبرستانی قازدیروب میتلرینك کمیکلرینی میدانده براقدیرمش اولمسی اوزرینه اهالی طرفندن اولنان فریاد وشکایاتینه فرانسه طرفندن طوپیلوب بودنجی اراسی چوق کچمکسزین عزل اولنه‌رق یرینه جنرال (روو یغو) تعیین قلنمشیدی

مرقوم قولوزل قبل‌الانفصال جزایر اهالیسندن ایلرو کلنلرك اولادینی استه‌یوب بونلردن بر بلوك ترتیب ایله اسمنه (غارد دونور) « محافظ ناموس بلوکی » دیمکدر تسمیه ایلك مراد ایتمش وبونلرك اوربه‌لری صرمه‌لی و باشلری لاهور شاللی اوله‌جق دیو اعلان ایلمش اولدیغندن اهالیٔ مرقومه‌نك اولادلرندن برچوق کمسنه‌لر یازلمشیدی

اواوالق تونسدن یوسف اسمنده برکوله قاچوب جزایره کلمش مرقومدخی اولاد اعیاندن کبی قبول اولنه‌رق همان یازیلانلر ایکی یوز کشی قدر اولمشلرایدی

حکومت طرفندن ترزیلرکلوب البسه اولچیسی

و يرديلر اولاد اعياندن بيوجكلری جامع شريفه
طوپلانوب بونلره شمدی بز محافظ ناموس ناميله
عسكر اولدق بزم مأمور يتمز جنرال برطرفه كيتديكی
وقت برابرنده كيتمك وكندوسنه دشمن اولانلر ايله
حرب ايتمك ايجاب ايده جكندن ديمك اوله يور كه بالآخره
كندو ملتداشمز اولان عربان ايله غوغا ايتمكلكمز لازم
كله جك بونی سزلر قبول ايدرميسكز ديدكلرنده جمله سی
بودن بزلر شهرت ايچون يازلدق حربی اصلا قبول
ايتميز ديو قرار ويروب همان جنراله بو حالی بيان ايتملريله
جنرال سزلر بنم محافظم اولديغكزدن هر حالده محافظه
واقتضا ايدر ايسه محاربه ايتمكه مجبورسكز ديمسی
اوزرينه اكثری استعفا ايدوب اسملرينی دفتردن
چيزديرمش و بونی ايشيدنلرك جمله سی ترك
ايتمش اولدقلری حالده يالكز تونسدن كلان يوسف
نامنده كی كوله قالمشيدی بونی مرقوم فرصت
اتخاذيله همان جنرالك يانته كيروب جزاير اعيانی
اولادزی فرانسزلری سومدكلری جهتله خدمت
ايتمزلر بن انجق خدمت ايدر وارزو بيوريلور ايسه

خدمت ایده‌جك سزه عسکر دخی بولورم دیمش
اولدیغندن بوکا عسکرطوپلامق ایچون مساعده
ویرمش اولمسیله مرقوم همان میخانه وکرخانه‌لردن
اصلی نسلی بلورسز کندوسی کبی برطاقم ادملری
بولوب عسکره یازدیرمش وبو یاپیلان اوربه‌لر ایله
مکمل اسلحه واتلو بر بلوك ترتیبیله تعلیم ایتدیرلکه
باشلانمش واسمی اولکی کبی اولیوب (شاموورد
افریق) افریقا سوارایسی دیمکدر)تسمیه قلنمشدر
بوندن بشقه پیاده اوله‌رق بر الای
دها ترتیب ایدوب بوکاده زخاف الایی دنیلمشدر
اشبوالایك نفراتی عربان وقبائلدن مرکب اوله‌رق
تجمع ایله تعلیمه باشلادیلر براز تعلیمی اوکرنور
اوکرنمز بر کون سواری و پیاده جمله‌سی اسلحه
واتلریله برابر طاغاره صاوشوب یالکز سالف
الذکر یوسف وملازم فوزی ایله مصطفی بن
عبداللطیف نام شخصلرقالمشیدی (مؤخراً عبداللطیف
عسکرلکدن استعفاایدرك مکه‌یه عزیمتله اوراده وفات
ایتمش وفوزی دخی محاربه‌ده عربان طرفندن
پاره‌لنمشدر) جنرال (قواوزل) فرانسه‌یی الداتمق

ایچون جزایر اهالیسی بزردن غایت خشنود بولندقلری جهتله جمله‌سی کندولکلریله عسکره یازلمغه میالدر بونلردن یازوب الایلر ترتیب ایتمکده‌یم ارتق فرانسه عسکرینك بوراجه لزومی قالمیوب بو یازیلان عسکرله جزایری محافظه ایتمك ممکن اوله‌بیلور دیو غرته‌لر ایله برطاقم اساسسز شیلر نشر ایتدیردی بوکا سبب دخی جزایرده کلیتلو مصارف وقوع بولمقده ایدوکندن بعض مجالسده بونك فرانسه‌جه برفائده‌سی اولمدیغی جهتله ینه دولت علیه‌یه ترك ایدلمکمی اولور یوقسه تونسه صاتمقلمی اولور شو مصارف عظیمه‌دن قورتلمقلغك چاره‌سی بولنملیدر کبی مذاکره سبق ایتمسیله

جنرال مجرد جزایرك فرانسه‌ده قالمسی و کندوسی دخی والیلکنده بولنمسی ایچون اویله شیلر ترتیب ونشر ایتدیرمش حتی عربانك بویله صاوشمش اولملرندن فرانسه خبرالمسون دیو برطاقم سرسری کروهندن ایتالیالی ونمچه‌لی ومالطیزودها بوکبیلردن عسکر یازوب فرار ایدنلرك یرینی طولدیرمشدر

بو یوسف دیدیکمز ذی جزایر قورصانلری ایتالیا کمیلرندن اسیر طوتوب تونس پاشاسنه صاتمش

واوراده حرمده تربیه اولنه‌رق کندوسی غایت حسنا بولنمشیدی

مرقوم برروایتده تونس سراینددن بعض ذیقیمت اشیا سرقتله جزایره قاچمشدر

اووقت ذکر اولندیغی اوزره عسکر یازیلوب عربان علیهنده برچوق حربلره‌ایلمش ونام قزانه‌رق فریق رتبه‌سنه قدر چیقمش ومؤخراً زنکین بر فرانسز قاریسینک ازدواجنه طالب اوله‌رق مزبوره‌ده تنصر ایتدکجه وارمام دیمسندن تنصری دخی قبول ایتمشیدی

حتی قریم محاربهٔ مشهوره سنده دخی فرانسز عسکریله کلمش وباشی بوزوق قوماندانلغی ویرلمش ایسه‌ده بوزیلوب برکونه ایش کوره‌مدیکندن همان جزایره اعاده ایتمشلرایدی

مرقوم مؤخراً وفات ایتمسیله فرانسز قبرینه دفن اولندی

اوننجی فصل

جزایر اهالیسنک دولت علیه‌یه اطاعته زیاده میال بولندقلرینی بیان ایدر

بوقارودهذكراولنديغى اوزره حسين پاشا خزينه بى تسليم ايتدكدن صكره فرانسه يه كيتمشيدى اوراده جزايرى فرانسزلردن صاتون المق استه مش اولمسيله بوحوادث جزايره وصول بولدقده جزاير اهاليسى عموماً اياقلنوب ترتيب ايتمش اولدقلرى اوچ يوز مهرلى مضبطه يى فرانسز حكومتنه تقديم ايتمشلر ايدى

بو مضبطه نك مألى فرانسزلر جزايرى حسين پاشايه صاتمق املنده ايسه بز حسين پاشايى اصلا قبول ايتميز اكر عقللى برادم اوليدى بزم وعملكتمزك بويله خرابنه سبب اولمزدى

مطلقا فرانسزلر جزايرى صاتمغى مراد ايدرلرايسه بزلر صاتون المغه حاضرز وقاچ تقسيطاوزره پاره سنى استرلرايسه قبول ايدرز يالكز پاشاسى بزلردن اولسون اوده پاشا زاده سيد ابراهيم بن مصطفى نصب اولنسون فرانسزلردن يالكز شونى رجا ايدرزكه دولت عليه دن پاشايه برفرمان كتورسون و پاشا دولت عليه حكمى آلتنده بولنمش اولسون ونفوذى عمومه شمولى بولنسون بومضبطه فرانسه يه وصولنده فرانسزلر آكلامشلركه جزاير اهاليسى عثمانلى

دولتنه میالدر اولوقت جزایرده والی بولنان جنرال (قولوزل). جزایر اهالیسی عثمانلیلره میال اولدقلرندن فرانسزلره تمیل ایتملرینه سعی ایلمسی حقنده برامر کوندرلمشدر

جنرال همان مذکور مضبطه‌یی مهرلیانلری بر بهانه ایله نفی ایتمدکجه اهالینك افکارینی تحویل ایتمك ممکن اوله‌میه‌جغنی اکلادیغندن قبطی ترجمانلرینی جمعه نمازنده جامعه کوندروب اوراده خطیبك پادشاهه خطبه‌ده دعا ایتدیکنی ایشتدکلرندن جنراله خبر ویرملری اوزرینه جنرال بتون علما واعیانی طوپلاتدیروب سزلر جامعده پادشاهه دعا ایدیورمیشکز شمدی سزك پادشاهکز فرانسه قرالیدر بوندن صکره قراله دعا ایتمك اقتضا ایدر دیمسی اوزرینه بونلر بزلر اسلامز اکرچه بونمازده خلیفهٔ رسوله خطبه‌ده دعا اولنمز ایسه جمعه نمازی فاسد اولور خلیفهٔ رسول ایسه اسلام پادشاهیدر خطیبك خطبه‌سی پادشاهك اذن ویرمسنه متوقفدر اکر بزی دعا ایتمکدن منع ایدرسکز بوجهت بزی جمعه نمازندن منع دیمکدر بوکیفیت ایسه عقد اولنان

شروطه مخالفدر دیدکارنده جنرال مادامکه بویله در
رجا ایدرم خطیبه تنبیه ایدك باری خطبه ده دعا
ایتدیکی وقت بواش بواش ایتسون دیدی ایسه ده
بوده ممکن اوله مز زیرا خطبه دن مراد بلند آواز
ایله احکام آلهیه یی جماعته طویورتمقدر دیدیلر

بونك اوزرینه جنرال قیزوب بالجمله قضات ونواب
ومفتیلری عزل ونفی ایتمش اولمسندن بونلردن
ایکی مفتی سید محمد بن عناب الحنفی وسید محمد بن کبابطی
بن کبابطی مالکی بونلر جزایرك اك مشهور
علماسندندر اسکندریه یه وصوللرنده محمد علی پاشا
بونلره غایت احترام ایده رك مصره مفتی نصب ایتمشدر
وفات ایدنجه یه قدر اوراده هم مفتیلك ایتمش
وهمده درس نشر ایتمشلر ایدی والحاصل مضبطه ده
مهری بولنانلری بر دبهانه ایله بر بر طاغتمش
و برطرفدن فرانسزیا پاسلری اسلامی تنصیر ایتدیرمك
ایچون چوق چالشمش ایسه لرده موفق اوله مدقلرندن
بشقه اهالینك بر درجه دها تعصبلرینی داعی
اولمشیدی .

شويله که فرانسزلره تشبیه اولمامق ایچون
اهالی ایاقلرینه بیله قوندوره کییوب یعنیلر ایله کزرلر
وصاچلرینی اوزون پاواری کسدیرمیوب تراش ایدرلرو عکسی
حرکت ایدنلری زیاده سیله معیوب طوتارلر

بونکله برابر پاپاسلر بونلری اغفال ایده مدکلری جهتله
اوفاق ویتیم چوجقلر مکتبده اوقودوب یازدیرمق
بهانه سیله زقاقلردن طوپلایوب کلیسالره کوتورمشلر

حتی محمد وقتنده تلف اولسون بهانه سیله
برچوق چوجقلر طوپلایوب قیافتلرینی دکشدیره رك
پاپاس قیافتنه قویمشلر ایدی

شو حال اهالئ اسلام طرفندن ایشیدیلوب
برچوق عربان وقبائل حکومت قوناغنه طوپلانه رق بزم
یتیملرمزی ویرك اکر ویرمز ایسه کز فنا درجه ده
فساد چیقاره جغز دیدکلرندن و اولوقت فرانسه نك براز
ضعف حالده بولنمسندن بونك ایچون برفساد
قوپمامق اوزره همان چوجقلری رد ایتشلردی

انجق برقاچ نفرینی فرانسه یه قاچرمش اولدقلری
خبر آلندی

اورانك احوالنه واقف ومطلع اولانلر عندنده

شو بیان ایدیلان حالاتك کافهٔسی معلومدر

فرانسه حکومتی فرقسنه‌دن جزایرده اجرای حکومت ایتمکده اولوب بومدتده اهالینك دین ومذهبلری علیهنده پك چوق ترغیباتله تنصر ایتدیرمکه قدر چالشمش اولدقلری حالده محافظهٔ الهیه ایله بودراو ضمیرلرینك اجراسنه مقتدر اوله‌مامالری موجب شکران بر کیفیتدر

اون برنجی فصل

(جزایر اهالیسندن سلاحلرك طوپلانمسیله آرالك)
(طاقمنك نفی اولنمسی وحسین پاشانك ایتالیایه ارسالی)

مارشال بورمونك جزایره کیردکدن صکره دلاللر واسطه‌سیله هرطرفه یافته‌لر تعلیق ایتدیرەرك اهالینك امن وراحت اوزره بولنمسنی وفرانسزلرك کیمسه‌یه مضرتی اولمیوب دولت علیه‌نك اتفاقیله مجرد ینکیچریلرك تربیه‌سیچون جزایره کلمش اولدیغندن اهالی اسلامك اصولی اصلا بوزلیوب جوامع شریفه ومحال مبارکه‌یه فوق العاده احترام ایدیله‌رك سائر کافهٔ آیین اسلامیه‌یه طوقنور شیلردن اجتناب ایدیله‌جکندن بحثله دکانلر

اچیله‌رق عمومك ایشلریله مشغول اولمسنی وفقط سلاحلرینك حكومته تسلیمیله برابر اتراكك بیكار اولنلری درحال وذیعیال اولنلری دخی برمدت موقته‌دن صكره مملكتلرینه كوندریله‌جكی جهتله سائر اهالینك هروجهله مستریح البال بولنمسنی اعلان واشاعه ایتدی

همان كیلر حاضراولوب مجرداولان اتراكی اركاب ایله بعضیسنی ازمیره وبعضیسنی كریده ارسال واعزام ایتدیلر اسلحه بحثنه كلنجه سلاحلری التون وكموشدن معمول وبعضیسیده مجوهرلی ذیقیمت شیلر اولمسیله بونلری تسلیم ایتمكده معذور اولدقلرینك بیانیله برمهلت مناسبه ایچنده خارجه كیدنلره صاتوب اللرندن چیقارلمسنی اهالی مرقومه جنرالدن استرحام ایتدیلر ایسه‌ده جنرال طرفندن مذكور سلاحلر اهالینك امنیت ایتدكاری فرنكلره تسلیم ایدیلوب اللرنده قالماسی وقالورایسه شدتله مجازات كوره‌جكلری جوابی ویرلمش اولمسیله اهالی بوقورقو اوزرینه مزین وذیقیمت سلاحلرینی یك‌دون فیأتله فرانسزلره ویهودیلره صاتمغه مجبوراولدیلرسلاحلرك چوغنی یهودیلر

الدی زیرا یهودیلر فرانسزلرك جزایره کیره‌سیله برابر
روشـلرینی تبدیل ایتشلر وسبی‌ده اسـلام زماننده
بعض مرتبه تحت القهر بولندقلرندن اخذ انتقام
ایچون اسـلام علیهنه درلـو درلو حرکتلرده
بولنمشلردی .

از مدت ایچنده اسلاملرایله یهودیلر اراسنه
عداوت دوشوب شویله که صرمه‌لو اثواب کیمك
اسلاملره مخصوص اولدیغی حالـده یهودیلر من
القدیم کیمکده اولدقلری سیاه البسه‌یی چیقاروب
اسلاملره رغماً جزایر دایلرینك کیدکاری صرمه‌لو
البسه‌یی کیدیلر .

و بر طرفدن برقاچ کون ایچنده فرانسزجه
تکلم ایتمکه دخی باشلادیلر اوجهتله ایشلری کوجلری
فرانسزلری ترکلر علیهنه سوق ایله عربجه بعض
تعبیرات غلیظه‌یی فرانسزلرك اغزینه دوشروب بر
قاتدها اسـلامك تنفرینی موجب اولور سـوزلری
اوکرتملریله طرفین بیننده یکیدن شقاق ونفاق حاصل
اولمغه باشـلادی

فرانسزلرك نفسی جزایره کیدکاری صره‌ده

قسطنطنه بكى حاجى احمد بك قلعه نك خارجنده اولديغندن بتون اسلاملر احمد بكك يانته طوپلانوب نقدر اتراك عسكرى وارايسه برابر اولدقلرى و يانلرنده خيره و مأكولاتلرى بولنمديغى حالده چوله چيقمشلر ايدى

حالبوكه قسطنطين جزايره اون بش كونلك يول اولديغندن اثناى راهده چوق صقندى چكه‌رك نهايت قسطنطنه واره‌بيلديلر واوراده اهالى پاشالق نامنى احمد بكه ويرديلر

موصى اليه پادشاه نامنه اوله‌رق سكه باصمغه باشلادى وجزاير ترتيبى اوزره قسطنطنى يكيدن ترتيب ايلمدى

عربان واهالى دائما او يله بر حكومت اداره‌سى التنده بولنمغه الشمش اولدقلرندن جمله‌سى بالرضا مير موصى اليهه بيعت ايتديلر

بوجهتله احمد بك بردن بره زياده قوت پيدا ايتمش اولمسيله قوه موجوده‌سنه بقارق فرانسزلر ايله مصالحه ارزوسنه دوشمش ايديلركه تفصيلى آتيده ذكر اولنه جقدر

اون ایکنجی فصل

جنرال روویغو طرفندن مکالمهٔ صلح ایچون بدرم حمدان افندینك قسطنطنیه بکی حاجی احمد بکه کوندرلدیکنی بیان ایدر

جزایر والیسی جنرال روویغو اول باول قسطنطنیه بکی حاجی احمد بکه مکالمهٔ صلح ایچون یرلودن درایتلوجه بر ینك کوندرلمسنی مراد ایدیسه‌ده احمد بکدن خوف ایله کیتمکه هیچ برکیمسنه جسارت ایده‌مدی

چونکه‌موحی الیه قول اوغلیلرندن اولوب اولکی فصللرده بیان اولندیغی اوزره بونلردن بك نصب اولنه‌میه‌جق ایکن قسطنطنیه ولایتی جزایرك اك بیوك بر ولایتی و وارداتك اکثری اورادن مخصص بولنمغله والئ سابق حسین پاشا دفعاتله قسطنطنیه‌یه اتراکدن بك نصب ایدرك کوندرمش ایسه‌ده بونلر اورانك ضبط وربطنه موفق اوله‌مدقلرندن وبشقه بروقتلردنبرو عزله بدل بکلرك اعدام اولنمسی معتاد حکمنه کیرمش

اولمسیله برقاج بکك بو یله تلف اولدقلری مسبوق اولدیغندن زکلرارتق اواطرفه بك اولمقدن اجتناب ایتمکه باشلامشلردی

زیرا اورانك عربانی کندوزینك لسان واحوالنه واقف بك تعیین اولنمدقجه ویرکو ویرمدکدن بشقه صورت ادارهلرینك دخی دشوار اولهجغنی قطعیا بیان وحاجی احمد بك کندولرینك احوالنه واقف اولدیغندن بونك تعیینی استدعا واستوحام ایتلری اوزرینه حسین پاشا فوق العاده اولهرق احمد بکی قسطنطنه بکی نصب ایتمش اولمسیله مومی الیه ویرکودن اقدز بقایا وارایسه جملهسنی تحصیله موفق اولمش وکندوسیده اصحام بلیهسندن دخی قورتیلوب خلاف عادة براوالق یالکز عزل ایله یقابی قورتارمش ایکن یرینه اتراکدن کوندرلمش اولان بکك اداره ایدهمدیکی جهتله تکرار احمد بکك تعیینه احتیاج کورنمهرك اولوقتدنبرو اواراده بالاستقلال بحاکده قالمش ایدی

اوجهتله حاجی احمد بکك مکالمهسنه کیرشمه جسارت ایدهمدیکی حالده مومی الیه حمدان افندی

اجدد بكله حقوق سابقه‌سی اولدیغی ترجمانلر جنراله اخطار ایتملری اوزرینه پدرم مومی الیهی جنرال جلب ویورایه کیتمسنی تکلیف ایله اکر مصالحه موفق اولنور ایسه بو بابده فرانسزلره بیوك برخدمت ایتمش اوله‌جغنی سویلمش ومومی الیه‌دخی براز امتناعده بولنمش ایسه‌ده جنرال مصر اولمسیله ناچار اوله‌رق کیتمکی قبول ایتمشیدی

انجق قره‌دن کیدیله‌میه‌جکی جهتله یول اوزرنده بولنان مشایخ ایله اولجه مخابره ایتمك واتلرك اعانه‌سیله یولردن سالما کچه بیلمك ایچون برقاچ کون مساعده المش واول باول بعض مشایخ ایله بالمخابره اولوقت عاجزلری دخی اون یاشنده اولدیغم حالده کندوخدمتنده بولنمق اوزره برابرجه حرکت ایدلمشیدی

اولا (جرجره) شیخی ایله مخابره ایدوب انك کوندرمش اولدیغی ادملر اعانه‌سیله جرجره جبلنه وارلدی

اوراده شیخ ایله کوریشوب اوج کون اقامت ایله برابر برچوق مشورت ایتدیلر

بولك ایلروسی غایت مخاطره‌لو اولدیغندن

طوغری یولدن کیدلمك ممکن اولەمیوب مطلقا قبائل طاغلرندن طولاشەرق کیدلمك لازم کلەجکندن طاغلردن کیدلمسنە قرار ویرلدی

کرچە قسطنطنەیە طوغری یولدن کیدلمش اولسە براون بش کون ایچندە وارلەجغی درکار ایسەدە سالف الذکر یوللر مخاطرەلو اولدیغندن شیخ مشار الیهك رأینە متابعتلە طاغلردن کیدلدی حتی شیخ دخی بزملە برابر اوچ کونلك مسافەیەقدر کیدوب اندن صکرە سائر مشایخك اثر معاونتیلە قسطنطینەیە واریلە بیلدی اثنای راهدە تصادف اولنان بعض احوال غریبەنك بیانی لازم کلدی

شویلەکە جرجرە شیخی ایلە اتباعی استرلە بنمشلر ایدی

عربان عندندە استرلرك تویلی وقویرقلی اولمسی یرذینت مخصوصەدن معدود ایکن شیخك بندیکی استرك قویریغندە قیل قالمامش اولمسیلە تعجب ایتمشیدم

یولدە قبائل قریەلرینە واردقچە شیخی برچوق کیمسەلر قارشولیوب استر اوزرندن اللری اوزرینە

الوب اياغنی یره باصدیرمقسزین تخصیص اولنان
اوطه یه کوتوررلر ایدی

اوراده طائفۀ نساهر برخسته لغه اوقودوب
اوفلتدکلری کبی اللرنده مقراضلرله استرك اوزرلرندن
کسه بیلدکاری قیللری ستمه خسته لغی ایچون توتسی
و یرمك اوزره حفظ ایدرلر ایدی

برده هرقریه یه وارلدقده بهر اودن یمکلر ترتیب
وتقدیم اولنه رق اوطه نك و بلکه خانه نك ایچی اطعمۀ
نفیسه ایله طولاردی

اصل تحفی شوراسیدرکه هرکسك کنوردیکی
طعامدن یمك وطعاملك ختامندن اول صفره دن
قالقمق عادتا طعام صاحبلرینك ناموسنه طوقنوب
غیظ وکینلرینی موجب اولوردی

عاجزلری صکره دن بواصولی اوکره نوب ناچار
یمکلك ختامنه قدر سفره دن قالقمز ایدم

شیخ مشارالیه غایت همتلی ووقارلی برذات
اولوب دائما قبائلك یکدیکرله اولان محاربه
ومجادله لری آنك واسطه سیله اصلاح ایدیلور ایدی
مشارالیه هرنه رأی ایدر ایسه انلر ایچون صولب

اولەرق کیسە طرفندن اعتراض ایدلیوب تمامیله قبول اولنوردی

بومنوال اوزرە اوچ کون کیدیلوب اوچنجی کون شیخ بزە وداع ایتدی

و بندیکی قو یرقسز استری پدرە هدیه ایلدی کندو خدمتجیلریله برابر جبلدن جبله و شیخدن شیخه غایت معزز ومکرم اولەرق کیدلدی

مذکور استر بوادە غایت ایشمزە یرامشیدی

چونکه استری کوردکلرندە شیخك استری اولدیغنی بروجه محرر نشانه سندن بیلدکاری جهتله پدرمی شیخك قرنداشی ظن ایدرك دعاسنی رجا ایدرلر ایدی بویله جه قسطنطنه اراضیسنه کیره جك یردەکی (تیمور قپو) تعبیر اولنور محله قدر واردق اورادە مشهور برطو پال شیخ وار ایدی

انك یاننه وارد یغمزدە زیادە سیله اکرامدە بولندی لکن بزم بویله سالماً فنی طریق ایله کله بیلدیکمزە تعجب ایلدی

زیرا بو یوللردن کچمك ممکن دکل ایدی

اولکیجه موسی البهك یاننده قالوب حاجی احمد

بکك تونس حدودنده کائن (حنشه) قبیله‌سی یاننه کیتمش اولدیغنی خبرویرمسندن پدر زیاده‌سیله مکدر اولدی چونکه احمد بکك کتخداسی ایله پدر بیننده برودت سابقه بولندیغندن کندوسنه امنیتی یوغیدی

مع مافیه جناب حقه حواله امورایله شیخه وداع ایدرك یوله کیردك و برطاقم بادیلر وصحرالر کچوب اوکیجه قسنطنه قلعه‌سنه قدر واردق قلعه قپوسنی وردیغمزده قپو اچیلوب بزی طوغریجه قتل اوله جقلره مخصوص خانه‌یه کتوردیلر

پدره بوحال موجب تلاش اولدیسه‌ده جناب حقه استناد ایله اوکیجه اوراده قالدق صباحلین طوغریجه بزی کتخدایه کتوردکلرندن پدر سبب ورودینی اکلاندی و جنرالك مکتوبنی ویردی کتخدا درحال بر تاتار ایله حاجی احمد بکه معلومات ویرمکله اوچ کون صکره حاجی احمدبك بزی اورایه استه‌مش اولمسیله اورادن قالقوب احمد بکك اولدیغی محله وصولمزده بزی قارشولیوب آتندن اینه‌دی و پدرده اینوب مومی الیهك دامننی اوپمك استدی ایسه‌ده براقیوب

بر برلر بله اموز اوپوشمکله اکتفا ایتدیلر

اورادن طوغریجه اردوسنه وارلدی بو اردو یکرمی بیك ینکیچری وعربلردن مرکب اوله‌رق غایت بیوك ومکمل بر اوطاغ ایچروسنده حرم وسلاملق اولمق اوزره ایری ایری دائره‌لر اولوب زینتی حددن افزون ایدی

اوطاغك قپوسی اوکنده زنجیر ایله باغلی وغایت جسامتلی ایکی ارسلان اولوب اوفقلریده کدی مشابه‌سنده چادر ایچروسنده کزرلر ایدی چادرك تکمیل دوشمه‌سی ارسلان دریسندن ایدی

میرمومی الیه ارسلان آوینه مراقلی اولدیغندن قرق عدد ارسلان اوردیغنی وفقط رؤیاده ارسلانلرك کندوسندن دعوی ایتدکلرینی کورمسیله واز کچدیکنی حکایه ایتدی بزه کندی چادرینك یاننده برچادر قورمشلر ایدی

فرانسز جنرالنه ویریله‌جك جواب ایچون پدر ایله مشاوره‌یه کیریشه‌رك « یا سید حمدان سز علم وفضیلت وکمال درایتکز اقتضاسنجه کرك عربانمز احوالنه وکرك امور دولت وسیاسته وقوف

ومعلوماتلی اولدیغکزدن بو بابده‌و بریله‌جك جوابی ینه
سزه حواله ایدرم فرانسزه اطاعت ایتمك ویاخود
عصیانده بولنمق والحاصل هرنه یاپمق لازم کلورایسه
ویره‌جککز رأیه کوره همان اجرایه حاضرم »
و پدر دخی « بن بر ایلچی‌یم وظیفه‌م یالکز
کتوردیکم مکتوبك جوابنی الوب کیتمکدر الکن
مادامکه دائرهٔ استشاره‌کزه قبول بیوردیکز
بو الکا پادشاهك الکاسیدر وبوبابده بر نافع یول
کوسترملك شعائر انسانیت وفریضهٔ ذمت واسلامیتدر
بوبابده ویریله‌جك جواب (بنی انتخاب ایدوب
پاشالق ایتمك اوزره بالوکاله بورایه کوندرمشلر
بن سزکله نه مصالحه ونه محاربه‌یه وزرینه برکونه
جواب ویره بیلورم زیرا بویله بر جسیم ایشدن
متبوع مفخممز بولنان دولت عثمانیه‌یه معلومات
ویرمدکجه بر شی دیه‌مم فقط دکزدن اوزاق
بولندیغمدن اکر عنابه اسکله‌سنی بکا ویرر ایسه‌کز
اورادن طرف دولت علیه‌یه مخصوص بر کمی
کوندروب استیذان کیفیتله اوحالده سزه جواب
قطعی ویره بیلورم یوللو یازلسه بجادر » دیدی

حاجی احمد بك بو رأیه پك تحسین و تشكر
ایدوب درحال او یوارده برجوابنامه یازلمغی باش
كاتبنه امر ایتدی و برلكده قالقوب قسطنطنیه
كیتمك اوزره یوله كیردك یولده كیدركن حاجی
احمد بكك غدارلغنه بعض مرتبه بزده مطلع اولدق
شویله كه بركون یولده انك ارقه‌سنده كیدركن
بافدمكه اختیار برشیخ میره‌ومی الیهك یاننه یناشوب
یواش یواش قولاغنه برشی سویلدی بردن بره
حاجی احمد بكك چهره‌سی بوز یلوب غضبلندی
ادملری حالنی بیله‌بورلر جمله‌سیده كیرواديلر بنده
انلره باقه‌رق كیرولش ایدم كندوسی یالكز اوله‌رق
ایلرودن قوربلان اوطاغنه قدر اوحال ایله كیتدی
بزده ارقه‌سندن اوزاقدن اوزاغه اوردو قوریلان
محله قدر واردق مذكور اوطاغنه كیردیكنده
اوجوار عربانك كبار ومشایخی كمال تعظیمات ایله
یاننده كله‌رك احمد بك انلره التفات ایتدی
و حضورنده اوتوروب قهوه ایچرتدی صكره
خدمتجیلرینه قواسلرك حاضر اولملرینی امر ایتمش
ایمش خدمتجیلر قواسلر حاضرلندقلرینی سویلدكاری

آلمه غضوبانه برسس ایله بونلری طوتون دیه‌سی اوزرینه همان قواسلر چادرك ایچنه هجوم ایله نقدر مشایخ وارایسه طوتدیلر و بونلری آلتی یکیچری چادرلرینه بربر توزیع ایدك دیدی اوبیچاره‌لرك چوق نیاز وتظلم حال ایتدیلرسه‌ده قطعاً قولاق اصیوب اللرینی باغلاتدیره‌رق کوندردی

بونلر قرق کشیدن عبارت ایدی

احمد بکك بر کوله‌سی بونلرك اول کیجه قتل اولنملریچون امر ورلدی سزك چادره یقین برمحلده کسیله‌جکلردر دیدیکندن کوزلرینه قطعا اویقو کیرمامش ایدی

صباحه یقین بربر بربر شهید ایتدیلر بتون عیال واولادلری بو حالی کوروب اورتالغی محشر کوننه بکزتدیلر صباح اولوب چادرلرقالقدی مکرشو وقعه‌یه شیخك بواله قولاغنه سویلدیکی سوزسبب اولمش ایدوکنی و بونلرك شو جزایه اوغراملری ایسه حاجی احمد بکك قتلی ایچون فرانسزلر ایله کلزومکالمه‌لری بولندیغی مهرلری التنده مکتوبلرندن

تبین ایتمسی ایجاب ایتدرمش اولدیغنی بالآخره
قسطنطینیه کتدیکمده استخبار ایتدم « اورادن
قالقوب قسطنطنیه وارد یغمزده بزی باش کاتبك
خانه‌سنه مسافر ایتدیلر جنرالك مکتوبی جوابی یازلمش
اولمسیله اورادن الوب عنابه‌یه طوغری کتدك
قسطنطنیه‌دن عنابه‌یه قدر اولان یوللر بتون ارسلان
و قپلانلر ایله کسلمش غایت مخوف اولدیغندن رفاقتمزه
التمش قدر اتلو ترفیق ایتدی عنابه‌یه وارديغمزده
جنرالی بزی قارشولدی بزی اوراده مخصوص
بر بکلك کبی بکلر ایدی حاجی احمد بکك اتاولرینه
جنرال اکراماً بر قرمزی بورنوس اکسا
و بر کله‌ده شکر اهدا ایدرك مطیباً اعاده ایلدی
بزده سفینه‌یه راکباً اوچ کون صکره جزایره
واروب مکتوبی جنراله تقدیم ایتدك آچوب اوقودیغنده
چهره‌سی بوزلدی و پدره خطاباً حمدان افندی
تکرار کتمکز لازم کلور چونکه بز مصالحه‌یی مابینمزده یاپوب
پادشاهی قارشدیرمیه‌جغز بوراسنی اکلاتملیسکز دیدی
جنرالك شو امرندنصکره اولان وقوعاتك بیانندن
اول پدرك براز ترجمهٔ حالندن بحث ایدلمك ایجاب ایتدی

موسی الیهك مسقط رأسی جزایر ایسه‌ده پدرلری قونیه ولایتنه ملحق اسپارته‌ده بوردور علماسندن عثمان خواجه دینمکله مشهور ایکن جزایره کیده‌رك اوراده تأهل ایتمش و حتی جزایرك الك بیوك مناصبندن اولان دفترداراق عنواننه قدر نائل اولمش ایدی

موسی الیهك صلبندن پدرم حمدان افندی ایله احمد نظیف افندی دنیایه کله‌رك احمد نظیف افندی بر مدت تقویمخانه مصححلکنده و مؤخراً مدت مدیده حرمین ترجمانلغنده بولنمش و بالاخره بوسنه‌ده دفترداراق و بهکه و تراونیك سنجاقلرنده ومؤخراً اسپارته و علائیه قائممقاملغنده ایکن علائیه‌ده ارتحال ایله اوراده مدفون اولان ذاتدرکه (الف لیله ولیله) و (سیف ذوالیزن) نام کتابلرك مترجمیدر

موسی الیه احمد نظیف افندینك علم وفضلی دخی مشهور ایدی اوراداره وسیاسیه‌ده صغرسندن برومهارت کافیه حاصل ایتمش اولان والیوم نیکده متصرفی بولنان

حسن مظهر پاشا مومی الیهك اوغلیدر

عثمان خواجه‌نك وفاتندن صکره اولادلرندن پدرم حمدان افندی طریق تجارته میل ایدرك لاجل التجاره خیلی محللره سیاحت ایلدیکی صره‌ده ایکی دفعه دخی استانبوله کلمشیدی

لوندره و پارس وایتالیایه بر قاچ سفر ایدرك جزایرجه مشهور تجار اولدقدن بشقه بر طرفدنده تحصیل علمده دخی قصور ایتمدیکیچون علمای بنام صره‌سنه کچمش ایدی

کندوسنده اصلا تعصب اثری اولمیوب امور خارجیه‌یه واقف بولنمسیله اشبو تاریخك بحث ایتدیکی زمانك اواخرنده سریر آرای سلطنت عثمانیه اولان جنتمکان سلطان محمود خان عصرنده مشهور صدر اعظم رشید پاشانك خارجیه‌ده بولندیغی صره‌ده قرانتنه اصولنك جوازینه دائر بر رساله تألیف ایتمشدر

چونکه اولوقتك علماسی قرانتنه اصولنك اجراسنه رضا کوسترمیوب ممانعتده بولندقلری حالده مذکور رساله‌نك هیچ بر یرینه اعتراضه مقتدر اوله‌میوب

مندرجاتنی علمانك الك بنـاملری تصدیق وامضا ایتدیلرودرحال بالممنونیه رساله مذکوره امضالری تحتنده طبع وتقریض اولنه‌رق ممالك عثمانیـه‌ده قرانتنه اصولی قبول واجرا اولنمغه باشلادی وهر قرانتنه‌یه برر قطعه‌سی ویریلوب اسمنه (تحفة المنصفین) دینلدی

بوندن بشقه خطابه حقنده ترکجه بر رساله‌سیله عربجه بر خیلی دها تألیفاتی وار ایسه‌ده انلرك تعریفنه بوراده لزوم اولمـدیغندن مقصـده نقل ایدلدی ٠

پدرم مومی الیه حمدان افندی ینه احمد بك طرفنه کیتمك اوزره جنرالك تکلیفنه جواب رد ویره‌میوب ضروری قبول ایله جنرالك اولبابده یازدیغی مکتوبنی الـه‌رق تکرار کمی‌یه بنوب بر ایکده عنابه‌یه کیتدك او ادن بر تاتار چیقارتوب حاجی احمد بکك معاونتیله سالمأ یانـنه واروب جنرالك مکتوبنی ویردك حاجی احمد بك مکتوب مألنی اکلادقده پدره سزاوروپا احوالنه‌ده واقف اولدیغکزدن دولت علیه واهالیٔ جزایر حقنده هرنه کونه جواب ویرلمك خیرلو ایسه بتمامیله سزك رأیکزه تفویض اولنه‌رق اهالی

بو بابده سنی هر وجهله وکیل نصب ایتمشدر سن هر نه یاپار ایسه‌ك خیراو اوله‌جغندن بزم مقبولمزدر دیمسیله پدر امتثالاً للامر بو مکتوبه ویریله‌جك جوابده دوات علیه‌یی ذکر ایتمك ایجاب ایتمز زیرا بو سوزدن جنرال زیاده‌سیله اجتناب ایده‌یور مصالحه‌نك اجراسنی یالکز عنابه سنجاغنك سزه ویرلمسنه تعلیق ایتدیکمزده عنابه‌یی ویررلر ایسه مصالحه‌نك صورت عقدینی مذاکره اثناسنده سزده بر ادم کوندروب استانبول ایله مخابره ایدرسکز دیدکده احمد بك پدرك بورأینی دخی قبول وتحسین ایدرك مکتوبه جواب یرینه عدالت مهریله مختوم یدینه بر وکالتنامه ویرمش اولدیغندن دونوب عنابه‌یه واورادن یینه کمی‌یه بنوب جزایره کالدیکمزده جنرال رووی‌غونك عزل ایدلش ونهایت اغر برخسته‌لق ایله فرانسه‌یه کیتمش اولدیغنی ایشیتدك سبب عزلی شایان استغراب بر وقوعات اولمغله بیان اولنور

جزایر جوارنده بولنان عربان ایله محاربه ایدرکن بیوك قبیله‌دن بریسی قاملیاجه برمغاره ایچروسنه کیروب صاقلانمش اولدقلرینی جنرال خبراله‌رق امر ایدوب مذکور مغاره‌نك

اغزنده اتش یاقەرق ایچروسنده بولنان قبیله خلقنی چولق و چوجقلریله کاملاً دومانه بوغدرمش. اولمسیله اهلی بردن ایاقلانوب اتراك وقتنده بیله بویله ظلم کورمدك فرانسزلر متمدن بر ملت اولسونلرده بویله انسانیتك خارجنده افعال ردیه‌ده بولنسونلر دیو فریادلری مقر حکومت اولان پارسدن ایشیدیلەرك درحال جنرال مرقوم عزل اولنمسی عقبنده غایت اغر بر خستەلغه مبتلا اولمشیدی

بونك سببی‌ده شوحرکتندن بشقه جزایرده‌مدفون متطنهٔ کرامدن یوقاریده بعض کراماتی سبق ایدن (ولی) دەدەنك تربەسنی یعقوب یول یاپق اوزره عملایی جلب ایدوب بوراسنی یول یاپەچغم سز (ولی) دەدەنك کمکارینی چیقاروب ایستدیکز محله نقل ایدیکز دیمسی اوزرینه علما بو ولی دەدە غایت بیوك برذاتدر انك تربەسنه بزلر طوقنمغه جسارت ایدەمیز لکن سن استدیکك کبی اجرا ایدەبیلورسك بزلر سزك امریکز التندەیز تقدیر خدا بویله ایمش دیو جواب ویرملرندن جنرال بن‌ییقماقدن قطعاً احتراز ایتمم

سزك دخی اتفاقكزك منضم اولمسنی آرزو ایلدیكمك سببی شروطه مخالف حركت اولنیور دینلمامسی ایچوندر یوقسه بشقه مطالعه‌م یوقدر دیدیكنده سز شروطك قنغیسنه رعایت ایتدیكز جامعلریز ییقلوب اكثری كلیسا و میخانه اتخاذ اولندی واولریمز یول یاپلمق بهانه‌سیله هدم اولنوب انقاضی‌سی و یرلمدی وقبرستانلر سز ایاقلر التنده قالدی

بوندن دها بیوك شروطه رعایتسزلك اولورمی دیملری اوزرینه جنرال حدتلنوب مومی الیهمی مامور بولندقلری ایشلرندن عزل ایتدیكی كبی مذكور تربه‌نك ییقلمسی حقنده ده امر ویره‌جكی وقتده حكمت خدا اغزنده لسانی بردن بره اولقدر شیشمشكه اغزینه صیغماز درجه‌ده بیومش اولدیغندن اطبایه كوسترلدكده فرنكی علتیدر دیمسی و ذاتاً معزول دخی بولنمسی جهتیله فرانسه‌یه كیتمش واوچكون صكره وفات ایدوب عملنك سیئه‌سنی كورمشدر

كمیكلری شكر فابریقه‌لری ایچون مارسلیایه قدر كوندرلدی بوندن صكره كلان جنرال دخی بوتربه‌یی هدم ایده‌مامش وصكره‌لری یول مهندسلری

بوتربه‌نك هدمنی استمشلر ایسه‌ده جنرال طرفندن امرینی اله‌مامش اولملری جهتیله انصکره یاپیلان بوقرانحرافله چوب تربه الیوم حالیله یولك اورتا یرنده قالمشدر

جنرال رووینغونك یرینه کلان جنرال ارتق حاجی احمد بك ایله مصالحه سوزینك ارقه‌سنی آره‌میوب همان عسکر تدارك ایدرك قسطنطنیه سنجاغی اوزرینه کیتمکه قرار ویرمکله بوقدر معامله‌نك ثمره‌سی کوریله مدکدن بشقه ایشك رنکی تمامیله دکیشوب اتیده تفصیل اولنه‌جغی وجهله احوال جزایر دیکرکون اولمشدر

اون اوچنجی فصل

فرانسیز اردوسنك عنابه لیمانندہ قسطنطنیه اوزرینه هجومیله منهزماً رجعتنی بیان ایدر

بومیرده قسطنطنیه بکی حاجی احمدبك اوزرینه‌ذ اردو سوق جقنده بارسدہ قرار ویریلوب حالبوکه جزایرن کیداسی اون بش کونه محتاج و بولر غایت مخوف اولدیغندن اورادن کتمکه جسارت

اولنمديغندن اردونك عنابه طريقندن سوقى مناسب
كورلدى .

چونكه عنابه‌دن قسطنطنيه‌يه قدر اولان ارض
بسيط واهاليسى يالكز كوچبه‌دن عبارت برطاقم
عرباندر قسطنطنيه‌يه سوق اولنان عسكرك عددى
فرانسزلر بيننده يكرمى بيك قدر سويلنمكده ايسه‌ده حقيقتى
اوتوز بيك قدر عساكر مرقومه‌نك قسطنطنيه‌يه
قدر كلديكنى حاجى احمدبك خبرالمسيله كتخداسنى
قلعه‌ده براقه‌رق درحال عربان ايله كندوسى
مملكتك خارجنه چيقدى بو صره‌ده حكمت خدا
قسطنطنيه‌جه امثالى نامشهود قار ويغمورلر نزول
ايتدى

بو حال بلاد حاره اب وهواسنه آلشمش اولان
فرانسز عسكرينه دفعةً موجب اضمحلال اولدى
عربلر بو حالى كورنجه الله الله ديو نداز ووقوعنى
كندولر يچون مجرد عون خدا عد ايليه‌رك جهتسنك
جسارت وهجوملرى برقاندها ارتدى فرانسز عساكرى
فنا حالده بوزيلوب منهزم اوله‌رق اميد نجاتله
قلعه‌نك طوپى التنه كيرمشلر ايدى

قلعه‌دن آتیلان طوپك كله‌سی قوماندانلری بولنان شانغارنیانی نام جنراله اصابتله اتلاف و بو وقعه دخی فرانسز عسکرینك پریشانی و انهزامنی اضعاف ایدرك نهایت كوجله عنابه‌یه رجعت ایده‌بیلدیلر

حاجی احمد بك دخی تعقیب ایلمش ایسه‌ده سیاره طوپلری اولدیغندن دها ایلرویه كیده‌میوب بالضرور عنابه‌دن عودت ایلدی .

فرانسه اردوزینك اوله‌وجهله بوزلدیغنی عربلر طویار ایسه بتون آیاقلنه‌جقلرینی ملاحظه ایدوب سریعاً دها مكمل ایكنجی اردونك ینه قسطنطنیه‌یه سوقنه قرار ویروب اهالی‌یه اعلان ایتدیلر

اون دردنجی فصل

ایكنجی اردونك قسطنطنیه‌یه عزیمتله قسطنطنیه‌نك دخی فرانسز النه كچمسنی بیان ایدر .

ازمدت ایچنده مارشال قلوزلك قومانده‌سی آلتنده مكمل اوله‌رق عنابه‌یه براردو كلوب یونه چیقارلمش وقرال زاده دوقدنمورك بالذات اردوده داخل

بولنمش ایدوکنی حاجی احمدبك خبرالمسی اوزرینه عربان وقبائلدن خیلیجه عسکر جمع واقتضا ایدن جبه‌خانه واسلحه‌یی اعطا ایدوب درون مملکتك محافظه‌سنه بونلری مأمور وترك عسکرلرینی مترسلروطوپلراوزرینه سوق و بونلرك قوماندانلغنی دخی ینه کتخداسنه تودیع ایدرك کندوسی کلیتاوعربان‌عسکریله فرانسز اردوسنی قارشولیوب محاربه‌یه طوتشدیلر ایسه‌ده فرانسز اردوسنه نسبتله کندی عسکری پك جزئی اولدغله مقابله ایده‌مدیکندن کیرولمش فرانسزلر ایسه بالتعقیب قلعه‌یه یناشمش اواریغندن همان قلعه‌نك قارشوسنه انشا ایتمش اولدقلری طابیه‌زه مقدارکافی طوپ وضعیله قلعه‌یی دوکمکه باشلادیلر

کرچه قلعه‌دن بردرجه‌یه قدر طوپلرایله مقابله‌ده‌ن کیرو طورمدی ایسه‌ده طوپلری کارقدیم واکثریسی بوندانقسمز بطال شیلراولدیغندن برایش کوره‌مدی

نهایت فرانسزلر طرفندن هجوم بورسیسی چالدیریله‌رق سوراوزرینه چیقدقلرنده قلعه طوپچیلرینك اقدمجه حاضرلامش اولدقلری لغم اتش ایدلکله فرانسز عسکرندن اکثری تلف و برهوا اولدی

١٨٣٧ میلادنده ینه بو حال ایله فرانسزلر قلعه‌یه
گیردیلر بعض فرانسه تاریخلری بو لغمك آتلدیغنك اصلی
اولمدیغنی بیان ایتمش ایسه ده صحتنه فرانسز عسکری
یوزباشیلرندن (لامورسیل) نامیله برینك لغمك آتلمسیله
هوا الوب صاغ اوله‌رق یره دوشه‌وب قورتلمش
ومکافاة جنرال رتبه‌سنه قدر ترفیع ایدلمش اولمسی
دلالت ایدر درون قلعه‌ده بولنان خانه‌لرده عربان
وقبائل عسکر اولمسیله فرانسز عسکری بردراو
زقاقلرده کزه‌میوب خیرده قالدقلری حالده حاجی
احمد بکك کتخداسی طرفندن اکر کندوسنه برشی
یاپلمیه‌جغی حقنده تأمین ایدیلورایسه خانه‌لرده بولنان
عربانك بالا حوله چیقاریله‌جغی اخطار ایدلمسی وجنرال
جانبندن دخی او یولده تأمینات اعطا اولنمسی
اوزرینه کتخدای مرقوم فرانسز عسکری مملکتی
یاقیور ایچنده بزده بیاجغز دیو اعلان وزیاد ایلمسی
اوزرینه قبائل وعربانك بو یله معتمد ومستندلری اولان
بر شخصدن شو کبی بر سوزی ایشتملریله محاربه ایدرك
طیشاری‌یه اوغرادیلر کتخدانك بو خدمتی فرانسزلرك
ممنونیتنی موجب اوله‌رق مظهر رغبت ورعایت ونشان

ورتبه ايله نائل مكافات اولدى

حاجى احمدبك ايسه چاره سز قاله رق دولت عليه ايله مخابره ايتمك قصديله بقيهٔ عربان واتراك وقبائل ايله تونس حدودندن (رأس الكاف) نام محله هجرت ايتدى

واورادن پدرمرحوم ايله برابر سرگذشت احوالى بالبيان (رأس الكادره) عسكر اسلاميه ايله منتظر فرمان پادشاهى اولدقلرينى حاوى برعرضحال تنظيم وايتاليا قونسلوسى (نابولتان) وساطتيله درعليه يه تقديم ايلديلر

اون بشنجى فصل

مشهور شيخ عبدالقادرك ظهورينى وحاجى احمد بك ايله برلكده فرانسزلرله ايلدكلرى محاربه نك تفصيلاتنى بيان ايدر

حاجى احمدبك شرق طرفنده اراالق فرانسز عسكريله حرب وقتال ايدرك قسطنطنه وعنابه يوللرينى قطع ايله مرور وعبوره فرانسزلرى بيمجال براقور ايدى بوصره ده (واهران) سنجاغى

جهتده عبدالقادر نامنده برشیخ ظهورو باشنه برخیلی عربان جمع ایدرك فرانسزلرله محاربه‌یه سعی موفور ایلمشدی اول باول مومی الیهك برنبذه ترجمهٔ حالی مناسب كورلدی

شویله كه جزایرك ضبطندن صكره اطراف وحوالیسنده بولنان ممالكك عربان وقبائلی بالاتفاق فرانسزلر علیهنه قیام ایدرك (الحمام) قبیله‌سندن واولاد هاشمیدن اولوب بین العربان پك مشهور ومعتبر اولان سید محی الدینی كندولره قوماندان انتخاب ایتدیلر ایسه‌ده شیخ مومی الیه پیرلكی جهتیله اوغلی مومی الیه عبدالقادری قوماندانلغه سوق ایتمشیدی

چونكه عبدالقادر پدری مومی الیهله حجازده بولندقلری صره‌ده مظنهٔ كرامدن بعض ذوات عبدالقادرك جزایرجه پك زیاده اشتهار ایده‌جكنی اخبار ایتمشلردی

اوجهتله عموم عربان قوماندانلغنی درعهده ایده‌رك میدان محاربه‌یه آت صالدی وایلك محاربه‌ده مظفریتله عربان بیننده برقات دها شهرت

الەرق صاحب‌الوقت عنوانی قزاندی عبدالقادرك بوصورتله کوندن کونه فتوحاته مظهر و ایکنجی اوچنجی محاربەلرده دخی مظفریتله مبشر اولمسیله عربانجه قدر ومزیتی وفرانسزلرجه صولت وشجاعتی تزاید ایدرك فرانسزلر مصالحه طلبنه مسارعت ایلدیلر ایسەده عبدالقادر جهاد فی‌سبیل‌الله جوابیله رد ایدەرك اصلا صلحه یناشمدی وعربانجه بر قات دهاحسن اعتقاد استجلابنه سعی واجتهاد ایتمسیله جزایرك فتحی جهت‌معنویەدن دست جهادینه تودیع اولنەرق بالاخره جزایر سلطانلغی دخی کندوسنه معنوی اشارت وتبشیر ایدلمش اولدیغنی عربانه ایما و بوجهتله هرطرفدن عربان زیر جناحنه تجمع ایله پك چوق قوت‌پیدا ایدرك نیجه فتوحاته موفق اولدی

شیخ موسی الیه ایله احمد بك بیننده اتحادواتفاق حاصل اولمامش ایسەده ینه برطرفدن عبدالقادر غرب وحاجی احمد بك شرق جهتلرنده محاربەیه دوامدن کیرو طورمدیلر

بومحاربەلر اون بش سنه قدر ممتد اولدی‌لکن

حكمت خدا صكره زی كوندن كونه عساكر اسلاميه يه
ندرت وقوت وشوكتلرينه ضعفيت كلمكه باشلاديكه
انجام محلنده كارسو يلنه‌جكدر

كله‌لم حاجی احمد بكه موسی اليه فرانسزلره
صورت تسليميتنی يوقاروده ذكر اولنديغی اوزره
حمدان افندی طرفندن ركاب شاهانه‌يه تقديم
اولنان عرضحالدن صكره دخی برمأمور مخصوص
ارساليله استانبوله عرض واستمداد ايلمش ايسه‌ده
اواثناده دولت عليه‌جه برچوق غوائل موجود اولمسندن
ترويج مطالب اولنه‌ميوب انجق كندوسنه پاشالق
توجيهيله فرمان ومرصع نشان ذيشأن وقلنج
وخفتان كونديله‌رك تلطيف بيورلدی

تاريخ عطاده جزايرك فرانسه طرفندن ضبطی
صره‌ده دولت عثمانيه طرفندن جزايره معاونت
ايديله‌مامسی اولوقت خارجيه ناظری بولنان پرتو
پاشا مرحومك سببيت ويرديكی بيان اولنه‌رق
شويله كه فرانسه‌نك جزايره عسكر سوق ايتمكده
بولنديغی انكلتره سفارتی طرفندن ناظر مشار اليهه
بيلديرلديكی حالده مشار اليه جزايرده مدفون

اولان (ولی) بابا اوراسنی ضبط ایتدیرمز دیه‌رك تشبثات لازمه‌ده بولنمقدن وکلای دولتی صرف نظر ایتدیرمسندن نشأت ایلدیکی کوسته‌ یلیور ایسه‌ده تدقیقات تواریخیه بونك عکسیدر

چونکه جزایر مسئله‌سنك ظهوری زماننده سلطنت سنیه‌نك غائله‌لی بروقتی واوب روسیه‌نك تضییقات متوالیه‌سی و یونانستانك استقلالیت کامله داعیه‌سی وروم ایلی قطعه‌سنك احوال ناخشنودیسیله برابر مقر حکومت سنیه وعساکر عثمانیه‌نك عدم انضباط وانتظامده بولنمسی کبی متوالی الظهور بر طاقم غوائل کثیره اراسنده جزایر ماده‌سنك باش کوسترمسی اورالرجه اصلا معاونت ایدیله‌مامسنه سبب مستقل اوله‌رق (تقدیم الاهم علی المهم) قاعدهٔ ضروریه‌سنه اتباعه مجبوریت کلمش واورایه بالخاصه مدنظر دقته دولت اختلاس وقت ایده‌مامشدر

حتی مؤخراً دولت علیه جزایرك فرانسه‌یه الحاقی زمانی اویله بروقت مشغولیته مصادف اولمسندن طولانی محل مذکورده درکار وغیر انکار اولان

حقوق صریحنی میدانه قویوب اولبابده فرانسه
طرفندن اولان تعرضات واقعه علیهنه قیام ایتمش
و بوحقوق مشروعهٔ حکمرانیسنی اوروپایه دخی
تصدیق ایتدیرمش اولدیغی حالده امر استردادی
مصارفات کثیره‌یه محتاج بولندیغی و بعض موانع
ضروریه‌یه دخی اوغرادیغی جهتله الیوم حالیله
طورمقده بولنمشدر

بوندن صکره حاجی احمد بك دها برخیلی ایام
حربه دوام ایلمش ایسه‌ده باشنده بولنان اتراك رفته رفته
طاغلمش و یاننده برمقدار عربان قاله‌رق بونلر ایله باشه
چیقه‌میه‌جغنی اکلامش اولدیغندن ناچار کندوسنك
عثمانلو ممالکنه کوندرلمسنه موافقت ایدیلور ایسه
تسلیم اوله‌جغنی فرانسه‌لویه اظهار ایتدی

حاجی احمد پاشانك اشبو التماسی فرانسزلرك
بیك جان ایله قبولی اوله‌رق شنلکلر اجرا ومطالبنی ایفا
ایده‌جکلرینه کندوسنی تأمین ایتدیلر

پاشای مشار الیهی اول صورتله برکره اله
قویدقدن صکره عثمانلی ممالکنه کوندرمیوب بر
سرایده توقیف وبلااستیذان کیمسه ایله ملاقاتدن

منع ایده‌رك یالکز الای مخصوص ایله نمازه چیقارلرایدی

ارادن برخیلی مدت مرور ایدوب برکون فرانسز ضابطاننده برینك اغفالیله پاشانك بر جاریه‌سی فرار ایتمکله کیفیت فرانسز جنرالنه اخبار ایدلدکده درحال مرقومه‌یی بولدیروب اعاده ایتدی

پاشا غضبلنوب مزبوره‌یی قتل ایتدیرمسیله بو کیفیت شیوع بوله‌رق بردها بویله حرکتده بولندیغی حالده کندوسنك دخی قصاص اوله‌جغنه دائر جنرال طرفندن پاشای مشارالیهه کوندریلان خبر بغایت پاشانك موجب حزن وکدری اوله‌رق برروایته کوره نزول اصابتیله روایت اخرایه نظراً زهر ایچه‌رك وفات ایلدی (تجاوزالله عن سیئاته)

اون التنجی فصل

شیخ عبدالقادرك دخی بعض محاربه‌لریله بالاخره فرانسزلره صورت تسلیمیتی بیان ایدر

بوقاریده براز سویلندیکی وجهله عبدالقادر هر بار فرانسزایله اولان محاربه‌لرنده مظفریتله براير

خیلی اموال غنیمه الەرق عربلردن فرانسزلره میل وتبعیت کوستزنلری شدیداً تأدیب ایدردی

والحاصل فرانسزلر شیخ مومی الیهە مغلوب بیتلری یوزندن غزتەلر اساننده محتقر اولەرق نەیاپاجقلرینی شاشرمشلر ایدی

بو اثناده (بوجو) نام جنرال وکلای فرانسە حضورنده کندوسنە مقدار کافی عسکر ویریلور ایسە عبدالقادرك ازالەسنه متعهد اولدیغنی سویلمسیلە جنرالك اشبو افادەسی نزد وکلاده رهین تصویب وکندوسی اولمقدار عسکر ایلە جزایر طرفنە سوق وتسریب ایدلدی

جنرال طوغریجە جزایره واروب محاربەیه طوتشدی وشیخ مومی الیهی هرطرفدن تضییق ایتمکلە ارتق (عبدالقادر) اورازده بارنمغە قادر اولەمیوب فاس ممالکنە رجعت ایلدی اوراده دخی کندوسنك (صاحب الوقت) اولدیغنی اعلان ایتمسی اوزرینە ممالك مذکوره عربلرندن خیلی افراد باشنە تجمع ایتدکدن بشقە فاس پادشاهنی دخی تحت اتحادینه الارق وبنە فرانسزلری جزایردن چیقارمق قصدیلە

يكيدن بعض تشبثاتده بولندى ايسه‌ده فاس پادشاهى ايشك انجامنى ملاحظه ايدرك اتفاقنه كيرمك شويله طورسون الكاسندن چيقمسنى عبدالقادره قطعيا اخطار ايتدى

عبدالقادر بوكاده قولاق اصميوب عربانه اولان تشويقاتنده اصلا قصور ايتمدى ايسه‌ده عربانده كندوسنه متابعت ايدنلرايله ايتميانلر بيننده عظيم قتال ظهوريه سببيت ويرديكى كبى بواثناده عبدالقادر صحابت ومما لكده قبول ايداديكى حالده سبته بوغازنده كائن فاس پادشاهنك تحت حكمنده بولنان (تيتاور) قلعه‌سنك تخريب ايدیله‌جكى دخى فرانسزطرفندن فاس پادشاهنه صورت قطعيه‌ده بيلدرلمش ومحل مذكوره بردونما دخى كوندرلمش اولديغندن فرانسزلرك فاس پادشاهيله دركار اولان مصافات وموالاتى جهتيله بويله بروقعه‌يه انكليزلو دخى رضا كوستر میوب اوطرفدنده توصيه‌لر ظهور ايتمش اولمغله فاس پادشاهى مجبورا ايكى اردو ترتيب وبرينك قوماندانلغنه اوغلنى تعيين وديكرينه بالذات كندوسى قوماندا ايدرك عبدالقادرك اوزرينه

يوريش ايتديلر فرانسز عسكرى دخى جزاير
جهتندن اردواله حاضر اولديغندن (عبدالقادر)
اوچ اتش ايچنده داڭراولوب شاشرمش عربان دخى
صاحب وقت اينسه كرامتله دشمنى انهزام ايلمسنى
لازم كاوردى ديه‌رك باشندن طاغلش و بوارالق
فرانسز قرالى (لوئى فليپ) اوغلنى جنرال صفتيله
جزايره كوندرمش اولمسيله شيخ مومى اليه ناچار
تسليم اولمغه قرار ويرمش ايدى

شويله كه عبدالقادرك بولنديغى محله فرانسز
اردوسى بقين بولنديغندن بر كيجه ياغمور ياغمقده
اولديغى حالده يالكزجه فرانسز قراغولنه يناشوب
يانده بر نفرينى چاغروب كندوسنك عبدالقادر اولديغنى
بيلدرمش و يالكز بر كاغدك اوزرينه مهرينى باصوب
ياغمور جهتيله كاغد يازه‌مدم بونى كوتور جنرال
(لاموزسيل) ه وير بن كندوسنه تسليم اوله‌جغم
لكن بنى اسكندريه‌يه ويادولت عليه ممالكندن برينه
كوندروب كوندرميه جكى ايچون سوز استه‌رم ديمش نفراشبو
كاغدى جنراله كوتوروب بيان ايلدكده جنرال دخى هرنه
تكليف ايدرايسه قبول واجرا ايده‌جكنه قويا سوز

ویروب حتی اودخی یاغمورك كثرتندن وچادر دخی اولمدیغندن كاغد یازه میوب فقط لاجل التأمین تلمسان بلدیه مهریله كندو قلیجنی كوندرمش وایرتسی كون هوا اچلدقده عبدالقادر مكتوب ایله تسلیمنی عرض ایتمش جنرالده تأمین ایچون جواب یازمشدر

۱۸٤٥ تاریخنده محل مذكورده (سید ابراهیم) تربه‌سنده قرال‌زاده ایله كورشوب بوندن اول بن سزه تسلیم اولملی ایدم لكن قدر بویله ایمش سزقرال زاده‌سكز جنرالك ویرمش اولدیغی سوزك اجراسنده سزكده بولنه‌جغكزه امنیتم واردردیمش واثنای مكالمه‌ده كندوسنك بروسه‌یه كوندریله‌جكنه دائرمشار الیهك خط ومهریله تأمینات ویرلدیكی تقدیرده‌فیها موافقت ایدلمدیكی صورتده اخرنفسه قدرحربه دوام ایده‌جكنی بیان وایما وقرال زاده دخی عبد القادرك اشبو التماسنی مع الممنونیه قبول ایدرك اول صورتله برتأمیننامه امضا واعطا ایتمسیله عبدالقادر درحال قلنجی چیقاروب قرال زاده‌یه تسلیم ودونوب عربانه استیانلرك كندوسیله برابر تسلیم وقبول ایتمیانلرك یرلرینه رجعت ایتلوی

لازم کله‌جکنی تفهیم ایتدی

چولاق چوجغنی الوب قرال زاده ایله جزایره کلدی فرانسزلر عبدالقادرک بویله قولایلقله اله کیرمسندن حددن افزون ممنون اوله‌رق جزایرده عظیم شنلکلر اجرا ایتدیلر

عبدالقادر اوراده برقاچ کون استراحت ایتدکدن صکره قرال زاده نزدینه چاغروب کندوسنک داراسلامه کوندریله‌جکی درکار ایسه‌ده فرانسزلرک بیننده مسلم اولان شهرت وشجاعتنه بناء پدری (قرال) مشار الیهک کوریشمکه ارزوسی اولدیغندن بعده بروسه‌یه عودت ایتدیرلمك اوزره اول امرده قرال مشار الیهه کتمسنی رجا ایلدی

بوتکلیفی عبد القادره آغر کورندی ایسه‌ده مخالفتدن برثمره حاصل اوله‌میه‌جغنی بیلدیکندن ناچار اظهار موافقت ایتدی

بناءعلیه قرال زاده کیفیتی اوجه پدرینه باتلغراف اشعار وعبدالقادری کمی‌یه بالارکاب فرانسه‌نك ترسانه‌سی اولان (طولونه) اسراب ایتدی حالبوکه قرال مشارالیه طرفندن اوغلنك تأمیناتنامه‌سی قطعاً نظر

اهميته النميوب شيخ خردمند مملكت خارجنده برمحله قلعه‌بند ايدلدى

فرانسه‌ده الكاول (الماللك) قلعه‌سنده توقيف اولنمشدر ومدت توقيفى اوچ سنه‌در صكره (پو) قلعه‌سنه كوندرلشدر بوقلعه اسپانيايه قريب اولديغندن اورايه فرارايدرديه‌رك (آمبودار) قلعه‌سنه كوندروب قوتلى عسكر ايله محافظه ايتمشدر

كندو فامليا سيله برابر ٢٥ كشى ايديلر بوندن صكره فرانسه جمهوريت اولمشدر لكن مذكور تأميننامه حكمنك ايفا ايدلمامسى بين الاهالى برچوق قيل وقالى داعى و بالاخره ظهور اختلالى بادى اوله‌رق حتى قرال مشار اليهك خلعيله اداره قراليت وضع ايادى جمهوريت ايدلدى

اواثناده ناپليون مشهوركه رئيس جمهوراولدى حبسنك ابراسندن برسنه كچدكدن صكره كشت وكذار ايدركن يولى عبدالقادرك محبوس اولديغى قلعه‌يه تصادف ايتمسيله ايچرويه كيرمش ايسه‌ده عبدالقادر اصلا رعايت ايتميوب قيام بيله ايتمديكندن موجود بولنان جنراللر عبدالقادرك بو معامله‌سنى

ناپلیونی طانیه‌مدیغنه حمل ایدرك .بوریئس جمهوردر دیدكلرنده عبدالقادر اوت بنـده بیلورم فقط قرالزاده‌نك مهری تحتنـده تأمین ایدلمش اولان بر شـیئك اجراسـنه موفق اولمیان دولته بو قدر رعایت اولنه‌بیلور

سـوزیله مقابله و مذكور تأمیننامه‌یی ناپلیونه عرض وارائه ایلدكده ناپلیون اشـبو تأمیننامه احكامنك عدم اجراسندن طولایی قرال (لوئی فلیب) صندالیٔ قرالیدن تغریب ایدادی شمدی سزهرنره‌یه استرایسه‌كز كیتمكه مأذونسكز دیوب برابرنده الحرق پارسـه عودت وعبـدالقادرك دلخواهی اوزره بروسه‌یه‌عزیمته رخصتله‌برابر برخیلی‌معاش تخصیص ایلدی

بوندن‌صكره عبدالقادر فرانسزلر ایله دوستانه عمرینی امرارو بعض روایته كوره جزایرك تمامیٔ تسخیرنده فرانسزلره خیر خواهانه سوزلر اخطار ایتدی بوجهتله ناپلیون فوق‌العاده حب ودادودائما عبـدالقادره هدیه‌لر ترتیب وارسال ایلمكی اعتیاد ایلدی ناپلیون طرفندن عبدالقادره كوندریلان

هدایامیاننده بولنان بر قلنجده ای عبدالقادر بعدمابو قلنج
فرانسزلرك دشمنی علیهنه استعمال اولنمسی رجا اولنور
عباره سی یازیلو ایدی بواثناده عبدالقادر شامه عزیمت
وشام وقعه سنده فرانسزلره معاونت ایلدی

اون یدنجی فصل

جزایره عموم اهالی (۲) و عسکری انتخابیله طرف
دولتدن نصب وتصدیق اولنان و یوز طقسان
التی سنه قدر بار باروسك اثرینه تبعیت وحکومت
ایدن پاشالرك اسامی وترجمهٔ حاللرینه دسترس
اولنه مدی ایسه ده عسکرلری یکیچریلرك جزایر
اهالیسنه مراجعت ایتمکسزین قشله لرده [والیلکه
انتخاب ایلدکلری پاشالرك اسامیسیله مختصراً
ترجمهٔ حاللری اله کچورلمکله بروجه زیر صره سیله
ذکر اولنور

(عبدی پاشا)

۱۷۵۰ تاریخنده عبدی پاشا انتخاب اولنمشیدی

---

(۲) جزایر ولایاتنك ادیان مختلفه دن مرکب نفوسی
ایکی ملیوندر

شايان بيان خدمتی وقوع بولمدی ایکی سنه قدر
پاشالق ایتدی

(علی پاشا)

١٧٥٢ تاریخنده جزایره والی نصب
اولندی اون سنه والیلك ایدرك تونس بکنی
بالمحاربه جزایره ویرکو ویرمکه مجبور ایتمشیدی

(بابا محمد پاشا)

١٧٦٢ تاریخنده والی نصب اولنوب یکرمی یدی
سنه پاشالق ایدرك مجرد اولدیغی حالده وفات
ایتدی غایت مشهور وبختیار برذات ایدی
زماننده محاربه ایتمك ایچون اسپانیالیلر اون
سکز بیك عسکر ایله جزایره قدر کلدیلر
بو محاربه ده قسطنطنیه بکی صالح بك برابر
بولنوب فوق العاده ابراز بسالتله محاربه ایتدی
حتی عربان میرمومی الیهی شعرایله ثنا ایتدیلر
میرمومی الیهك محاربه ده اولان ترتیبی دوه‌لری
عسکرك اوکنه مترس حکمنده دیزوب ایلك اتشی
بونلر یدکدن صکره عسکری اسپانیالیلر اوزرینه

سوق ایدرك محاربه‌یی قزانمشدر

بو محاربه‌دن طولایی واقع اولان غنائمدن طولایی جزایر خزینه‌سی اموال وفیره‌یه مستغرق اولمشیدی ١٧٨٩ ده وفات ایتدی

(حسن پاشا)

مشارالیه دائما محمد پاشا ترتیبی اوزره حرکت ایدرك کرچه زماننده پك چوق محاربه وقوع بولمامش ایسه‌ده قورصان کمیلری بر خیلی خرسز کمیلری کتورمشلردی

خزینه‌ده برقات‌دها مال بریکوب مملکت معمور اولدی حسن پاشا یدی سنه پاشالق ایدرك وفاتندن صکره یعنی ١٧٩٦ سنه‌سنده مصطفی پاشا والی اولدی

(مصطفی پاشا)

مشارالیه یدی سنه والیلك ایتمش ایسه‌ده زماننده محاربه وقوع بولمدی . غایت سخاوتله متصف اولدیغندن عادتا خزینه‌یی ایستدیکی ذاتلره طاغتمغله یکیچریلر بویله خزینه‌یه مضر اولان سخاوتی سببیله برکیجه بولندیغی سرایی باصوب پاره‌لدیلر

احمد پاشا

مشارالیه ۱۸۰۳ تاریخنده نصب اولندی غایت غدار برذات ایدی مصطفی پاشایی قتل ایتمش اولان ینیچریلری بربربر بولدیروب بوغدیردی لکن اوچ سنه صکره کندیسیده ینیچریلر النده تلف اولذی کتدی

(علی پاشا)

۱۸۰٦ تاریخنده نصب اولندی مشار الیه اوائل حالنده غایت فقیر اوله‌رق اولی پیقایجی دیمکله مشهورایدی

مدت سلطنتی التی ای قدر سورمش و یرینه بیت المال حاجی علی پاشا نصب اولنمشدر

مشار الیهك كوننده تونس ایله محاربه اولدیسه‌ده برکونه فائده‌سی کوریله‌مدی

انجق مشهور قپودان حمید که اسپانیالولر چوچقلرینی مرقومك اسمیله قورقودرلر ایمش مومی الیه معرفتیله برچوق خرسز کمیلری طوتیلوب برخیلی غنایم جمع ایدلدی علی پاشابالذات حمیدون

قپودانك قوناغنه كيدرك كندوسيله مصاحبت ورعايت ايدردی

علی پاشا يالكزيتون دره‌سنده اسكان ايتمش اولان قول اوغلو قبيله‌سندن زياده‌سيله قورقارديكه بونلر اولادترك اولديغندن حكومتی اك صكره بلكه ضبط ايدرلر خلياسنه دوشمشيدی

عرب اغاسی عمراغايی بونلر ايله محاربه ايچون بر خيلی عربان عسكريله كوندردی عمر اغا ايسه ذاتاً علی پاشانك عليهنده بولنديغندن قول اوغللريله براشوب پاشانك قتلنه قرار ويرديلر

علی پاشانك كوله‌سنی الده ايدوب مشار اليه حمامه كيرديكنده قپوسنی بند ايله فرونه شدتله اتش ويره‌رك حمامده تلف ايتديلر

عمر اغا كندوسی واليلكی قبول ايتميوب قورنازلغندن طقسان ياشنده بولنان ۱۸۱۳ ده خزينه‌دار حاجی محمد پاشايی تعيين ايتديردی

مشار اليه ذاتاً مسن اولديغندن مصالح دولته بيوك اوغلی مصطفی بك بقاردی عمر اغا مؤخراً مشار اليهی تعيين ايتديكنه نادم اوله‌رق اون يدی

كون صكره بركيجه قشلهيه كيدوب اورانك عسكرينه محمد پاشايى واليلكه بز اوتورتدق اما بومصالحك تسويه‌سنى بتون اوغلانك النه براقش اولديغندن اوغلى ايسه خزينه‌يى بتوردكدن صكره كندوسى قول اوغلى اولديغندن پاشالغى ادعا ايده‌جكدر اووقت بتون تركلر بونك النده هلاك اولورلر ديمسيله عسكرلر همان محمد پاشايى اوغلى مصطفى بك ايله برابر بوغديلر

(عمر پاشا)

عرب اغاسى، عمر اغا والى تعيين اولندقدن صكره درت سنه پاشالق ايدوب زماننده قپودان حميدونه غنايم ايچون دكزه چقمسنى امر ايلمش و مومى اليه امريقانك بيوك كميلرى طولاشمقده اولديغندن بالاخره بونلره جزاير كميلرينك اسير دوشمك احتمالى اولديغنى اخطار ايلمش ايسه‌ده سن على پاشانك كوننده پك چوق غنايم كتوررايدك شمدى كتورميورسك بهمه‌حال كميلرى الوب دكزه چيق ديو امر ايتمش وحميدون قپودان دخى چيقديغنده

فی الحال امریقان کمیلری جزایر کمیلرینی ابلوقه‌یه الوب برخیلی محاربه‌دن صکره قپودان مومی الیه شهید دوشمش ایسه‌ده کمیلر قورتلمشدر

بوقاریده ذکر اولنان انکلیز محاربه‌سی بونك زماننده اولمشیدی

حمیدون قپودانك وفاتنه وانکلیز اولرك وقوعبولان خساراتنه بونك سبب اولمسی حسبیله کندلك یکیچریلر طرفندن قتل اولنمشدر

۱۸۱۷ تاریخنده علی پاشا نصب اولمشدر

مشار الیه افاضلدن اولوب قاین پدری جزایر مفتیسی مشهور مالکیدر بونك دامادی اولدیغندن هر امورده اهالینك معاونتنه مظهر اولمشیدی

دارالسلطانی ایچ قلعه‌یه کتورن بوعلی پاشادر عمری غایت از اولوب والیلکنك التنجی ماهنده وبادن وفات ایتمشدر

(حسین پاشا)

مشارالیه ۱۸۱۸ تاریخنده (خوشت الحیل)

يعنى اتالرك ناظرى ديمكدر بومنصبده ايكن واليلكه
نصب اولنشدر كه ترجمهٔ حاليله وقوعاتى يوقاروده
بالمناسبه ٥٤ صحيفه‌ده تفصيلا محرردر

جزاير اشبو حسين پاشا زماننده يعنى ١٢٤٦
سالنده فرانسزلر يدينه كچمشيدى

جزاير عموم سكنه‌سى عرب وترك و بربر ويهود وافرنج
اوله‌رق ايكى بچق مليوندر

فرانسزلره كچدكدن صكره صورت اداره‌سى واحوال
سائره‌سنجه تفصيلات لازمه جغرافياى كبيرك ٥٥٠
صحيفه‌سنده مندرجدر

اون سكزنجى فصل

(مؤلف كتاب على رضا پاشانك بوصره‌ده)
(ترجمهٔ حالنى بيان ايدر)

مشار اليه ١٢٣٦ سنه‌سى نفس جزايرده قدمنهادهٔ
عالم شهود اوله‌رق پدرلرى حمدان افندى معيتيله
پاريسه كيدوب دولت عليه سفيرى رشيد پاشا مرحوم
معرفتيله مكتب اعداديهٔ عسكريه‌يه قونيله‌رق
طقوز سنه‌ده طوپجيلق و استحكامات فنلرينى
بعد التحصيل دفعةً طوپجى يوزباشيلغيله چيقارلمش
ومتعاقبا بيكباشيلق رتبه‌سنه ترفيعيله برابر رتبهٔ
مذكوره‌يه مخصوص نشانه دخى مظهر اولمش واورادن

بر مدت صکره قائمقاملغه نائل و ١٢٦٤ ده میرالایلق
رتبهٔ رفیعه سنه واصل اولمشیدی

١٢٧٥ تاریخنه قدر اون بر سنه میرالایلق
ایله قلاع شاهانه محافظلغنده وروسیه مسئله
ماضیه سیله سائر محاربات عدیده ده بولنه رق اظهار
ایتدیکی شجاعت وبسالتنه وسینوب قلعه سنك
امر تعمیر وانشاسنجه اولان مساعئ موفوره سیله برابر
حتی روسیه مسئله سنده انکلیز مارشاللرندن
(اغلاند) نام ذات مشارالیهی طوپجیلق فننده
اولان مهارت کامله سنه واهلیت مجربه سنی استخبار
ایتمش اولمسنه بناء مشارالیهی سیواستپوله معیتنه طلب
ایدرك طرفندن کوندریلان واپور مخصوص ایله
مارشال طرفنه تسبیر قلنمغله اوراده دخی بر طاقم
استحکاملر انشاسنده اولان اقدام وغیرتنه مکافات
اولمق اوزره دردنجی رتبه نشان عالیشانی احسان
بیورلمش ومؤخراً عموم قوماندار احمد پاشا معیتنده
اولمق اوزره کوزلوه استحکام قوماندانلغیله برابر
ارکان حرب ریاستنه تعیین قلنه رق مصالحه وقوعنه
قدر کوزلوه محاربه لرنده بولنمش واوراجه خدمات
مشهوده سنه مبنی حائز اولدیغی نشان عالی اوچنجی
رتبه یه تحویل ایله برابر برقطعه آلتون قلنج ایله

تلطيف قلنمش ومؤخراً قلعه طوپجيلرينك عساكر
موظفه يه قلبى صره ده يعنى ١٢٧٥ ده ميرلوالق ايله
يدنجى الايه و ١٢٨٠ ده عموم طوپجى فريقلغنه
واوصره ده بلغراد قلعه سى محافظلغنه و ١٢٨٣ ده
فرقهٔ عسكريه قوماندانلغى انضماميله طرابلس غرب
ولايتى واليلكنه بارتبهٔ مشيرى ووزارت تعيين اولنمش
ومؤخراً خداوندكار واليلكنه اورادن عموم طوپجى
وبعده ايكنجى اردو مشيرلكلرينه وچند ماه صكره
اورادن ينه طرابلس غرب واليلكنه بعده ملغا
تنظيمات عسكريه مجلسى ومؤخرا شوراى دولت
نافعه دائره سى اعضالقلرنده بولندقدن صكره دفعهٔ
ثانيه اوله رق خداوندكار واليلكنه نصب اولنمش
اووارودونا بالانفصال درسعادته كله رك ١٢٩٣
اواخرنده دوچار اولديغى علت صدردن ارتحال
داربقا ايدرك ايوب انصارى تربهٔ شريفه سى
جوارنده قبله طرفنده كائن مدفن مخصوصنه
دفن اولنمشدر

(رحمة الله عليه)

DT
291
R519